

Chitabu cha ISAYA Tanga mbere

Isaya ndiye nabii yemanyikana zaidi kpwenye chilagane cha kare. Waishi wakati mmwenga na Amози, Hosea na Mika katika karine ya nane kabila kuvyalwa Masihi. Kpwao kala ni Jerusalemu. Wakala nabii kpwa muda wa miaka mirongo sita chipindi cha afalume a ne a Juda. Isaya washuhudiya viha vikali vya Iziraeli na Juda na Aiziraeli kuhalwa mateka ni Aashuru hata kpwendaishi kure na kpwao. Chisha Isaya watabiri kukala Juda indatawalwa ni Ababeli na higa gatimiya mwaka wa magana matsano mirongo minane na sita kabila kuvyalwa Masihi. Piya watabiri kukala Aiziraeli andauya kpwenye tsi yao hadi adzenge tsona Jerusalemu na kukala bada ya miaka magana matsano kundakpwedza Masihi. Dzambo kulu anarofundza Isaya ni atu amuuyire Mlungu kabila mambo tagadzangbwekala mai.

Maelezo muhimu kpwa chifupi

Maonyo na ahadi 1:1—12:6

Mataifa ganatiywa adabu 13:1—23:18

Dunia indahukumiwa ni Mlungu 24:1—27:13

Maonyo na ahadi zaidi 28:1—35:10

Mfalume Hezekiya na Aashuru 36:1—39:8

Ujumbe wa ahadi na tumaini 40:1—55:13

Maonyo na ahadi 56:1—66:24

¹ Hizi ni ruwiya arizoziona Isaya mwana wa Amoji kuhusu Juda na Jerusalem wakati wa utawala wa Uziya, Jothamu, Ahazi na Hezekiya ambao kala anatawala tsi ya Juda.

Uyi wa Juda

² Phundzani ko mlunguni na musikire ko duni-ani!

Mana Mwenyezi Mlungu akagomba:

“Náarera anangu hadi achikula
ela akaniasi taalonda kuniphundza.

³ Ndzau inamanya anayeifuga
na punda anamanya chidau atiirwacho
chakurya ni ye amfugaye,

ela Aiziraeli taamanya,
atu angu taaelewa.”

⁴ Shaka hiro, ro taifa renye dambi,
atu ario tele uyi,

atu ahendao makosa,
atu amendzao kuhenda uyi!

Akamricha Mwenyezi Mlungu
akam'bera Mtakatifu wa Iziraeli
na kumlozera kogo.

⁵ Kpwa utu wani ucherelonda kupigbwa?
Kpwa utu wani unaenderera kuasi?

Chitswacho chosi chikalumizwa
moyoo wosi ni mkpwongo.

⁶ Kula lihosini hadi lwayoni,
taphana phazima
ni majeraha na vitswetswe
virona ambavyo vinavudza

1:1 1:1 2 Afalume 15:1–7; 15:32–38; 16:1–20; 18:1—20:21; 2 Nyakati 26:1–23; 27:1–9; 28:1–27; 29:1—32:33

tavidzangbwetsukutswa na kufungbwa mademu
wala kuhurizwa kpwa kumwagirwa ma-
fuha.

⁷ Tsi yenu ikasala bila chitu
midzi yenu ikatiywa moho.
Minda yenu inahalwa na kubanangbwa ni ajeni
kuno enye munalola.

⁸ Mudzi wa Jerusalemu ukarichwa
dza muweka kpwenye munda wa mizabibu
dza chibanda kpwenye munda wa matikiti
madzi
dza mudzi uchiozangirwa.

⁹ Napho Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi,
kahusazirire moyo atu achache
hungekala dza atu a Sodoma
yani hungeigana na atu a Gomora.

¹⁰ Sikirani neno ra Mwenyezi Mlungu wehu
mwi mtawalao Sodoma.
Sikirani shariya za Mlungu wehu
mwi atu a Gomora!

¹¹ Mwenyezi Mlungu anaamba, “Zo sadaka zenu
nyinji
zinanifwahani?

Nikasinywa ni sadaka zenu za kuochwa,
za maturume na marunya ga nyama a
kunona

Sihamirwa ni milatso ya ndzau,
ya ana ng’ondzi na ya mbuzi.

¹² Yuno yekuambirani mrehe vitu hivi
na kuvyoga-vyoga phangu mihalani

mwedzapho mbere zangu, ni ani?

- 13 Richani kunirehera sadaka zisizo na mana!
Uvumba wenu unanitsukiza.
Siweza tsona kuvumirira mikutano yenu
ya kulumbwa kpwa mwezi, ya siku za kuoya
na ya mionano ya ibada
mana munahenda mai.
- 14 Mimi namena sikukuu zenu za kulumbwa
kpwa mwezi,
na sikukuu zenu zoikpwa.
Zizo zikakala dza mzigo na nkaremwa kuzit-
sukula.
- 15 Ndiphounula mikono yenu kunivoya,
nindalola kanda.
Hata mkavoya mavoyo manji
sindakuphundzani
mana mikono yenu i tele milatso.
- 16 Tsukutsani mikono yenu na mkale swafi.
Usani mahendo genu mai
phangu matsoni.
Richani kuhenda mai.
- 17 Dzifundzeni kuhenda garigo sawa,
hakikishani haki inahendwa, teryani atu aoner-
wao
kanirani anachiya,
na mkanire magungu.”
- 18 Mwenyezi Mlungu anaamba, “Sambi, ndzoni
hugombe, hupataneni.
Dzagbwe dambi zenu zi kundu
zindakala nyereru dza bafuta.
Dzagbwe zi kundu dododo,
zindakala nyereru dza nyoya za mang’ondzi.
- 19 Napho mundakubali na kuhenda nilondago
phahi mundafwaidi manono gosi ga tsi.

20 Ela mchirema na mchiniasi
maadui genu gandakuturyani mufwe vi-
hani.”
Mana Mimi Mwenyezi Mlungu nkaamba.

Mudzi uchiodzala dambi

21 Lola vira ambavyo mudzi uriokala muaminifu
uchivyokala dza malaya.

Uho ambao kala u tele aamuli a haki,
na ariosagala mumo kala ni enye haki,
ela vivi ni aolagadzi!

22 Wakala dza feza swafi,
vino ukakala dza uchafu.

Wakala swafi,
ela vino ukakala dza uchi uchiotsanganywa
na madzi.

23 Vilongozio ni aasi
na ni asena a aivi
osi anamendza kuhongbwa
na kuhewa zawadi.

Aho taakanira anachiya
na taaphundza malau ga magungu.

24 Kpwa hivyo Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa
majeshi,
Mwenye Nguvu Zosi wa Iziraeli, anaamba,
“Ndakupigani mwimwi maadui gangu kpwa
tsukizi zangu,
ndakuriphizani kpwa mai gosi mrigonihen-
dera.

25 Nindagolosa mkpwono wangu chinyume
chenu,
na nikutsukutse uchafuo wosi,
dza mutu afulavyo chuma.

26 Aamulio ndaauyiza dza arivyokala pho kare
na ashaurio dza pho mwandzo.

- Bada ya higo undaihwa
 mudzi wa haki,
 mudzi muaminifu.”
- 27 Sayuni indakombolwa ni uamuli wa haki,
 na hinyo ario himo ndani achitubu an-
 dakombolwa ni haki.
- 28 Ela aasi na enye dambi andaangamizwa,
 na hinyo amrichao Mwenyezi Mlungu an-
 daochwa.
- 29 Mana mundagbwirwa ni haya,
 kpwa kuabudu vizuka kpwenye mialoni
 mriyoimendza,
 mundagbwirwa ni waibu kpwa sababu ya
 kuabudu kpwenye minda
 mriyoitsambula.
- 30 Mana mundakala dza muhi wa mwaloni uku-
 tao makodza,
 na dza munda usio na madzi.
- 31 Ariye na mkpwotse andakala kana pephe dza
 mabuwa,
 na kaziye indakala dza tsetse ya moho,
 osi andaphya phamwenga,
 wala taphandakala na wa kuzimya moho
 hinyo.

2

- 1 Hino ndiyo ruwiya ariyoonyeswa Isaya
 mwana wa Amози kuhusu Juda na Jerusalemu:
- 2 Siku za mwisho mwango wa nyumba ya
 Mwenyezi Mlungu undaimarishwa
 ukale mwango mkpwulu kahi za myango
 yosi
 mure kuriko vidzango vyosi,
 na atu osi andaphiya kuko.

³ Atu anji andakpwedza aambe,
 “Ndzoni huambuke mwango wa Mwenyezi
 Mlungu,
 huphiye nyumba ya Mlungu wa Jakobo
 ili ahufundze njiraze
 naswi huhende gara alondago.”
 Mana Shariya indala Sayuni
 na Neno ra Mwenyezi Mlungu rindala
 Jerusalemu.

⁴ Andahukumu mataifa,
 andaamula malau ga atu anji.
 Nao andabanda panga zao zikale majembe
 na mafumo gao gakale marumu ga kutsat-
 surira.
 Takuna taifa ndiropigana na ranjina
 wala taandadzifundza viha tsona.
⁵ Mwi atu a nyumba ya Jakobo, ndzoni,
 nahunyendekeni kpwenye mwanga wa
 Mwenyezi Mlungu.

Siku ya Mwenyezi Mlungu

⁶ Ukaricha atuo
 atu a nyumba ya Jakobo
 kpwa kukala analunga mila za atu a mlairo wa
 dzuwa;
 anapiga mburuga dza Afilisti
 na kugbwirana na atu asioamini kukala
 kuna Mlungu.
⁷ Tsi yao ikaodzala feza na zahabu
 hazina yao taiolangika.
 Tsi yao i tele farasi a viha
 magari gao ga kuvwehwa ni farasi
 tagaolangika.

- 8 Tsi yao ikaodzala vizuka,
anazama kusujudiya vitu arivyotengeza
enye,
vitu arivyotengeza na mikono yao.
- 9 Kpwa hivyo atu andatserezwa,
chila mmwenga andatiywa waibu.
Usiaswamehe!
- 10 Menyani pangani hiko myambani
na madibwani
mdzifwitse kutisha kpwa Mwenyezi Mlungu
na nguma ya ukuluwe.
- 11 Mutu wa shobo andahendwa anyenyekee,
na atu a ngulu andatserezwa.
Mwenyezi Mlungu macheye ndiye ndiyetogolwa
siku hiyo.
- 12 Mana kundakala na siku ya Mwenyezi Mlungu,
Mlungu wa majeshi
chinyume cha atu enye ngulu na kudziunula
na chinyume cha vyosi chivyounuka,
- 13 chinyume cha mierezi yosi ya Lebanoni
iriyo mire na iriyogoloka,
na chinyume cha mihi yosi ya mialoni iriyo
Bashani,
- 14 chinyume cha myango yosi mire
na vidzango vyosi vire,
- 15 chinyume cha chila mnara urio mure sana
na chila ukuta wa ngome
- 16 chinyume na meli zosi za Tarishishi
na chila chombo chinono.
- 17 Kudzikarya kpwa mwanadamu kundat-
serezwa

na kudzikudula kpwa anadamu kundaui-
izwa photsi.

Mwenyezi Mlungu macheye ndiye ndiyeto-
golwa siku hiyo,

¹⁸ takundakala na vizuka tsetsetse.

¹⁹ Atu andazorera pangani hiko myambani

na madibwa ga kudzifwitsa,

kpwa sababu ya kutisha kpwa Mwenyezi Mlungu

na nguma ya endziye,

pho ndiphounuka kusumbisa dunia.

²⁰ Siku iyo vyo vizuka vyao vya feza na vya
zhabu

ambavyo adzitengezera ili aviabudu,

andavirichira kotso na manundu.

²¹ Atu andazorera pangani hiko myambani

na kpwenye myanya kahi-kahi ya mawe,

kpwa sababu ya kutisha kpwa Mwenyezi

Mlungu,

na nguma ya endziye,

ndiphounuka kusumbisa dunia.

²² Usimkuluphire mwanadamu,

ambaye si chochosi dza pumuzi.

Vino mwanadamu andakuterya na utu
wani?

3

¹ Lola, Mwenyezi Mlungu,

Mlungu wa majeshi

a phephi na kuusira Jerusalemu na Juda

chila chitu akuluphiracho,

yani chakurya na madzi.

² Masujaa na asikari a viha,

aamuli na manabii,
apigi a mburuga na atumia,
3 akulu a jeshi a vikosi vya anajeshi mirongo
mitsano-mitsano,
mutu mwenye cheo,
ashauri, mafundi mangungu
na aganga amanyao uganga.
4 Ndahenda barobaro akale akulu ao,
anache adide ndio ndiokala atawala.
5 Atu andaonerana,
mutu andaonera myawe, jirani andaonera
jiraniwe.
Anache andadzikarya mbere za avyere,
mutu wa hali ya photsi andadzikudula
mbere za mutu anayeishimiwa.

6 Mutu andamgbwira mwanao
phao kaya pha ise amuambe,
“Uwe una koti, hulongoze!
Imirira gandzo hiri.”

7 Ela andakota kululu aambe,
“Sindaweza kukuteryani,
mana kpwangu takuna chakurya wala nguwo,
msinihende chilongozi wenu.”

8 Mana Jerusalemu inadedeleka
na Juda ikagbwa,
maneno gao na mahendo gao ga chinyume na
Mwenyezi Mlungu,
ganabera nguma ya Mlungu.
9 Nyuso zao zinashuhudiya chinyume chao,
mana anahenda dambi ching’ang’a bila
kufwitsa dza Sodoma.
Shaka hiro!

Mana akadzirehera enye uyi.

10 Aambire hinyo enye haki kukala mambo gao
gandaaphihirato,
mana andarya matunda ga mahendo gao.

11 Shaka hiro kpwa atu ayi! Mambo gao gan-
dakala komakoma,
mana higo chigohendera atu, nao anda-
hendwa dza vivyo.

12 Atu angu anaonerwa ni anache
na anatawalwa ni achetu.

Aa, atu angu, vilongozi enu anakuangamizani
anakuhendani msimanye njira ya kulunga.

13 Mwenyezi Mlungu aimire ili kulumba laure,
a tayari kuamula atue.

14 Mwenyezi Mlungu andalavya uamuli
chinyume cha atumia na vilongozi a atue
aambe,
“Mwimwi ndimwi mchiobananga munda wangu
wa mizabibu!
Nyumba zenu mkaziodzaza vitu murivyofuta
achiya.

15 Kpwa utu wani munaonera atu angu
na kusagarira achiya?”
Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi
anaamba.

Waibu badala ya sura nono

16 Mwenyezi Mlungu anaamba,
“Achetu a Sayuni* ana ngulu,

* **3:16** 3:16 Au achetu a Jerusalemu.

ananyendeka na singo za kugoloka
na kulimbwisa matso.

Ananyendeka na nyago fupi
kuno anariza ndzuga zao.

¹⁷ Kpwa hivyo Mwenyezi Mlungu andaatiya
achetu a Sayuni vironda mwao vitswani.
Iye andaavula nguwo.”

¹⁸ Siku iyo Mwenyezi Mlungu andausira
vikuku vyao vya nguyu, mabanda kogo, ma-
pambo ga nusu mviringo, ¹⁹ vipuli, bangili,
mitandiyu, ²⁰ viremba, bangili pana, mikanda,
vitupa vya marashi, hirizi, ²¹ pete za muhuri,
vishaufu, ²² nguwo nono, joho, makoti gasigo
mikono, pochi, ²³ vilolo, nguwo za katani, nguwo
za chitswa na utaji.

²⁴ Badala ya kungu ya manukato, lovu ra kuola,
badala ya mkanda, kowa,
badala ya misongo minono, vitswa vindanyolwa
viphala,
badala ya nguwo nono, magunia
na badala ya urembo, waibu.†

²⁵ Atuo, uwe Jerusalemu andafwa kpwa upanga,
masujaa andafwa vihani.

²⁶ Mudzi wosi undarira na kukala na sonono,
Jerusalemu, indasagala photsi dza mchetu,
kpwa sababu atue taapho.

4

¹ Wakati hinyo achetu sabaa
andammamanira mlume mmwenga

† **3:24** 3:24 Tafusiri zanjina zinaamba alama ya kuochwa ya mabusu.

amuambe, “Swiswi hundadzimanya enye kurya
 kpwehu
 na kuvwala kpwehu,
 ela huruhusu huihwe acheo tu
 ili uhuzibe waibu.”

*Jerusalemu indauya tsona
 kukala salama*

² Siku iyo tsi ya Mwenyezi Mlungu indakala na rutuba na yenye nguma na mavunoge gandakala nguma ya Aiziraeli ariotiya nao andagaonera ngulu. ³ Na hiye ndiyerichwa ko Sayuni na kusala hiko Jerusalemu andaihwa mtakatifu. Yani chila mmwenga ndiyeandikishwa kahi za atu asagalao Jerusalemu. ⁴ Mwenyezi Mlungu ndiphoo gesa achetu a Sayuni uchafu wao na kuzuza nongo za milatso ya Jerusalemu kpwa roho wa uamuli na roho wa moho. ⁵ Chisha Mwenyezi Mlungu andareha ingu ra mosi wakati wa mutsi, na jimbijimbi ra moho wakati wa usiku, dzulu ya mwango Sayuni na osi chiokusanyika hipho. Nayo nguma ya Mlungu indafwinika mudzi wosi. ⁶ Ro ingu rindakala pepho wakati wa mutsi, chimbiriro na phatu pha kuowa mvula na kudziziba phuto.

5

Wira wa chungu cha mizabibu

¹ Godza nimwimbire wende wangu
 wira wa mendzwa dzulu ya mundawe wa
 mizabibu.

Wende wangu kala ana munda wa mizabibu
chidzangoni pharipho na mtsanga wa ru-
tuba.

² Watiga na achiusa mawe gosi
achiphanda mizabibu minono.

Pho kahi-kahi ya nyo munda wadzenga uringo
wa mrindzi
na achitengeza phatu pha kuminyira zabibu.
Chisha achigodza phavyalwe zabibu nono,
ela zichivyalwa za koma.

³ Sambu mwimwi enyezi a Jerusalemu na Juda
nakuvoyani muamule kahi yangu na munda
wangu wa mizabibu.

⁴ Uno munda wangu kala niuhendereni zaidi
ambaro siyarihenda?

Mbona nrifogodza uvyale zabibu nono
wavyala zabibu za koma?

⁵ Sambu ndakuambirani
vira ndivyohenda huno munda wangu wa
mizabibu.

Ndawuusira lichigo
umenyererwe.

Ndabomola kutaze
uvyogbwe-vyogbwe.

⁶ Ndauricha ukale vuwe,
taundatsatsulwa wala kurimwa,
undamera vikpwata na miya.

Piya ndaamuru maingu
gasinye mvula dzuluye.

⁷ Mana munda wa mizabibu wa Mwenyezi
Mlungu, Mlungu wa majeshi
ni nyumba ya Aiziraeli
na atu a Juda,
ndio mbeyu yomhamira.

Iye walola aone uamuli wa haki ela achiona uolagadzi,
badala ya haki, achiona chiriro!

Shaka kpwa atu ayi

- ⁸ Shaka hiro kpwa hinyo agulao nyumba bada ya nyumba,
na munda bada ya munda
hadi ikale taphana tsona nafwasi
na ibidi asagale machiyao kahi za tsi.
- ⁹ Namsikira Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi anaamba,
“Hakika nyumba nyinji zindakala magandzo.
Nyumba kulu tsona nono zindakala bila enye.
- ¹⁰ Eka kumi za mizabibu zindatuluzwa lita mirongo miiri na mbiri tu za uchi,
na kaphu kumi za mbeyu zindatuluzwa mt-sere kaphu mwenga bahi.”
- ¹¹ Shaka hiro aho araukirao kpwendanwa uchi,
na kukala kuko hadi usiku wa manane,
hadi uchi ualevyete tsetsetse.
- ¹² Kpwenye karamu zao ana ngephephe na chinanda,
tamburini, chivoti na uchi.
Ela taajali mahendo ga Mwenyezi Mlungu wala kuona kazi za mikonoye.
- ¹³ Kpwa hivyo atu angu andatsamizwa kpwa lazima
kpwa kukosa marifwa.
Atu enye vyeo andahirika
na atu anjina andafwa chiru.
- ¹⁴ Kpwa hivyo kuzimu kukaenjereza hamuye
na kufwenula kanwaye zaidi.

Enye vyeo a Jerusalemu na umatiwe wosi undat-serera mumo.

Phamwenga na amendzao kulumba na amendzao kuhenda sharee.

15 Atu andatserezwa

na enye ngulu andahendwa anyenyekee.

16 Ela Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi andatogolwa kpwa uamuliwe wa haki na Mlungu mtakatifu andaonyesa utakati-fuwe kpwa hakiye.

17 Alafu ana ng'ondzi andarisa avi ni phao marisani,
ndama na ana mbuzi andarisa magandzoni.

18 Shaka hiro hinyo avwehao uyi kuhumira kowa za handzo na dambi dza rukpwama rivwehwavyo na kowa.

19 Aho anaamba,

“Naahende wangbwi ye Mlungu, naahende kaziye upesi huione.

Nagakale go arigopanga hiye Mtakatifu wa Iziraeli,
nagedze hugaone!”

20 Shaka hiro kpwa hinyo aonao uyi kukala ni unono
na unono kukala ni uyi.

Hinyo aonao jiza kukala ni mwanga
na mwanga kukala ni jiza.

Aonao chitu cha mtswano kukala ni cha utsungu
na cha utsungu kukala ni cha mtswano!

21 Shaka hiro kpwa hinyo adzionao ana ikima,
aho adzionao ni erevu.

22 Shaka hiro kpwa hinyo ario masujaa a kunwa uchi

- na atu amanyikanao kubiganya madzuchi.
- 23 Atu arichirao enye makosa kpwa sababu ya kuhongbwa na kumlafya haki asiyekosa!
- 24 Kpwa hivyo dza viratu moho uochavyo mibuwa mifu na nyasi zouma ziphyavyo na moho, mizi yao indaola na maruwa gao gandaphepheruswa dza vumbi.
- Mana akarema shariya ya Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi na kubera neno ra Mtakatifu wa Iziraeli.
- 25 Kpwa hivyo Mwenyezi Mlungu watsukizwa ni atue, achigolosa mkpwonowe achiapiga na kuabwaga.
- Myango yasumba na nyufu zao zichikala dza uchafu barabarani.
- Hata bada ya higa gosi, tsukizize tazidzangbwedigirika na mkpwonowe uchere goloka chinyume chao.
- 26 Andalavya ishara kpwa mataifa ga kure, agapigire milozi kula pembe za dunia.
- Na hinyo aredza na wangbwi na upesi sana.
- 27 Kahi yao taphana ndiyeremwa au kukpwala, taphana ndiye senukira wala kulala, mikanda yao taindafungbwa rejereje na kowa za virahu vyao tazindadoka.
- 28 Mivi yao ina lutsa, maha gao gosi gaphindwa kare,

makpwatsa ga farasi aho ni mafu dza mawe
na magurudumo ga magari gao ga kuvwe-
hwa ni farasi ni dza chikulukulu.

29 Mngurumo wao ni dza wa simba,
ananguruma dza mwana simba anguru-
mavyo.

Nkunguruma agbwirapho nyama chiyemuindza
na akauka naye na taphana wa kumtivya.

30 Siku iyo andaangurumira
dza bahari ingurumavyo.

Mutu achilola kahi ya yo tsi andaona jiza na
mashaka
na maingu gandahenda kufunge jiza.

6

Isaya anaihwa ni Mlungu akale nabii

1 Mwaka ariofwerera mfalume Uziya
námuona Mwenyezi Mlungu. Námuona
akasagarira chihiche cha utawala chiri-
chounulwa naye kala a dzulu sana. Pindo ra
vwazire kala rikagota nyumba yosi ya kuvoya
Mlungu. 2 Dzuluye kala phakaima maserafi,

chila mwenga kala rina mapha sita. Mairi
ga kubwiningiza uso, mairi ga kubwiningiza
magulu na mairi ga kuurukira. 3 Phahi higo
maserafi gagombekezana gachiamba,

“Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu,

Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi ni
mtakatifu.

Dunia yosi ikaodzala
utukufuwe.”

4 Sauti zao zahenda misingi ya vizingiti isumbe na nyumba ya kuvoya Mlungu ichiodzala mosi. 5 Ndipho nchiamba, maye mino! Aa sikaangamika mino! Mana mimi mromo wangu ni mchafu na nisegere kahi za atu a miromo michafu na vino matso gangu gaka-muona Mfalume, Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi. 6 Alafu serafi mmwengawapho wanisengerera kuno akagbwira kala ra moho rokala akarihala na chidziko cha kunyahira moho hipho phatu pha kulavira sadaka. 7 Hiye waniguta kanwa na rira kala, na achiniamba, “Lola, hiri rikaguta mromoo, uyio ukauswa na dambiyo ikaswamehewa.” 8 Bada ya higo násikira sauti ya Mwenyezi Mlungu, inauza, “Nimuhume ani, ni ani ndiyephiya kpwa ajili yehu?” Ndipho nchiamba, “Himi hipha, ni-huma.” 9 Naye achiniamba, “Phiya ukaambire atu hano,

‘Mundaphundza kpwa makini, ela
tamundaelewa;
mundalola ela tamundamanya gahendek-
ago.’

10 Henda mioyo ya atu hano ikale mifu,
masikiro gao gakale masito,
funga matso gao, sedze akaona na matso gao,
akasikira na masikiro gao
akaelewa na mioyo yao,
akagaluka akaphozwa.”

11 Ndipho nchiuza, “Ee Mwenyezi Mlungu, hadi rini?”

Naye achinijibu achiamba,
 “Hadi midzi ndiphokala magandzo,
 na ikale wekee bila atu,
 nyumba zitsamwe

na minda irichwe bila kurimwa.

12 Hadi Mwenyezi Mlungu ndiphotsamiza atu
 aphiye kure sana.

Na tsi yosi irichwe bila atu.

13 Dzagbwe seemu mwenga ya kumi indakala
 ikasala mumo,
 indaochwa tsona.

Ela dza chisichi cha mvure au muhi uihwao
 mwaloni
 chitsephulavyo bada ya kukatwa
 ndivyo ndivyokala yo mbeyu takatifu kp-
 wenye yo tsi.”

7

Isaya anamupha mfalume Ahazi matumaini

¹ Wakati Ahazi mwana wa Jothamu, mwana wa Uziya anatawala Juda, mfalume Resini wa tsi ya Shamu na mfalume Peka wa tsi ya Iziraeli ambaye kala ni mwana wa Remaliya, aambuka Jerusalem ili akapigane na Juda ela taayaweza kuiteka. ² Mfalume Ahazi wa chivyazi cha Daudi ariphoasikira kukala Shamu ikaungana na Iziraeli, iye na atue agbwirwa ni wuoga, achikakama dza mihi ya tsakani isumbiswavyo ni phepho. ³ Ndipho

Mwenyezi Mlungu achimuambira Isaya, “Phiya uwe na mwanao Sheari-Jashubu mkakutane na Ahazi hiko mwisho wa mfumbi uinjizao madzi kwenye birika ra dzulu ririro barabara ya kuphiya chiwanjani kufumwako nguwo.

⁴ Kamuambire, adzimanyirire, ahurire, asio-gophe wala asivundzike moyo kpwa sababu ya hasira siru ya Resini wa Shamu na mwana wa Remaliya, mana aho ni dza vinga viiri vifukavyo mosi chivyotuluzwa kula mohoni. ⁵ Shamu, mfalume wa Iziraeli na atue akampangira mai.

Aho akaambirana, ⁶ ‘Huphiyeni hukashambuliye tsi ya Juda. Nahukabomoleni huihale ikale yehu na humuike mwana wa Tabeeli akale mfalumewe.’ ” ⁷ Mwenyezi Mlungu, mkpwulu wa osi anaamba,

“Tavindahendeka,
tavikala bii.

⁸ Mana Shamu taina mkpwotse kushinda mudziwe mkpwulu Damasikasi na Damasikasi taina mkpwotse kushinda mfalumewe Resini.

Na bada ya miaka mirongo sita na tsano taifa ra Efuraimu tarindakalapho tsona.

⁹ Efuraimu taina mkpwotse kushinda mudziwe mkpwulu Samariya na Samariya taina mkpwotse kushinda mfalumewe mwana wa Remaliya.

Napho kukadina kukuluphira kundaimarika tsetsetse.”

¹⁰ Mwenyezi Mlungu achigomba tsona na Ahazi achimuamba, ¹¹ “Mvoye Mwenyezi

Mlungu, Mlunguo akuphe ishara, ikale ni ya kula kuzimu au ya kula mlunguni.”

¹² Ela Ahazi achiamba, “Sindavoya, sindamjeza Mwenyezi Mlungu.”

¹³ Alafu Isaya achiamba, “Sambi niphundzani mwimwi atu a chivyazi cha Daudi! Dze, vyo vyakuremweza atu tavitosha hata vino mnalonda muremweze Mlungu wangu?”

¹⁴ Kpwa hivyo Mwenyezi Mlungu mwenye andakupha ishara. Lola, mwanamwali andagbwira mimba, adzivugule mwana mlume, naye andamuiha Imanueli. ¹⁵ Andarya maziya ga mtindi na asali hadi ndiphoweza kurema mai na kutsambula manono. ¹⁶ Mana kabila hiye mwana amanye kurema mai na kutsambula manono, hizo tsi ambazo afalumee airi unaaogopha zindakala tazina atu. ¹⁷ Mwenyezi Mlungu andakuhenda uwe na atu a nyumbayo na atu a nyumba ya sowe mphahwe mashaka makulu ambago tagadzangbwehendeka hangu tsi ya Efuraimu iriphotengana na Juda, yani andairehera mfalume wa Ashuru.

¹⁸ Siku iyo Mwenyezi Mlungu andapigira milozi jeshi ririro mwisho wa vidzoho vya Misiri redze dza maindzi na jeshi ra Ashuru redze dza nyuchi. ¹⁹ Nao andakpwedza ahurire kpwenye madete gasigo na chitu na kpwenye panga za mawe na dzulu ya vidori vyosi na dzulu ya marisa gosi. ²⁰ Siku iyo Mwenyezi Mlungu andahumira wembe uchiokodishwa kula kanda-kanda ya muho Yufurati yani mfalume wa Ashuru. Andakunyolani vitswa,

vyeru na malalaika ga maguluni. ²¹ Siku iyo mutu andafuga mwana ng'ombe mmwenga na mang'ondzi mairi. ²² Ela andaphaha maziya manji hata akale na maziya ga mtindi, mana chila ndiyesala kpwenye tsi andanwa maziya ga mtindi na asali. ²³ Siku iyo chila phatu phokala na mizabibu elufu mwenga ambayo garamaye ni dza vipande elufu mwenga vya feza, phandakala miya na vikpwata. ²⁴ Mutu andakpwedza hipho na maha na mivi kpwedzaindza mana tsi yosi i tele miya na vikpwata. ²⁵ Kundaphiya tsona hiko vidzangoni ambako kala uchikurima, kpwa kuogopha miya na vikpwata, ela kundarichirwa ng'ombe na mang'ondzi garise.

8

Mwana mlume wa Isaya anakala dza ishara

¹ Mwenyezi Mlungu waniamba, “Hala mwalawe uandike maneno higa na maandishi ga kawaida, Maheri-Shalali-Hashi-Bazi.* ² Alafu ndamuambira Uriya na Zakariya mwana wa Jeberekiya akale mashaidi a hiro dzambo.”

³ Siku zanjina nákala na mkpwazangu, ambaye ni nabii wa chichetu, naye achigbwira mimba na achivyala mwana mlume. Mwenyezi Mlungu achiniamba, “Dzinare muihe Maheri-Shalali-Hashi-Bazi, ⁴ mana hiye mwana kabila amanye kuamba ‘mayo’ au ‘baba,’ mfalume wa

* **8:1** 8:1 Maheri-Shalali-Hashi-Bazi manage ni piga-gafu-la-uhale-haraka.

Ashuru andavamia na kuhala zewe mali ya Damasikasi na ya Samariya.”

Mfalume wa Ashuru aredza

⁵ Mwenyezi Mlungu wagomba nami tsona achiamba,

⁶ “Kpwa sababu atu hano akarema
madzi ga Shiloa ambago ganajera pore-pore,
na anahererwa ni Resini
na mwana wa Remaliya,

⁷ phahi Mwenyezi Mlungu andaarehera mfalume
wa Ashuru
na jeshire kulu renye nguvu
nao andaavamia dza madzi ga Muho Yufurati
wakati unavundza.

⁸ Jeshi ra maadui rindabwiningiza Juda
dza mafuriko kufikira singoni.”

Jeshi hiro rindaandzula maphage dza kozi na
ribwiningize tsiyo,
ee Mlungu kala phamwenga naswi.†

⁹ Gbwiranani mwi mataifa na muogophe
phundzani mwi tsi za kure.

Dzipangeni na viha ela mundabumbundwa.

Ehe, dzipangeni na viha ela mundabum-
bundwa.

¹⁰ Uganani mpange

ela tamundaongokerwa

mana Mlungu a phamwenga naswi.

Ogopha Mlungu

† **8:8** 8:8 Tafusiri zanjina zinaamba, “Ela Mlungu a phamwenga naswi. Andaandzula maphage arinde tsi yehu.”

¹¹ Mana Mwenyezi Mlungu wagomba nami na achisisitiza kukala nisiige tabiya za hinya atu. Iye waniamba,

¹² “Usiihe ‘njama mbii’ chochosi chiihwacho njama mbii ni atu hano.

Usiogophe anachochiogopha wala kumakizwa ni chinachoamakiza.

¹³ Ela muone Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi kukala ni mtakatifu.

Muogophe iye na utishirwe ni iye bahi.

¹⁴ Iye ni phatu phatakatifu kpwa osi amukuluphirao,

ela kpwa atu a Juda na Iziraeli ni dziwe ambaro aho andarikpwala

na mwamba ambao undahenda atu agbwe.

Kpwa atu a Jerusalemu andakala muhego na utu wa kuogofya.

¹⁵ Anji andakpwala dziwe na mwamba hinyo, andagbwa na avundzike, andaogopha na andagbwirwa.”

¹⁶ Andika maneno gangu gosi na ugafunge na ugatiye muhuri higo nchigofundza anafundzi angu.

¹⁷ Ndamgodza Mwenyezi Mlungu

na kumkuluphira iye bahi,

iye ambaye akalozera kogo chivyazi cha Jakobo.

¹⁸ Lola, mimi na ana nriohewa ni Mwenyezi Mlungu, hu ishara na mfwano kpwa Iziraeli. Mifwano ihi yala kpwa Mwenyezi Mlungu,

Mlungu wa majeshi, asagalaye Mwango Sayuni.
¹⁹ Atu andakuambirani mkauze ushauri koma na atsai agombao dza kurira kpwa nyama a mapha na kugomba pokopoko. Dze, si atu analondwa auze ushauri Mlungu wao? Kpwa utu wani atu ario moyo auze mikoma ushauri?
²⁰ Ela mwimwi gbwirani lagizo na fundzo ra Mlungu. Aho agombao higo taadzangbweona mwanga, ²¹ andadengereka tsi yosi na tabu na ndzala, ndiphokala anahirika andatsukirwa hadi amlani mfalume wao na milungu yao. Chisha andaendza msada kula mlunguni, ²² na hipha duniani ela andaona shida tuphu na jiza, tabu sana na chilungulungu cha jiza.

9

Mwana akavyalwa kpwa ajili yehu

¹ Aho ambao kala anateseka, taandateseka tsona. Pho kare Mwenyezi Mlungu wahenda tsi ya Zabuloni na tsi ya Nafutali ziphahe tabu, ela siku zedzazo, andaishimu Galilaya ya atu asio kala Ayahudi, iriyo ng'ambo ya muho Joridani kuelekezana na Bahari Kulu.

² Dzagbwe atu enu kala anaishi jizani,
 akaona mwanga mkpwulu.

Tsona dzagbwe kala anaishi tsi ya chilungulungu cha jiza ra chifo,
 mwanga ukaang'arira.

³ Tsi ukaihenda ikale kulu zaidi,
 Ukaahenda akale na raha sana;
 Ana raha sana kpwa sababuyo,

dza atu aonavyo raha wakati akaphaha
 mavuno,
 dza raha ya atu asikiravyo
 dza anajeshi aonavyo raha wakati
 anaphoganya zewe.

⁴ Undavundza gogolo rinaroarerera,
 gongo ririro phao mafuzini,
 fwimbo ya hiye anayeonera.

Dza vira irivyokala wakati wa kushindwa
 kpwa Midiani.

⁵ Mabuti ga anajeshi garigovyoga kwenye viha
 vikali
 na mavwazi gao gosi golwama milatso
 gandatiywa moho,
 gaphye tsetsetse.

⁶ Mana mwana akavyalwa kpwa sababu yehu,
 hukahewa mwana mlume, ambaye an-
 dakala mtawala wehu.

Dzinare andaihwa,
 Mshauri wa ajabu, Mlungu mwenye nguvu,
 Baba wa kare ta kare,
 Mfalume wa Amani.

⁷ Uwezo wa utawalawe taundakala na mwisho,
 amaniye indaenderera hadi kare na kare.

Andatawala kula Jerusalemu
 dza mfalume Daudi,

na auhende ufalumewe ukale na nguvu.

Siku zosi andatawala na kpweli na haki
 kula sambu hata kare na kare.

Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi
 andahakikisha higa gakahendeka.

*Mlungu andazitiya adabu
mbari za vurini*

⁸ Mwenyezi Mlungu waonya atu a chivyazi cha Jakobo, ⁹ na osi hadi chila mmwenga kahi za Efuraimu na mudzi mkpwulu wa Samariya achikala anamanya. Ela akala a kudzikarya na visoto, nao achiamba,

¹⁰ “Nyumba za matofali ga ulongo zikagbwa
ela hundazidzenga tsona na mawe ga kut-
songa;

nguzo za mikuyu zikabwagbwa,
ela badalaye hundazidzenga na nguzo za
mierezi.”

¹¹ Mwenyezi Mlungu akaatiya nguvu aviha a
Resini akale chinyume cha Iziraeli
akagafyakatsira maadui gao.

¹² Wahuma Aaramu kula mlairo wa dzuwa na
Aflisti kula mtswerero wa dzuwa
achedzashambuliya Iziraeli na kuimiza yosi,
na bado Mwenyezi Mlungu achere na tsukizi,
na andaenderera kuitiya adabu Iziraeli.

¹³ Ela hinyo atu ariotiywa adabu taadzangbwe-
tubu
na kumuuyira hiye ariyeapiga,
wala kumuendza Mwenyezi Mlungu,
Mlungu wa majeshi.

¹⁴ Kpwa hivyo Mwenyezi Mlungu wakata Iziraeli
chitswa na mchira
likandza na nyasi ndani ya siku mwenga.

¹⁵ Chilongozi na mutu anayeishimiwa ndio
vitswa,
manabii anaofundza ga handzo ndio
michira.

- 16 Hinyo anaolongoza hinya atu anaalongoza
chimakosa
na anaolongozwa anakosera njira.
- 17 Kpwa hivyo Mwenyezi Mlungu kahamirwa ni
barobaro aho
wala kaaonera mbazi anachiya na magungu,
mana osi taamendze Mlungu na akakala ayi,
osi anagomba mai.
Na bado Mlungu akatsukirwa
na mkpwonowe u tayari kuatiya adabu.
- 18 Hakika uyi unaaka dza moho,
unaocha vikpwata na miya,
nkutiya moho tsaka rikaaka
na kulavya mosi mziho uphiyao dzulu mlun-
guni.
- 19 Tsukizi za Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa
majeshi
zinaocha tsi
na atu anakala avi ni kuni za hinyo moho.
Atu anagalukirana enye kpwa enye
- 20 dza nyama a tsakani avamiavyo na kurya chila
ariye phephi hata napho ni mdugu,
ela bado taatosheka.
- 21 Mbari ya Manase na ya Efuraimu zashambu-
liyana
alafu zichiungana na kuvamia Juda.
Ela bada ya higo gosi Mwenyezi Mlungu bado
akaatsukirirwa
na andaenderera kuatiya adabu Aiziraeli.

10

- 1 Shaka hiro kpwa hinyo atengezao shariya zisizo
za haki,
na aandikao amuri za kuonera atu

² ili kualafya achiya haki zao
na kuonera atu angu
kufuta magungu vitu vyao,
na kuiyira anachiya.

³ Siku iredza ambayo Mlungu andakutiya adabu
kali,
anajeshi kula tsi za kure andakpwedza aku-
vamie.
Taphandakala na yeyesi wa kukuterya
ndipholonda kuchimbira kutiywa adabu,
wala taphandakala na phatu pha kufwitsa
maliyo.

⁴ Mundahalwa mateka,
au mufwe vihani.
Na bado Mwenyezi Mlungu andakala achere na
tsukizi,
na andaenderera kuitiya adabu Iziraeli.

*Mwenyezi Mlungu
andatiya Ashuru adabu*

⁵ “Shaka hiro kpwa tsi ya Ashuru ambayo naihu-
mira dza fwimbo yangu ya tsukizi,
mikono ya Aashuru ikagbwiririra rungu
rangu ra tsukizi!

⁶ Nkaahuma akapige atu asiomendza Mlungu,
akashambuliye atu anitsukizao,
ahale zewe na kutsukula vitu,
na naavyoge-vyoge barabarani dza matope.”

⁷ Ela hiri siro arilondaro bahi,
siro arironaro achilini
lengore ni kubananga,
yani kuangamiza mataifa ganjina manji.

- ⁸ Mfalume wa Ashuru anaamba,
 “Akulu a majeshi gangu ni afalume.
- ⁹ Akateka kare midzi ya Kalino, Karikemishi,
 Hamathi, Aripadi,
 Samariya na Damasikasi.
- ¹⁰ Dza viratu mikono yangu irivyoangamiza
 falume zoabudu vizuka,
 falume ambazo kala zina vizuka vinji kuriko
 vya Jerusalemu na Samariya
- ¹¹ ndivyo ndivyoangamiza Jerusalemu na
 vizukavye,
 dza nirivyohenda Samariya na vizukavye.”
- ¹² Mwenyezi Mlungu anaamba, ndiphomala
 kuhenda achigopanga kuhendera Jerusalemu na
 Mwango wa Sayuni, andamtiya adabu mfalume
 wa Ashuru kpwa vira arivyo na ngulu na
 kudzikarya. ¹³ Mana iye mfalume wa Ashuru
 anaamba akahenda dzambo hiro kpwa iki-
 maye na nguvuze. Anaona iye ana achili.
 Anaamba, “Mino nkausa miphaka ya atu na
 kuhala hazina zao. Atu asegero dzulu ya
 vihi vya utawala nikaabwaga dza ahendavyo
 sujaa. ¹⁴ Mkpwono wangu ukanyaha utajiri
 wa atu dza mutu ahalavyo mayayi ndani ya
 nyumba ya nyama wa mapha. Nikakusanya
 dunia yosi dza vira atu akusanyavyo mayayi
 chigorichwa bila urindzi. Taphana chiyejeza
 kukutisa maphage au kufwenula kanwa alavye
 kauli.” ¹⁵ Dze, mbadzo inaweza kudzikarya
 mbere za anayehumira au msumeno kudzito-
 gola mbere za anayeukatira? Ni kama avi ndata
 inaweza kumuunula anayeigbwira au bakora
 kumuunula iye ariyeinyendekera. ¹⁶ Kpwa

vira Ashuru ikadzikarya, Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi andaatiya ukongo masujaa aho ario na miri aonde sana na kundahenda moho ndioangamiza mfalume, jeshire na mali yao yosi. ¹⁷ Mwanga wa Iziraeli undakala moho na Mtakatifu wa Iziraeli andakala jim-bijimbi ra moho. Moho hinyo undaocha na kuangamiza tsetsetse mihi ya miya na vikpwata kpwa siku mwenga. ¹⁸ Mwenyezi Mlungu andabananga matsaka makulu ga tsi hiyo, na min-daye ya mtsanga mnono indakala avi ni mutu achiyeonda kpwa ukongo. ¹⁹ Tsakare rindasala mihi michache chiasi cha kukala mwanache mdide anaweza kuiolanga. ²⁰ Siku ziredza ambapho Aiziraeli ariosala, yani atu a chivyazi cha Jakobo taandaadamira tsona taifa ririroatiya adabu. Ela andamkuluphira chikpweli-kpweli Mwenyezi Mlungu, Mtakatifu wa Iziraeli. ²¹ Atu achache a chivyazi cha Jakobo andasala na andamuuyira Mlungu Mwenye nguvu. ²² Dzagbwe Aiziraeli ni anji dza mtsanga wa pwani, ni nyo ndiosala ndio ndiouya. Kuangamizwa kpwenu kukapangbwa na kundahendeka kpwa haki. ²³ Mana Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi akakata kare shauri kubananga tsi yosi viratu arivyoamba.

²⁴ Kpwa hivyo Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi anaamba hivi, “Mwimwi atu angu msagalao Sayuni msiaogophe Aashuru anaokupigani na fwimbo, anaokuunurirani bakora zao dza arivyohenda Amisiri. ²⁵ Jumwa na chisiku sindakutsukirwani, tsukizi zangu

zindakuukirani ziagalukire aho ziangamize.”
²⁶ Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi, andaapiga na chikoto, dza nirivyoahenda Amidiani phephi na mwamba wa Orebu wakati wa Gidioni. Fwimbo yangu ndayunula dzulu ya bahari na kuatiya adabu dza arivyoahenda ko Misiri. ²⁷ Siku iyo Mwenyezi Mlungu andaaoyeza atue na utumwa. Gogolo ra Ashuru ririro mwako singoni rindavundzwa na kuuswa. ²⁸ Hivi sambi Jeshi ra Ashuru rikatsupa Migironi rikafika Ayathi na mizigo yao akayiika Mikimashi. ²⁹ Akatsupa na njira ya kahi-kahi za myango achalala mudzi wa Geba, vurini mwa Juda. Atu a mudzi wa Rama anakakama na wuoga na a Gibeya mudzi wa Sauli akachimbira. ³⁰ Atu a mudzi wa Galimu kotani kululu mphahе kuterywa! Atu a mudzi wa Laisha phundzani, na mwimwi atu a Anathothi teryani ayawenu. ³¹ Atu a mudzi wa Madimena anachimbira na a mudzi wa Gebimu achaendza kpwa kudzifwitsa. ³² Rero maadui gakaima mudzi wa Nobu na ganajeza ngumi mwango wa Sayuni urio Jerusalemu. ³³ Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi kpwa nguvuze andahenda maadui gagbwe dza panda za muhi chizokatwa. Hinyo akulu zaidi anaodzikutula andatserezwa. ³⁴ Mwenyezi Mlungu andatema mihi ya tsaka kuumira mbadzo na mihi mire ya Lebanoni indabwagbwa.

11

Mutse kula chisichi cha Jese

- ¹ Dza viratu panda iwezavyo kutsephula tsona
kula chisichini,
phandatsembuka mutu wa chivyazi cha Jese
edze akale mfalume.
- ² Roho wa Mwenyezi Mlungu andakala ndaniye,
Roho wa ikima na kuelewa,
Roho wa uwezo na wa ushauri,
Roho wa marifwa na Roho wa kuogopha
Mwenyezi Mlungu.
- ³ Iye andahamirwa ni kumuogopha Mwenyezi
Mlungu alondavyo.
Kandaamula kulengana na vira mutu arivyo
au atu aambavyo.
- ⁴ Achiya na agayi andalamulwa na haki.
Dunia indatiywa adabu kpwa nenore na atu
ayi andaaolaga.
- ⁵ Haki indakala dza mkpwanda
na uaminifu ukale dza mkumbuu mwakpwe
chibiruni.
- ⁶ Diya-mbewa andaishi phamwenga na mwana
ng'ondzi
na tsui phamwenga na mwana mbuzi.
Ana ng'ombe na ana simba andarisa
phamwenga
nao andaphirikpwa marisani ni mwanache
mdide.
- ⁷ Ng'ombe na dubu andarisa phamwenga
na ana aho andalala phatu phamwenga.
Simba naye andarya nyasi dza ng'ombe.

11:1 11:1 Maono 5:5; 22:16 **11:4** 11:4 2 Athesalonike 2:8

11:5 11:5 Aefeso 6:14 **11:6** 11:6 Isaya 65:25

⁸ Mwana mtsanga andavumba kwenye wina wa
fira
na mwanache mdide kutiya mkpwono
pango ra bafwe na akale salama.

⁹ Kahi za mwango wangu mtakatifu,
takuna ndiyelumiza au kubananga
mana dunia indaodzala atu anaomanya
Mwenyezi Mlungu
dza bahari irivyo tele madzi.

¹⁰ Siku iyo ye mutu ambaye ni chivyazi cha
Jese, andaima dza ishara kpwa mataifa ganjina
kukala ndiye chilongozi wao. Atu andamuendza
na phatuphe pha kuoya phandakala na utukufu.

¹¹ Siku iyo Mwenyezi Mlungu andagolosa mkp-
wonowe aauyize hinyo atue achache ariosala.
Atu ndiosala kula Ashuru, Misiri, Pathirosi,
Kushi, Elamu, Shinari, Hamathi na kula visuwani
na pwani za kure.

¹² Andaonyesa ishara kpwa mataifa
na kukusanya Aiziraeli ariotsamizwa turi-
turi
na kukusanya atu a Juda nyo tsamukana
kosi duniani.

¹³ Efuraimu andaricha kuonera wivu Juda
maadui ga Juda gandaangamizwa
na Juda andaricha kuonera Efuraimu.

¹⁴ Efuraimu na Juda andavamia chivyamwenga
Afilisti ario mtswerero wa dzuwa wa
Iziraeli
na kuhala zewe mali za atu asagalao mlairo
wa dzuwa wa muho Joridani.

Andaaturya Aedomu, Amoabu na Aamoni
andakala tsini yao.

¹⁵ Mwenyezi Mlungu andaumisa mkpwono wa
bahari ya Misiri.

Andatsupha mkpwonowe dzulu ya muho
Yufurati
na auganye vidzuhu sabaa kpwa phutore ra
kuocha
ili atu aweze kuvuka na magulu.

¹⁶ Kundakala na barabara kulu kula Ashuru
kpwa ajili ya atue ariosala
dza viratu irivyokala wakati Aiziraeli
ariphola Misiri.

12

Wira wa shukurani

¹ Wakati hinyo undaamba,
“Uwe Mwenyezi Mlungu nindakushukuru
mana dzagbwe wanitsukirirwa
tsukizizo zikadigirika
nawe ukanihuriza moyo.

² Kpwa kpweli Mlungu ndiye muokoli wangu,
ndamkuluphira wala sindaogopha.
Mwenyezi Mlungu ndiye nguvu zangu na wira
wangu,
iye akakala wokofu wangu.”

³ Kpwa kuhererwa mundaheka madzi
kula visima vya wokofu.

⁴ Namwi siku iyo mundaamba,
“Mshukuruni Mwenyezi Mlungu na mumvoye
iye.

- Gabazeni mataifa mahendoge na kugaambira
 kukala dzinare ni kulu.
 5 Muimbireni Mwenyezi Mlungu kpwa kukala
 akahenda mambo makulu.
 Higa nagamanyikane kosi duniani.
 6 Kotani kululu na muimbe kpwa kuhererwa
 mwimwi atu a Sayuni,
 mana Mtakatifu wa Iziraeli ni mkpwulu kahi
 yenu.”

13

Mudzi wa Babeli undatiywa adabu

- 1 Hino ni ruwija iriyoonyeswa Isaya mwana
 wa Amozi kuhusu Babeli:
 2 Imisa bendera dza ishara dzulu ya chidzango
 chisicho mihi,
 aihe kpwa raka ra dzulu.
 Atsuphire mkpwono
 ili edze amenye maryango ga vilongozi!
 3 Nkalavya amuri kpwa anajeshi angu nrioat-
 sambula.
 Nkalagiza masujaa angu a kudzikarya
 asioogopha rorosi,
 ambao nkufwahirwa ninaphoturya
 edze aonyese vira nchivyotsukirwa.
 4 Phundzani hiro hoyo hiko mwangoni,
 ni dza hoyo ra borori ra atu!
 Hoyu dza ra falume
 za mataifa ganjina manji gachigokusanyika
 phamwenga!

Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi ana-
panga jeshire
tayari kpwa viha.

⁵ Nao aredza kula tsi za kure,
kula mwisho wa dunia.

Mwenyezi Mlungu aredza na silaha za tsukizize
edze aangamize dunia yosi.

⁶ Rirani mana wakati wa uamuli wa Mwenyezi
Mlungu ukafika phephi.

Uamuli uredza na uwezo wosi wa
kuangamiza kula kpwa iye Mwenye
Nguvu Zosi.

⁷ Kpwa sababu hiyo, atu andakala na chiwewe
na mikono indarejera.

⁸ Andagbwirwa ni wuoga,
andalumwa dza mchetu ariye na utsungu wa
kudzivugula.

Andatong'orerana matso na kuangalala,
na kumbi zindakundzika kpwa chiwewe.

⁹ Lola, siku ya Mwenyezi Mlungu iredza,
siku ya tsukizi na usiru munji.

Iye andaangamiza chila chitu kpwenye tsi
na kubananga atu enye dambi.

¹⁰ Nyenyezi zosi za mlunguni
tazindang'ala tsona,
dzuwa richituluka tarindang'ala
na mwezi nao taundaala.

¹¹ Mwenyezi Mlungu anaamba, “Nindareha
mashaka duniani
na kuatiya adabu atu osi ayi kpwa sababu ya
dambi zao.

- Chila ariye na ngulu ndamuhenda anyenyekee
na ndamtiya adabu chila mutu mwenye
ngulu na jaili.
- 12 Ndahenda atu akale achache
ikale ni kazi kuaona kuriko zahabu swafi.
Andakala taaphahikana hata baha zahabu
kula Ofiri.
- 13 Siku hiyo, Mimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa
majeshi
ndiphokala naonyesa tsukizi zangu kali,
ndahenda mlunguni na duniani kusumbe.
- 14 Dza chiphala chiindzwacho
au dza mang'ondzi gatsamukavyo wakati
tagana mrisa,
chila mutu andauya kpwa atue,
na chila mutu andachimbirira tsi ya kpwao.
- 15 Chila ndiyephahikana andadungbwa fumo
na chila ndiyegbwirwa andaolagbwa na up-
anga.
- 16 Ana aho andabandwa-bandwa myambani
kuno enye analola,
vitu vya mwao madzumbani vindahalwa na
achetu aho agbwavukirwe.
- 17 Lola, nindaafyakatsira Amedi ahehe na atu a
Babeli.
Amedi taandalonda kuhongbwa feza
wala taanahaja ya zahabu.
- 18 Hinya andaolaga mabarobaro na maha.
Taandaaonera mbazi ana atsanga
wala anache adide.
- 19 Babeli, ufalume urio na nguma kutsupa
falume zosi,

Akalidayo anauonera ngulu kpwa vira
 urivyo mkpwulu na mnono,
 Mlungu andaubananga
 dza Sodoma na Gomora.
 20 Tamundakala tsona na atu,
 tamundasagalwa chivyazi hadi chivyazi.
 Takuna Mwarabu ndiyechita hemare
 wala mrisa ndiyetindizha mifugoye.
 21 Badalaye nyama asiru a jangbwani an-
 damusagala
 na nyumba za mudzi hinyo zindasagalwa ni
 vimburu.
 Mbuzi a tsakani nao andatina-tina mumo.
 22 Mafisi gandarira mo mwenye minara ya
 urindzi
 na makala kusagala mumo mwenye
 madzumba manono-manono ga chitajiri.
 Wakatiwe u phephi
 na sikuze tazindaenjerezwa.”

14

Aiziraeli andauyizwa kpwao

¹ Mwenyezi Mlungu andaaonera mbazi atu a
 chivyazi cha Jakobo na aatsambule tsona akale
 atue. Andaauyiza edze asagale kpwenye tsi yao
 na ajeni andakpwedza agbwirane nao asagale
 phamwenga. ² Atu anjina anji andaaterya
 Aiziraeli kuuya kpwenye tsi yao ariyowewa ni
 Mwenyezi Mlungu. Hinyo Aiziraeli andaamiliki
 atu hano alume kpwa achetu akale atumwa ao.
 Andaahala mateka atu ambao kala akaateka na
 andatawala atu ambao kala anaaonera ³ Bada

ya sonono, tabu yenu na kuhendeswa kazi za shokowa, Mwenyezi Mlungu andakpwedza akuphozeni marena. Ndiphohenda hivyo, ⁴ mwimwi mundaimba wira huno wa kumnyetera mfalume wa Babeli uambao,

Lola, oneraye ayae akafika mwisho, lola, tsukizize nyinji zikasira.

⁵ Mwenyezi Mlungu akasisa uwezo wa mfalume mui.

Iye akavundza fwimbo ya utawala ya atu ayi.

⁶ Ariyepiga atu a mataifa ganjina na tsukizi nyinji,

na mashaka gasigo na mwisho.

Watawala atu a mataifa ganjina na tsukizi, na achiagayisa vivyo kpwa vivyo.

⁷ Kuona ndipho dunia ikahurira, atu anaoya.

Atu anaimba kpwa kuhererwa.

⁸ Hata mihi ya miboreshi indahererwa

na mierezi ya Lebanoni indapiga njerejere kpwa sababuyo iambe,

“Ukahendato kugbwa,

vivi taphana mutu ndiye kpwedzahukata.”

⁹ Kuzimu kukadzipanga kare

kukuphokera ndiphofika uwe mfalume wa Babeli.

Kunalamusa koma za akareo zikale tayari kukuphokera,

osi ariokala akulu a dunia.

Kunahenda osi ariokala afalume a mataifa

aunuke kula kpwenye vihi vyao vya utawala.

¹⁰ Osi andagomba na uwe aambe,

“Uwe nawe ukakala mnyonje dza swiswi!

Uwe na swiswi hali yehu ni mwenga.

- 11 Ngumayo ikatserezwa hadi kuzimu,
phamwenga na sauti za ngephephe.
Mabulu gakakala chitandacho
na dzulu ukabwiningizwa ni minyololo.
- 12 Lola, vyo uchivyogbwa kula mlunguni uwe
mfalume wa Babeli,
uwe nyenyezi kulu ya ligundzu, mwana wa
kucha!
Ukatsuphiwa tsini duniani,
uwe uriyeteka mataifa ganjina!
- 13 Mwenye kala unadziamba,
'Nindapanda hadi dzulu mlunguni,
nindaika chihi changu cha utawala dzulu
kutsupa nyenyezi za Mlungu.
Nami nindasagala dzulu ya mwango wa mkpwu-
tano,
hiko dzulu sana.
- 14 Nindapanda dzulu kutsupa maingu,
nikale dza iye Ariye Dzulu Kuriko Vyosi.'
- 15 Ela ukatserezwa hadi kuzimu,
hadi photsi tsini kabisa.
- 16 Atu ndiokuona andaangalala
na adziuze,
'Yuno ndiye yehendesha dunia ikakame,
na achisumbisa falume?
- 17 Yuno ndiye ariyehenda dunia isale tuphu
na midziye ikale magandzo?
Dze, ndiye yerema kurichira matekae auye
kpwao?'
- 18 Afalume a mataifa ganjina azikpwa na ishima,
chila mmwenga phakpwe mbirani.

- 19 Ela uwe ukatsuphiwa kure na mbirayo,
dza panda ya muhi ichiyokatwa isiyo na
mana,
nawe ukabwiningizwa
ni atu arioolagbwa vihani,
atsererao hadi tsini ya dibwa dzire.
Uwe u dza lufu rinarovyogbwa-vyogbwa.
- 20 Kundazikpwa phamwenga nao mana wa-
bananga tsiyo,
na uchiolaga atuo.
Mutu wa chivyazi chii
andayalwa na kandahadzwa tsona.
- 21 Atu naatayarishe chitsindziro cha kuolagira
ana alume a mfalume
kpwa sababu ya makosa ga akare ao.
Hinya taafwaha kuhala tsi
na kudzenga midzi himu duniani.”
- 22 Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi
anaamba,
“Nindaivamia tsi ya Babeli ikale gandzo.
Sindasaza chitu himo,
si nyo enye, si vivyazi vyao.”
Mimi Mwenyezi Mlungu nkaamba.
- 23 “Nndaihenda ikale makalo ga vinungumariya
na madzi-madzi dza bura.
Ndaiphyera na lihago ra kubananga chila chitu,”
Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi
anaamba.

Unabii chinyume cha Ashuru

- 24 Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi akaapa hivi,
 “Manyani kukala indakala dza nchivyokusudiya, indatimiya kama nchivyopanga.
- 25 Ndam’bananga iye Muashuru ariye kpwenye tsi yangu
 na nimvyoge-vyoge dzulu ya myango yangu. Ndaausira atu angu gogolo ra Aashuru na mizigo ambayo kala akaitukula.
- 26 Huno ndio mpango nrionao kpwa ajili ya dunia yosi
 na huno ndio uwezo ndioonyesa mataifa gosi.”
- 27 Kpwa kpweli Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi akaamua kuhenda hivi ni ani awezaye kumzuwiya?
 Mkpwonowe wa nguvu u tayari kupiga, ni ani awezaye kuuzuwiya?

Unabii chinyume cha Afilisti

28 Ujumbe huno wakpwedza mwaka wa kufw-erera mfalume Ahazi.

- 29 Mwi Afilisti! Iyo fwimbo yokala inakupigani ikavundzika
 ela msishererwe.
 Mana kula pho chiphofwa nyoka phandatuluka bafwe
 naro rindavyala dzoka siru ra kuuruka renye sumu kali.

14:24 14:24 Isaya 10:5–34; Nahumu 1:1—3:19; Zefania 2:13–15
14:28 14:28 2 Afalume 16:20; 2 Nyakati 28:27 **14:29** 14:29
 Jeremia 47:1–7; Ezeieli 25:15–17; Joeli 3:4–8; Amosi 1:6–8;
 Zefania 2:4–7; Zakariya 9:5–7

- 30 Mwenyezi Mlungu andahakikisha achiya a
mwisho anaphaha marya
na agayi anasagala salama.
Ela atuo ndaaolaga na ndzala,
achache ndiosala indamarigizwa.
- 31 Kotani kululu himo maryangoni! Rirani himo
midzini!
Afilisti mosi kakamani kpwa wuoga!
Jeshi kulu riredza dza mosi munji kula vurini
na tarina hata mutu mmwenga ambaye
kaweza viha.
- 32 Dze, ajumbe a Afilisti ajibiwedze?
Naambwe kukala, “Mwenyezi Mlungu
akaimarisha Sayuni
na atue ariogaya akaphaha phatu pha kudz-
ifwitsa.”

15

Unabii chinyume cha Moabu

- ¹ Huno ni ujumbe kuhusu Moabu:
Moabu ikasira,
mana mudzi wa Ari ukaangamizwa usiku
mmwenga.
Moabu ikasira,
mana mudzi wa Kiri ukaangamizwa usiku
mmwenga.
- ² Atu a Diboni akaambuka
kuphiya mwatu mwa dzulu mwa ibada kp-
wendarira
Amoabu anaririra myango ya Nebo na
Medeba.
Osi akanyolwa vip hala

- na kunyolwa vyeru vyao tsetsetse.
³ Atu barabarani akavwala magunia,
 nao ario midzini
 anarira na kusunoneka.
⁴ Atu a Heshiboni na Eleale anarira sana
 na sauti zao zinasikirwa hadi kufika Jahazi.
 Kpwa sababu iyo anajeshi a Moabu achiotsukula
 silaha anakota kululu
 kuno anakakama kpwa wuoga.
⁵ Moyo wangu unaririra Moabu
 mana atue anachimbirira Soari
 na Egilathi-Shelishiya.
 Anjina anaambuka na barabara iphiyayo Luhithi
 kuno anarira.
 Anjina anazorera Horonaimu
 kuno anarira kululu kusunonekera
 kuangamizwa kpwao.
⁶ Chidzuhu chiihwacho Nimurimu chikauma,
 nyasi zikanyala
 na mitse ikafwa
 na taphana chochosi chimeracho.
⁷ Kpwa hivyo hizo mali zao arizoweza kudziikira,
 andazitsetseza azivuse Dete ra Miandzi.*
⁸ Mana chiriro chao chikagota Moabu yosi,
 chikafika hadi Egilaimu
 na chiriro chao cha sonono chikafika hadi
 Beeri-Elimu.
⁹ Muho urio phephi na mudzi wa Diboni ni
 milatso mihuphu
 na bado Mlungu achere na tsukizi kali, kpwa
 ajili ya atu hinyo.
 Simba andaindza atu a Moabu ariochimbira

* **15:7** 15:7 Miandzi Tafusiri zanjina zina Mierezi ambayo ni mihi myembamba mire ikulayo upesi, imerayo phenye madzi manji.

phamwenga na hinyo ariosala.

16

- ¹ Phirikani ana ng'ondzi dza kodi
 kpwa mtawala wa tsi.
 Ndzoni kula Sela kutsupira jangbwani
 hadi mfike mwango Sayuni,
 yani Jerusalemu.
- ² Achetu a Moabu
 ni dza nyama a mapha aurukao hiku na hiko
 kahi za vivuko vya Arinoni,
 nyama achioondoswa mwao vidzumbani.
- ³ Hupheni ushuri,
 amulani.
 Dzagbwe ni saa sita za mutsi,
 vihendeni vivuri-vuri vyenu vikale dza
 usiku.
 Afwitseni hinyo ariozolwa
 na msisalate achimbizi.
- ⁴ Aricheni hinyo alao Moabu asagale namwi.
 Arindeneni na maadui hadi maadui
 ndiphoricha kuaangamiza,
 kuavyoga-vyoga na atuluke kahi za tsi yehu.
- ⁵ Chihi cha endzi chindaimarishwa kpwa
 mendzwa isiyosika.
 Mutu wa chivyazi cha Daudi andatawala
 kpwa uaminifu na mendzwa,
 naye andalavya uamuli wa haki
 na kukala na wangbwi kuhenda garigo
 sawa.
- ⁶ Hukasikira Moabu inavyodzikarya,
 irivyo na ngulu kutsupa chiasi,
 ela kudzikaryakpwe si chitu.

- 7 Kpwa hivyo Amoabu osi andaririra tsi yao.
 Nao andarira kpwa sababu ya magande ga
 zabibu za kuuma za Kiri-Haresethi.
- 8 Minda ya Heshiboni ikarichwa
 na mizabibu ya Sibuma ikanyala.
 Vilongozi a mataifa
 akavyoga-vyoga mizabibu minono
 ambayo yafika hadi Jazeri
 ichitanda kuphiya weruni.
 Pandaze zakula zichigota kosi,
 zichifika hadi Bahari ya Munyu.
- 9 Kpwa hivyo ninaririra mizabibu ya Sibuma
 dza atu a Jazeri ariravyo.
 Midzi ya Heshiboni na Eleale
 munanihenda nimwagikpwe ni matsozi
 mana taphana njerejere za mavuno.
- 10 Raha na njerejere za mavuno zikauswa,
 taphana aimbaye mo mindani.
 Takuna anayeminya zabibu himo mtengezwamo
 uchi,
 njerejere nkazisisa.
- 11 Moyo wangu unasononeka,
 nami narira dza ngephephe kuririra Moabu,
 Uhumbo wangu unaluma kpwa sababu ya
 Kiri-Haresethi.
- 12 Hinyo Amoabu
 anaphoambuka kuphiya phatu pha dzulu
 pha ibada
 anadziremweza.
 Anaphophiya mizukani kpwendavoya
 piya tavindaokola bii.
- 13 Huno ndio ujumbe ambao Mwenyezi
 Mlungu walavya hipho kare kuhusu Moabu.

14 Ela hivi sambi Mwenyezi Mlungu anaamba, “Bada ya miaka mihahu, utajiri wa Moabu undaangamika phamwenga na atue osi. Na ndiotiya andakala achache sana, tsona anyonje.”

17

Unabii chinyume cha Damasikasi

- 1 Hino ni ruwiya kuhusu Damasikasi.
 “Lola, Damasikasi taindakala mudzi tsona, ela indakala tsumbi ya mawe.
- 2 Midzi inayozunguluka Aroeri indakala wekee bila atu
 nayo indakala weru wa kurisa vyaa vya mang’ondzi
 na taphana ndiyegaogofyera.
- 3 Mudzi wa Efuraimu uriozungulusirwa ngome undaangamizwa,
 phamwenga na nguma ya ufalume wa Damasikasi;
 na Aaramu ariosala andasiswa dza irivyosiswa nguma ya Iziraeli.”
 Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi anaamba.
- 4 “Siku iyo nguma ya Jakobo indaphunguka dza mutu mziho aondavyo akasala mifupha.
- 5 Indakala dza viratu mutu atsengavyo mtsere, akatavyo masuche na mkpwonowe.
 Chisha mutu wanjina akedzatsembwesa hiko Dete ra Arafa.
- 6 Ela andasala atu achache

dza zaituni zisalavyo mbiri tahu chirereni
bada ya mzaituni kuzuguzwa.

Au ne tsano

kpwenye panda bada ya muhi kuzuguzwa.”
Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Iziraeli
anaamba.

⁷ Wakati hinyo uchifika,
atu andamkuluphira Muumba wao,
nao andamgalukira Mtakatifu wa Iziraeli.

⁸ Aho taandakuluphira tsona mwatu mwa
kulavira sadaka
wala mwatu mwa kufukizira uvumba
taandakuluphira vizuka vya Ashera
ambavyo adzitengezera enye na mikono yao.

⁹ Wakati hinyo midzi yao yozungulusirwa
ngome indakala tsaka, dza mwatu ambamo
mwarichwa wakati enyezie ariphoshindwa ni
Aiziraeli namo mundakala wekee bila atu tsona.

¹⁰ Mana mwimwi Aiziraeli mkamyala Mlungu
Muokoli wenu,
ngome yenu, anayekurindani.

Badalaye mwahenda vyunga vinono
na mchiphanda mitse minono ya mizabibu
kpwa ajili ya milungu ya chijeni.

¹¹ Sambu manyani kukala
hata mkaihenda imere siku iyo iyo mriy-
oiphanda
tamundavuna chochosi chinono siku iyo ya
sonono
na mavune gasigo na dawa.

¹² Phundzani mngurumo wa atu anji,
anavuma dza bahari!
Atu a mataifa anarira,

anavuma dza madzi manji.

¹³ Dzagbwe atu a mataifa ganjina ananguruma
dza mvumo wa madzi manji,
achiademurira aho nkuchimbira kure kp-
wenye

dza maphephe garigo mwangoni gaphep-
heruswavyo ni phepho
na vumbi riunulwavyo dzulu ni phuto.

¹⁴ Dziloni anahuogofyera
ela kabila takudzangbwecha taapho tsona.
Huno ndio mtalo wa atu anaohunyang'anya,
na kuhala vitu vyehu.

18

Unabii chinyume cha Kushi

¹ Shauri ya tsi iriyo na mapha gavumago,
tsi iriyo ng'ambo ya myuho ya Kushi,

² inayohuma ajumbe kutsupira muho Naili
kuhumira madau ga nyasi.

Phiyani mwi ajumbe enye mairo,
kpwa atu are na a ngozi laini,
atu anaogophewa phephi na kure.

Atu a taifa ra mkpwotse rinaroturya
ambaro tsiye ikaganywa ni myuho.

³ Mwimwi mosi msagalao duniani,
lolani bendera iunulwapho hiko myangoni
na gunda richipigbwa phundzani!

⁴ Mana Mwenyezi Mlungu akaniamba hivi:
“Mino ndanyamala zii nlole kula kpwangu
makaloni

dza dzoho wakati wa dzuwa ngerengere,
dza guro ritandavyo usiku wakati wa minga
ya mavuno.

⁵ Mana kabila ya mavuno, bada ya kukala
maruwa gakaricha kubumula
hadi wakati zabibu zikaandza kuphera,
andakpwedza akate panda zitsephulavyo na
phanga ra kutsatsurira
na akate panda zisizo matunda.

⁶ Vyosi hivyo vindarichirwa nyama a mapha hiko
myangoni
na nyama anjina a tsakani.

Nyama asiru a mapha andarya wakati wa
kazikazi,
na minga ya mnyevu, nyama a tsakani
andarya.”

⁷ Ela wakati hinyo
atu are enye ngozi laini,
atu anaogophewa phephi na kure.
Atu a taifa ra nguvu rinaroshinda
ambaro tsiye ikaganywa ni myuho,
andamrehera zawadi Mwenyezi Mlungu,
Mlungu wa majeshi.

Zawadi hizo andazireha mwango wa Sayuni,
phatu anaphoabudiwa Mwenyezi Mlungu,
Mlungu wa majeshi.

19

Unabii chinyume cha Misiri

¹ Hino ni ruwiya kuhusu Misiri.
Lola, Mwenyezi Mlungu aredza Misiri

dzulu ya ingu riphiyaro mairo.
 Ndiphotsembuka, vizuka vya Misiri
 vindakakama
 na Amisiri andasirirwa ni nguvu kpwa
 wuoga.

² Mwenyezi Mlungu anaamba,
 “Nindaafyakatsira Amisiri apigane enye
 kpwa enye.
 Ndugu mlume andapigana na mwanao
 mlume,
 jirani na jiraniwe,
 mudzi mmwenga na mudzi wanjina
 ufalume mmwenga na ufalume wanjina.

³ Amisiri andavundzika moyo tsetsetse
 na mipango yao ndaibananga.
 Andaendza ushauri wa vizuka na koma,
 atu auzao koma na aganga.

⁴ Nindaatiya Amisiri mkpwononi mwa mutu jaili,
 andatawalwa ni mfalume msiru.”
 Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi ak-
 agomba.

⁵ Nindaumisa madzi ga muho Naili
 nao undauma na usale bila chitu.

⁶ Mikono ya myuho indanuka lovu
 na vidzoho vya Misiri vindaswena madzi
 alafu viume.
 Magugu na nyasi zanjina zimerazo kanda-
 kanda ya muho zindanyala.

⁷ Mimea yosi imerayo kanda-kanda ya muho
 Naili
 indauma
 na minda yosi iriyo phephi na muho
 indauma ikale vumbi riphepheruswe.

- 8 Avuvi andaula na kurira,
osi anaolowa andasononeka
na atsuphao vimia madzini
andasononeka.
- 9 Atu ahendao kazi ya kufuma vitambaa vya
nguwo andakuluhukpwa
na ashonao nguwo za katani andavundzika
mioyo.
- 10 Atengezadzi a vitambaa andasononeka
na vibaruwa andakala na sonono.
- 11 Akulu a Soani ni azuzu sana!
Ashauri enye ikima a Misiri analavya
ushauri wa chizuzu!
Anawezadze kumuambira Farao
kukala aho ni chivyazi cha atu enye ikima,
na ni ana a afalume a kare?
- 12 Vino a phaphi nyo atuo enye ikima?
Haya naakuambire
mambo ambago Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa
majeshi
akapanga chinyume cha Misiri.
- 13 Akulu a Soani akakala azuzu
na atawala a Memufisi anadziphuphiza.
Vilongozi a mbarize
aihenda Misiri ikosere njira.
- 14 Mwenyezi Mlungu akaitiya Misiri
roho ya kutsanganyikirwa.
Kpwa sababu hiyo, Misiri inahenda chila chitu
makosa
nayo inadedeleka
dza mlevi aherezaye kpwenye mahaphikage.
- 15 Takuna awezaye kuterya hiko Misiri,

si tajiri si mchiya, si mutu wa mana wala asiyekala na mana.

¹⁶ Siku Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi ndiphounula mkpwonowe chinyume cha Misiri, Amisiri andakala dza achetu, andakakama kpwa wuoga. ¹⁷ Tsi ya Juda indakala utu wa kutisha kpwa Amisiri. Chila ndiyehadzirwa Juda andaogopha kpwa sababu ya mai ambago Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi akagapanga chinyume cha Amisiri. ¹⁸ Wakati hinyo uchifika, atu a midzi mitsano hiko Misiri andagomba Chieburania na kuapa kukala andamuhumikira Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi. Mudzi mmwenga kahi ya midzi iyo undaihwa “Mudzi wa Dzuwa.” ¹⁹ Wakati uho kundakala na phatu pha kumlavira Mwenyezi Mlungu sadaka pho kahi-kahi ya tsi ya Misiri na nguzo chiyotengbwa kpwa ajiliye himo miphakani. ²⁰ Phatu hipho pha kulavira sadaka phandakala ishara na ushaidi wa wazi kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi ko tsi ya Misiri. Ndiphomririra Mwenyezi Mlungu kpwa sababu anaonerwa, iye andaahumira muokoli na mkanizi ndiyeativya. ²¹ Mwenyezi Mlungu andadzionyesa kpwa Amisiri, nao andakubali mamlakage. Andalavya sadaka za kuochwa na sadaka zanjina. Andaika naziri kpwa Mwenyezi Mlungu na aziuse. ²² Mwenyezi Mlungu andaipiga Misiri, alafu aiphoze. Nao andagaluka kumlola iye, naye andaphundza mavoyo gao na aaphoze. ²³ Wakati hinyo kundakala na barabara kulu kula Misiri hadi Ashuru. Aashuru andaphiya Misiri na Amisiri

aphiye Ashuru na osi andaabudu phamwenga. ²⁴ Wakati hinyo Aiziraeli andakala kundi ra hahu phamwenga na Misiri na Ashuru, Aiziraeli andakala baraka kpwa atu a dunia yosi. ²⁵ Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi andaitangazira baraka dunia kpwa kuamba, “Naa-jaliwe Amisiri atu angu, Aashuru ni kazi ya mikono yangu na Aiziraeli ni urisi wangu.”

20

Ashuru indavamia Misiri na Kushi

¹ Kpwahenda wakati mfalume Sarigoni wa Ashuru wahuma mkpwulu wa jeshire aphiye mudzi wa Afilisti urioihwa Ashidodi. Mkwulu hiye waphiya achendapigana viha na achiuteka hura mudzi. ² Wakati hinyo Mwenyezi Mlungu wagomba kutsupira nabii Isaya mwana wa Amози achiamba, “Vula hizo nguwo za magunia uchizovwala na virahu urivyo navyo maguluni.” Naye nabii achienda kama arivyolagizwa, achinyendeka chitsaha tsona bila virahu.

³ Badaye Mwenyezi Mlungu achiamba, “Dza viratu ambavyo mtumishi wangu Isaya wanyendeka chitsaha, bila virahu kpwa muda wa miaka mihahu ili kuonyesa ishara mbii ya ndigophaha Misiri na Kushi, ⁴ ndivyo mfalume wa Ashuru ndivyolongoza mateka a Misiri na Kushi, avyere kpwa adide. Mateka hinyo andaphiya chitsaha tsona bila virahu. Mahako gao gandakala wazi, dzambo ra waibu kabisa kpwa Misiri. ⁵ Hinyo arikuluphira Kushi na kudzikarya kuhusu Misiri andaogopha na kutiywa waibu. ⁶ Wakati hinyo,

hinyo asagalao pwani hino andaamba, ‘Lola, chigoafika hinyo hurioakuluphira, atu huri-ochimbirira ili huphahe kuterywa kula mikononi mwa mfalume wa Ashuru! Swino hundativywa ni ani?’ ”

21

*Mwenyezi Mlungu
andaamula Babeli*

¹ Huno ni ujumbe kuhusu jangbwa ririro kanda-kanda ya bahari:

Dza viratu chikulukulu chipigavyo kula mwakani,
ndivyo mvamizi ndivyokpwedza kula tsi iogofyayo.

² Nkaonyeswa ruwiya ya kuogofya:

Wa kusalata anasalata, wa kubananga anabananga.

Ambuka uwe tsi ya Elamu, zangira uwe Umedi!

Ndasisa kuula kosi arikosababisha.

³ Kpwa kukala nyo mwiri wangu unaluma sana, nina utsungu dza wa mchetu alodaye kudzivugula,

ninasikira utsungu kpwa go nsikirago, sina ra kuhenda kpwa go nionago.

⁴ Moyo wangu unaphiya mairo,

ninakakama kpwa wuoga,

chidzuwa cha dziloni chokala nachilonda, vivi chinaniogofyera.

⁵ Wakati ariphokala anatayarisha meza na kuandika majamvi,

wakati anarya na kunwa;

sauti yasikirika gafula ichiamba,

“Unukani, mwi maofisaa,
pakani ngao mafuha!”

⁶ Mana Mwenyezi Mlungu waniambira hivi,
“Phiya ukaike mrindzi
na umuambe atangaze go aonago.

⁷ Naye ndiphoona kundi ra magari ga kuvwehwa
ni farasi na aphiriki a farasi anaphiya airi-
airi
na kundi ra punda na aphiriki a ngamia,
ni aphundze vinono, tsona aphundze sana.”

⁸ Ndipho ye mrindzi achikota kululu achiamba,
“Ee Mwenyezi Mlungu, mimi nkuima dzulu
ya uringo wa urindzi
kurinda wakati wosi usiku na mutsi.

⁹ Lola, kuredza kundi ra atu,
kundi ra anajeshi akuhumira farasi, aredza
airi-airi.”

Naye achilavya habari achiamba, “Utawala wa
Babeli ukagbwa,
na vizukavye vyosi vya milunguye
vikavundzwa-vundzwa na kubwagbwa
photsi.”

¹⁰ Mwi atu angu, muriobumbundwa phatu pha
kuwagira mtsere,
ninakuambirani mambo nrigosikira kula
kpwa Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa ma-
jeshi,
Mlungu wa Iziraeli.

Unabii chinyume cha Edomu

¹¹ Ruwiya kuhusu Duma.

Kuna mutu ananiririra ko Seiri, anaamba,

“We mrindzi, ni usiku wa saa ngaphi?
We mrindzi bado masaa mangaphi kuche?”

- ¹² Ye mrindzi achijibu achiamba,
“Kuredza mutsi, na usiku nao uredza.
Mchilonda kumanya, ndzoni muuze tsona.”

Unabii chinyume cha Warabuni

- ¹³ Ruwiya kuhusu Warabuni.

Mwi acharo a kula Dedani,
mwimwi msagalao tsaka ra Warabuni.

- ¹⁴ Mwi atu a Tema,
arehereni madzi atu ario na chiru,
phiyani mkaachinjire na chakurya nyo
achimbirao.

- ¹⁵ Mana anachimbira upanga,
anachimbira upanga uchiotuluzwa chowani,
anachimbira uha uchiophindwa,
anachimbira viha vikali.

- ¹⁶ Mana Mwenyezi Mlungu waniambira hivi,
“Kahi ya mwaka mmwenga, dza viratu muhendi
wa kazi achiyehewa kandarasi, nguma ya Kedari
indasira. ¹⁷ Na masujaa akuhumira maha ar-
iosala ko Kedari andakala achache,” Mwenyezi
Mlungu, Mlungu wa Iziraeli, akagomba.

22

Unabii kuhusu Jerusalemu

- ¹ Huno ni ujumbe kuhusu Dete ra Ruwiya:
Kpwani munani mwi

hata mkapanda dzulu ya paa ra nyumba?

- ² Mwimwi murio na hoyo,
mudzi wa amani, mudzi wenye furaha.

Atuo ariofwa taayaolagbwa na upanga
wala taafwere vihani.

³ Akuluo osi akachimbira phamwenga,
akagbwirwa hata bila ya kuumira maha
gao kurinda mudzi wao.

Dzagbwe kala akafika kure sana,
osi arionekana atekpwa.

⁴ Kpwa sababu iyo ninaamba,
“Galuzza usoo usinilole,
niphaha kurira kpwa sonono.

Usidzishuulishe kuniphoza marendaa
kpwa sababu ya kubanagbwa kpwa atu
angu.”

⁵ Siku iyo Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi
andareha tabu, kuvyogbwa-vyogbwa na fujo
kahi za Dete ra Ruwiya.

Siku iyo kuta zindabomolwa
na atu andaririra myango iaterye.

⁶ Anajeshi kula Elamu akagbwiririra maryaka
na ana magari ga viha na anajeshi akuhu-
mira farasi.
Na jeshi ra Kiri ritayari na ngaoze.

⁷ Madetego manono gakaodzala magari ga ku-
vwehwa ni farasi
na anajeshi akuumira farasi akadzipanga
mo maryangoni.

⁸ Mwenyezi Mlungu wausa urindzi wa Juda.

Siku iyo mwimwi atu a Juda

mwakuluphira silaha za viha zirizo Nyumba
ya Tsakani.*

- 9 Mwaona kukala myanya
kahi za ukuta wa mudzi wa Daudi ni minji
mchikusanya madzi
kpwenye birika ra tsini.
- 10 Mwaolanga nyumba za Jerusalemu
mchibomola zanjina ili muhumire mawege
kuuhenda ukuta udine.
- 11 Mchidzenga birika ra madzi kahi-kahi ya zo
kuta mbiri,
kpwa kuikira madzi ga ro birika ra kare.
Ela tamyamkuluphira Mlungu ariyeritengeza
wala kumuona chitu hiye ariyeripanga
hangu kare.
- 12 Siku iyo Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Ma-
jeshi
walavya amuri kukala atu arire
na kukala na sonono, anyolwe viphala
na kuvwala magunia.

- 13 Ela lola! Atu akahererwa na kuhamirwa,
anatsindza ng'ombe na mang'ondzi
na kurya nyama na kunwa uchi!
Enye munaamba,
“Nahurye na hunwe mana muhondo
hundafwa.”

- 14 Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi ak-
agomba wazi, nami nkasikira na masikiro gangu:

* **22:8** 22:8 Nyumba ya Tsakani Nyumba ya tsakani kala ni
nyumba ya kuikira silaha yodzengbwa ni mfalume Selemani,
phephi na nyumba ya kuvoya Mlungu. Nyumba iyo yadzengbwa
na mihi kula Lebanoni. **22:13** 22:13 1 Akorintho 15:32

Iye akaamba, “Dambi hino taindaswamehewa hadi mundiphofwa.

¹⁵ “Hivi ndivyo anavyogomba Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Majeshi, iye anaamba, Phiya mara mwenga kpwa yuya mtundza hazina,

yani Shebuna, aimiriraye dzumba ra mfalume, ukamuambe,

¹⁶ ‘Haya go uhendago ndigo? Uwe kuna haki ya kuhenda hivyo hata chidide!

Uwe ukadzitsimbira mbira

hipho chidzangoni,

ukadzitengezera phatu phanono pha kuzikirwa kpwenye mwamba.

¹⁷ Sambu uwe sujaa manya kukala

Mwenyezi Mlungu andakugbwira kpwa nguvu akutsuphe kure.

¹⁸ Andakulinga-linga ukale duara dza mpira

na akutsuphe kuko hiko tsi iriyo pana sana.

Undafwa kuko

na magari manono ga kuvwehwa ni farasi gandasala kuko

uwe uchiyemrehera bwanao waibu.

¹⁹ Nindakufuta kazi,

nawe undafutwa cheo urichonacho.’ ”

²⁰ Mwenyezi Mlungu achienderera kugomba kutsupira nabii achiamba, “Siku iyo ndamuiha mtumishi wangu Eliakimu, mwana wa Hilikiya.

²¹ Nami ndamvwika mavwazigo na kumfunga mkumbuu uriokala wako na nimuphe mamlakago. Iye andakala isengbwa wa enyezi a Jerusalemu na atu osi a Juda. ²² Mino

ndamupha funguwo za mamlaka dzulu ya mudzi wa Daudi. Ndirorirema iye, takuna ndiyeweza kuriruhusu na ndiroruhusu iye, takuna ndiyeweza kuripinga. ²³ Nami ndamdinisa dza msumari uchiokotwa ukutani ngingingi, naye kpwa cheoche, andamrehera ise na nyumba yao yosi ishima kulu.

²⁴ “Ela anae na abarie a kpwa ise andakala mzigo kpwakpwe. Hangu adide hadi avyere andamuadamira, avi ni vibakuli na nyungu chivyotsomekpwa kpwenye msumari mmwenga.

²⁵ Siku hiyo,” Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi anaamba, “Hinyo msumari uriokotwa ngingingi undarejera, ung’oke, ugbwe na hinyo mzigo uriotsomekpwa dzuluye, undagbwa.”

23

Unabii kuhusu Tiro

¹ Hino ni ruwiya kuhusu Tiro:

Rirani mwi enye meli za Tarishishi!

Mana mudzi wa Tiro ukaangamizwa
ukasala bila nyumba wala bandari.

Habari hizi zamanyikana
kula Kupuro.

² Hurirani mwi atu msagalao pwani
na mwimwi achuuzi a Sidoni
mchiotajirishwa ni mabaharia,

³ ariovuka madzi manji kpwendagula mtsere
kula Shihori,

23:1 23:1 Ezekeili 26:1—28:19; Joeli 3:4–8; Amosi 1:9–10; Zakariya 9:1–4; Mathayo 11:21–22; Luka 10:13–14

- na kula muho Naili.
 Nao ndio okala pato ra Tiro.
 Tiro ichikala soko ra mataifa.
- 4 Gbwirwa ni haya uwe Sidoni mana bahari
 ikagomba,
 iyo ngome ya bahari yaamba,
 “Sidzangbwehenda utsungu wa kuvyala wala
 sidzangbwedzivugula.
 Sidzangbwerera avulana wala asichana.”
- 5 Habari za kuangamizwa kpwa Tiro ndiphofika
 Misiri,
 atu andasikira sonono sana!
- 6 Vukani mphiye Tarishishi mwimwi msagalao
 pwani.
 Rirani kpwa sonono.
- 7 Dze, huno ndio mudzi wenu wa raha,
 mudzi wa hangu kare na kare
 ambao atue atsamizwa
 kpwendasagala tsi za kure?
- 8 Ni ani ariyepanga njama hino chinyume cha
 Tiro,
 mudzi uriovwisa tadzi atu anji?
 Mudzi ambao ahendadzie bishara kala ni ana a
 afalume
 na achuuzie kala ni atu akulu duniani?
- 9 Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi ndiye
 yepanga njama hino
 ili kubananga ngulu zirehwazo ni iyo nguma
 ya Tiro
 na kuifya osi anaoishimiwa duniani.
- 10 Mwimwi enyezi a Tarishishi, mwagirani tsi
 yenu madzi
 dza muho Naili ufurikavyo, mphande mtsere

mana Tiro taina bandari tsona.

11 Mwenyezi Mlungu akagolosa mkpwonowe
dzulu ya bahari

na kuhenda falume zisumbe.

Akalavya amuri kukala midzi ya Kanani

yozungulusirwa ngome, ivundzwe-
vundzwe.

12 Kundakala na raha tsona

uwe mwanamwali wa Sidoni unayeonerwa.

Uka uphiye Kupuro,

na kuko piya kundaoya bii.

13 Lola, iyo tsi ya Akalidayo,

atue taako tsona!

Aashuru akaigaluza

ikakala phatu pha nyama a tsakani.

Akaizangira na kuidzengera minara ya viha.

Akabomola madzumbage ga afalume

na kuihenda ikale gandzo.

14 Rirani mwimwi enye meli za Tarishishi,

mana mudzi wenu urio na ngome uka-
hendwa gandzo!

15 Phahi wakati hinyo mudzi wa Tiro unday-
alwa kpwa muda wa miaka mirongo sabaa,
sawa-sawa na muda wa umuri wa mfalume
mmwenga. Ela muda uhu wa miaka mirongo
sabaa ndiphosira, mudzi wa Tiro undakala dza
hura wira wa malaya uambao:

16 “Hala ngephephe uwe malaya uriyeyalwa
uzunguluke nyo mudzi!

Piga ngephephe vinono

na uimbe mawira manji ili azembeo aku-
uyire tsona.”

¹⁷ Bada ya iyo miaka mirongo sabaa, Mwenyezi Mlungu andaufufula mudzi wa Tiro. Bisharaze zindauya dza hipho mwandzo na kudziphahira pesa kpwa kudziguza kpwa falume zosi duniani.

¹⁸ Ela higo maripho ga bisharaze gandatengbwa kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu. Tagandaikpwa kuikpwako hazina wala akiba, ela fwaida za bisharaze zindakala mali ya hinyo ahumikao mbere za Mwenyezi Mlungu, aphahe kurya kumvuna na avwaleto.

24

Mwenyezi Mlungu andaiamula dunia

¹ Lola, Mwenyezi Mlungu
akaihenda dunia ikale tuphu.
Anaihenda chiya, anaipendula
na kutsamula asagalao mumo.

² Na indakala
irivyo hali ya atu ndivyo hali ya mlavyadzi-
sadaka ndivyokala,
irivyo hali ya mtumwa ndivyo hali ya
tajiriwe ndivyokala,
irivyo hali ya muhendadzi-kazi mchetu ndi-
vyo hali ya tajiriwe mchetu ndivyokala,
irivyo hali ya agulaye ndivyo hali ya aguzaye
ndivyokala,
irivyo hali ya aaphasaye ndivyo hali ya
aaphaswaye ndivyokala.

³ Dunia hino indakala tuphu kabisa
na kubanangbwa tsetsetse
mana Mwenyezi Mlungu akagomba hivyo.

⁴ Dunia inarira, atu anafwa purungire,

- dunia inakosa mkpwotse
na akulu a dunia anafwa purungire.
- ⁵ Tsona dunia ikatiywa najisi
ni atu aisagalao
kpwa kukala akaasi shariya,
akagaluzza amuri
na kuvundza chilagane cha hangu kare na
kare.
- ⁶ Ndiyo mana dunia ikalaniwa,
na hinyo aisagalao anagaya kpwa makosa
gao.
- Ndiyo mana atu aisagalao dunia akafwa
achiosala ni achache tu.
- ⁷ Uchi muphya wa zabibu tauphahikana, miz-
abibu ikanyala
na osi ariokala na raha anarira.
- ⁸ Sauti za tamburini,
mawira ga raha za ngephephe,
na ngoma zikasika.
- ⁹ Takuna tsona mtswano wa kuimba ko mangb-
weni.
Uchi undakala utsungu kpwa hinyo an-
wadzi.
- ¹⁰ Mudzi wa machafuko ukabomolwa
chila nyumba ikafungbwa kusimenye mutu
yeyesi.
- ¹¹ Atu anarira kpwenye barabara kulu kpwa
sababu ya uchi.
Takuna raha tsona.
- ¹² Mudzi ukakala gandzo,
maryangoge gakavundzwa-vundzwa
na kurichwa ndulu.
- ¹³ Mana hivi ndivyo ndivyokala kahi za dunia
na kahi za mataifa gosi.

Indakala dza phara mzaituni ukutiswapho
 au dza zabibu za mwisho-mwisho wakati wa
 kutsembweswa.

- 14 Anakota kululu na kuimba na raha.
 Atu a mtswerero wa dzuwa anatogola ukulu
 wa Mwenyezi Mlungu.
- 15 Mwi atu a mlairo wa dzuwa mtogoleni
 Mwenyezi Mlungu,
 murio kanda-kanda ya pwani
 togolani nguma ya Mwenyezi Mlungu,
 Mlungu wa Iziraeli.
- 16 Hunasikira mawira kula pande za mwisho wa
 dunia
 ga kumtogola iye Mwenye Haki.

Ndipho nchiamba, “Naonda, naonda mimi.
 Ndahendadze mino!

- Atu a handzo anagomba handzo,
 na akusalata anasalata sana!”
- 17 Wuoga, lwina na muhego inakugodzerani
 mwi msagalao duniani!
- 18 Indakala chila achimbiraye sauti ya kuogofya
 andagbwa lwinani,
 na chila apandaye ili kutuluka lwinani,
 andagbwirwa ni muhego.

Mana madirisha ga mlunguni gakavugulwa,
 na misingi ya dunia ikasukpwa-sukpwa.

- 19 Dunia ikavundzwa-vundzwa,
 dunia ikaahulwa-ahulwa,
 dunia ikasukpwa-sukpwa kpwa nguvu.
- 20 Dunia inadedeleka dza mlevi,
 inasumba-sumba dza chibanda wakati wa
 phuto.

- Inaremererwa ni dambiye,
inagbwa na taindaunuka tsona.
- 21 Wakati hinyo Mwenyezi Mlungu andatiya adabu
vitu vyosi virivyo na uwezo ko mlunguni
na afalume hipha duniani.
- 22 Andaikpwa phamwenga dibwani
dza mabusu,
alafu atiywe jela kpwa muda wa kukola,
ndipho atiywe adabu.
- 23 Dzuwa na mwezi undagbwirwa ni haya
kpwa kukala Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa
majeshi andatawala
hiko Mwango Sayuni, hiko Jerusalemu
na akulu a atue andaona utukufuwe.

25

Wira wa kumtogola Mwenyezi Mlungu

- 1 Ee Mwenyezi Mlungu, uwe u Mlungu wangu.
Nindakutogola na kulika dzinaro
kpwa kukala ukahenda mambo ga ajabu.
Mambo urigogapanga hangu kare
ukagatimiza kpwa uaminifu.
- 2 Kpwa sababu mudzi ukauhenda tsumbi ya
vifusi,
mudzi wenye ngome ukauhenda ukale
gandzo.
Phatu ambapho kala ni ngome ya ajeni, sio
mudzi tsona
wala taundadzengbwa tsona.
- 3 Kpwa hivyo atu enye mkpwotse andakutogola,

atu a midzi ya mataifa ganjina gatishago
andakuogopha.

⁴ Mana ukakala ngome ya agayi,
ngome ya hiye anayehitaji wakati wa hajaye.

Phatu pha kuchimbirira wakati wa tabu;
pepho wakati wa dzuwa kali

mana pumuzi ya hinyo atishao
ni dza phuto ripigaro ukuta,

⁵ dza ukame kpwenye tsi isiyonya mvula.

Ela uwe Mwenyezi Mlungu undakomesa
maadui gehu

dza dzuwa rizibwavyo ni ingu,

ndivyo ambavyo wira wa hinyo atu jaili
undakomeswa.

⁶ Na kahi za mwango uhu

Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi
andagahendera karamu mataifa gosi,

karamu ya vyakurya vinono-vinono,

nyama za kunona na uchi mufu wa zabibu.

⁷ Kpwenye mwango uhu andausira atu osi

utu uchioafwinika,

dza shanda ichiyobwiningiza mataifa gosi.

⁸ Iye andausa chifo hata kare na kare.

Andaafuta matsozi atu osi,

na aausire waibu atue duniani kosi,

mana Mwenyezi Mlungu akagomba, naye
andahenda vivyo.

⁹ Siku iyo atu andaamba,

“Lola, hiyu ndiye Mlungu wehu.

Ndiye huriyemgodza ahuterye.

Yuyu ndiye Mwenyezi Mlungu

nahupige njerejere na kufwahirwa ni woku-
fuwe.”

- 10 Mana uwezo wa Mwenyezi Mlungu un-
dahurira kwenye mwango uhu,
naye andavyoga-vyoga atu a Moabu
dza mabuwa gavyogbwavyo kwenye chi-
tole gakarichwa gaole.
- 11 Nao andagolosa mikono yao kujeza kutuluka
kula mo ndani
dza vira mutu agolosavyo mikonoye ili ao-
jorere.
- Mlungu andatsereza kudzikarya kpwao
dzagbwe ana ujuzi.
- 12 Andabomola ngome zao nyire za madzikuta,
azivoromose zigbwe photsi.

26

Wira wa kutogola Mlungu

- 1 Siku iyo wira huno undaimbwa kahi za tsi ya
Juda.
Swiswi huna mudzi urio na nguvu,
mudzi urindwao na kutivywa ni Mlungu.
- 2 Vugulani maryango
ili taifa ra enye haki na ario aaminifu
rimenye.
- 3 Mwenyezi Mlungu andamupha amani
hiye ariye muaminifu wakati wosi
kpwa kukala anamkuluphira.
- 4 Mkuluphireni Mwenyezi Mlungu siku zosi,

- mana Mwenyezi Mlungu ni mwamba wa
kare na kare.
- ⁵ Iye nkutsereza ario na ngulu,
nkubananga mudzi wa atu a kudzikarya,
na kuhenda kutaze zivoromoke.
- ⁶ Achiya na agayi,
nkuuivyoga-vyoga.
- ⁷ Njira za mutu wa haki zi sawa-sawa.
Uwe Mwenyezi Mlungu ukuhenda njira za
mwenye haki zikagoloka.
- ⁸ Uwe Mwenyezi Mlungu hunakugodza
kahi ya njirazo na uamulio;
hamu ya mioyo yehu ni kuritambukira dzi-
naro na kuritogola.
- ⁹ Nafsi yangu inakuaza uwe usiku wosi,
moyo wangu unakuendza kpwa chadi
mana hukumuzo zikalapho duniani
atu nkudzifundza haki.
- ¹⁰ Dzagbwe ayi akaonerwa mbazi,
taadzifundza kuishi na haki
hata kahi za tsi ya atu a haki nyo nkpwenderera
kuhenda mai,
na taaona nguma ya Mwenyezi Mlungu.
- ¹¹ Uwe Mwenyezi Mlungu ukaaunurira mkp-
wonoo ili uatiye adabu,
ela taaona.
Ariche aone vira unavyoamendza atuo na agb-
wirwe ni haya.
Moho urioikira maaduigo nauaoche.
- ¹² Mwenyezi Mlungu undahujaliya amani
mana uwe ndiwe uriyehuwezesha kuhenda
kazi zehu zosi.

- 13 Ee Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu,
swiswi hukatawalwa kpweli ni akulu anjina
ela hunatogola dzinaro macheye.
- 14 Aho afwa na taandafufuka tsona,
mana uwe waangamiza kwenye uamulio
nao andayalwa tsetsetse.
- 15 Ela uwe Mwenyezi Mlungu ukarihenda taifa
rikale kulu,
nawe ukadziphahira nguma,
kpwa kurienjerezera miphakaye.
- 16 Mwenyezi Mlungu, atuo ariphokala anagaya
kpwa sababu unaatiya adabu, akuvoya sana.
- 17 Dza viratu mchetu chiyefisa sikuze za
kudzivugula
agbwirwavyo ni utsungu akarira,
ndivyo hurivyokala swiswi mberezo uwe
Mwenyezi Mlungu.
- 18 Hwakala na mimba, huchihenda utsungu,
ela hwakala dza ariyedzivugula phepho.
Tahurehere wokofu kahi ya tsi yehu,
wala kukala na chivyazi cha kukala himo.
- 19 Atu ariofwa andafufuka tsona.
Lamukani muimbe na raha
mwimwi mkalao vumbini
dza manena gahendavyo tsi kavu ikamera nyasi,
ndivyo Mwenyezi Mlungu ndivyofufula atu
ariofwa.
- 20 Phiyani atu angu,
menyani mwenu madzumbani mdzifungire
miryango.
Dzifwitseni kpwa muda mchache hadi tsukizi za
Mwenyezi Mlungu ndiphodigirika.

21 Kpwa mana, Mwenyezi Mlungu aredza kula phatuphe
 ili aatiye adabu asagalao duniani kpwa sababu ya uyi wao.
 Tsi nayo indaatuluza atu osi arioolagbwa,
 na taindaafwitsa tsona.

27

1 Siku iyo Mwenyezi Mlungu andahumira up-angawe uryao, mkpwulu na wa nguvu, kumtiya adabu nyoka aihwaye Leviathani,* nyoka iye aambalaye upesi. Naye andariolaga rira dzoka rikalaro baharini.

2 Siku iyo mundaimba kuhusu chungu chinono cha mizabibu wira uambao,

3 “Mimi Mwenyezi Mlungu ndimi nchimanyiriraye,
 ndachimwagira madzi mara kpwa mara.
 Ndachirinda usiku na mutsi sedze mutu akachibananga.

4 Sikatsukirwa.
 Nchiona vikpwata na miya nindaitema,
 niyooche yosi phamwenga.

5 Ela ichikala maadui ga atu angu ganalonda urindzi kpwangu,
 ni gaphahane nami,
 Kpwa kpweli ni gaphahane nami.”

6 Siku zedzazo Jakobo andahenda mizi,
 Iziraeli kutsephula na indabumula maruwa na kuiodzaza matunda dunia yosi.

27:1 27:1 Ayubu 41:1; Zaburi 74:14; 104:26 * 27:1 27:1
 Leviathani ni nyama wa baharini mfwano wa dzoka kulu.

7 Mwenyezi Mlungu kakaitiya Iziraeli adabu kali
dza arivyotiya adabu maadui gao,
wala kakaalaga anji dza arivyoolaga maadui
gao.

8 Mwenyezi Mlungu waatiya adabu chidide
ariphoatsamiza kpwa lazima,
avi anavyokukuswa ni phuto ra mlairo wa
dzuwa.

9 Kpwa njira ihi, uyi wa chivyazi cha Jakobo
undatuswa,
vivi ndivyo dambize ndivyoswamehewa
kabisa,

andabananga-bananga mwatu mwa kulavira
vizuka sadaka,
na kusaga-saga mawe gosi ga mwatu himo
hadi gakale chokaa,

taphana viguzo vya Ashera
au mwatu mwa kufukizira uvumba ndimos-
ala.

10 Mudzi uriozungulusirwa ngome ukakala
gandzo,
undatsamwa na kurichwa dza jangbwa,
hiko ndiko ambako ng'ombe zindarisa na
kutindizha.

11 Pandaze ndizouma zindavundzwa,
achetu andazihala azihende kuni.

Kpwa kpweli atu hano taaelewa,
kpwa hivyo muumba wao kandaaonera
mbazi
wala kuaswamehe.

12 Siku hiyo, Mwenyezi Mlungu andakusanya
atue Iziraeli mmwenga-mmwenga, kula muho

wa Yufurati hadi chidzuho cha Misiri, dza viratu mutu awagavyo nganu na kutuluza mt-sere. ¹³ Alafu siku iyo kundapigbwa gunda kulu. Hinyo ambao kala anagaya hiko Ashuru na ariokala akatsamizwa kpwa lazima kuphiya Misiri andakpwedza amuabudu Mwenyezi Mlungu, dzulu ya mwango mtakatifu hiko Jerusalemu.

28

Aiziraeli anatiywa adabu

¹ Shaka hiro kpwa alevi a Efuraimu enye ngulu;

hinyo ambao unono wao ni dza maruwa ndigo nyala,
maruwa gophandwa dete renye rutuba,
dzulu ya vilongozi achiogbwa photsi kpwa a tele uchi.

² Lola, Mwenyezi Mlungu ana mmwenga ariye jasiri,
mwene nguvu dza phuto ra mvula ya mawe,
phuto ribanangaro dza madzi manji gafurikago, iye andagabwaga.

³ Iyo tadzi ya alevi a Efuraimu anayoihendera ngulu
indavyogbwa-vyogbwa.

⁴ Mudzi hura urio dza ruwa nono,
urio dete renye rutuba undaangamizwa dza mazao ga mwandzo ga tini,
ambazo mutu nkuziona akazidola na akazirya.

⁵ Siku iyo Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi andakala dza tadzi ya nguma

na chiremba chinono
kpwa atue ariosala.

⁶ Andaapha aamuli moyo wa kulavya uamuli wa
haki,
na kuatiya nguvu
anaokanira mudzi ryangoni.

⁷ Alavyadzi-sadaka na manabii anadedeleka,
na kuzuwa-zuwa kpwa sababu ya uchi.
Anazuwa-zuwa kpwa sababu ya uchi,
anadedeleka wakati wa kuona ruwiya,
na anadzikpwala wakati wa kuhenda ua-
muli.

⁸ Meza zosi zi tele maaphika,
taphana phaswafi hata phadide.

⁹ Aho anaamba, “Andamfundza ani marifwa?
Andamusemurira ani ujumbewe?”

Kpwani swino hu ana atsanga achiorikiswa,
yani achiouswa linyahoni?

¹⁰ Mana iye anahuamuru:
kano henda hiri, kano henda rira,
dzambo mwenga-mwenga avi hu anache.”

¹¹ Ichikala tamundaniphundza, Mwenyezi
Mlungu andagomba namwi kutsupira
luga ya chijeni,
na kpwa chigugumizi.

¹² Aho waambira kukala,
“Hipha ndipho phatu pha kuoya,
achioiremwa naaoye.

Hipha ndipho phatu pha kuphoza marendu.”
Ela nyo taayagaphundza.

13 Kpwa hivyo sambi neno ra Mwenyezi Mlungu
 kpwao rindakala hivi,
 kano henda hiri, kano henda rira,
 dzambo mwenga-mwenga avi hu anache.

Ili aphiye akagbwe na kogo,
 arumire, agbwirwe ni muhambo na ahalwe
 mateka.

14 Phahi phundzani neno ra Mwenyezi Mlungu
 mwi atu a chibero
 mtawalao atu hinya asagalao Jerusalemu.

15 Mwimwi munadzikarya, munaamba, “Huka-
 henda chilagane na chifo,
 hukaphahana na kuzimu.

Shaka kulu richitsupa,
 tarindahuguta,

mana hukahenda handzo rikale chimbiriro rehu.
 Na kuchenga kukale phatu pha kudzifwitsa.”

16 Kpwa sababu hiyo, Mwenyezi Mlungu
 anaamba hivi,

“Lola, ninaika dziwe ra msingi hiko Sayuni,
 dziwe ambaro rapimwa.

Dziwe ra pembeni ra samani ra kudzenga msingi
 urio imara.

Yeyesi ndiyekuluphira kandaabika.

17 Nami ndahumira uamuli wa haki ikale chip-
 imo
 na kuhenda haki ikale kabiro.

Mvula ya mawe indausa chimbiriro renu, yani
 handzo
 na madzi gandafurika hipho phatu phenu
 pha kudzifwitsa.

18 Chilagane chenu mrichoika na chifo, chin-davundzwa
na kuphahana kpwenu na kuzimu, kunda-futwa.

Shaka kulu ndirokpwedza
rindakuphahani rikubwageni.

19 Rorosi ndirokpwedza rindakuphahani,
chila siku, ikale mutsi, ikale usiku
rindakuphahani.”

Muchielewa ujumbe uhu
mundatishirwa.

20 Mundakala avi mu atu achiodziambalaza kp-wenye chidzitanda chidide,
na kudzibwiningiza shuka ndide ambayo taigota.

21 Mana Mwenyezi Mlungu andavamia dza arivy-ovamia Mwango wa Perazimu.
Andatsukirwa dza arivyoatsukirirwa hiko
Dete ra Gibioni
ela andahenda utu wa kuangalaza
utu ambao tamuyautarajiya.

22 Kpwa hivyo msimnyetere
sedze silisili zenu zikakuremererani zaidi.
Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi akani-baza
kukala akakusudiya kuangamiza tsi ndzima.

23 Hegani masikiro musikire sauti yangu.
Phundzani higa nigombago.

24 Dze, yuno mkurima achitayarisha utseru ili
aphande,

nkpwenderera kurima vivyo kpwa vivyo?
Dze, nkpwenderera kutsimba na kuvundza
madongolowa?

²⁵ Iye achimala kuvundza madongolowa,
nkuphanda kunde na kukumbira bizari
nyembamba.

Alafu akaphanda nganu phatuphe
na mere phatuphe.

²⁶ Mlunguwe nkumlagiza
na kumfundza irivyo sawa.

²⁷ Kunde taziwagbwa na rungu ziho,
wala bizari nyembamba kutsupizirwa gu-
rudumo ra rukpwama dzuluye.

Kunde ziwagbwa na gongo,
na bizari nyembamba ikawagbwa na
chigongo.

²⁸ Mtsere ni usagbwe ukale unga ndipho
utengezwe mkpwahe,
kpwa hivyo tauwagbwa tu kwenderera.
Dzagbwe mutu nkutsupiza magurudumo ga
garire ra kuwagira,
ela farasie taandausaga.

²⁹ Higa gosi gala kpwa Mwenyezi Mlungu,
Mlungu wa majeshi,
ambaye ana ushuri wa ajabu
na ikima ya hali ya dzulu.

29

Mudzi wa Arieli ukazangirwa

¹ Shaka hiro kpwa Arieli,
mudzi ambao Daudi wachita kambiye.

Mwimwi endererani na Sikukuu zenu
mwaka bada ya mwaka,

² ela mmanye mudzi uhu ndauzangira na jeshi
na atu andarira na kuomboleza.
Nao undakala avi ni phatu phangu pha
kulavira sadaka.

³ Nami ndauzunguluka pande zosi
niuzangire na minara
na kuudzengera lichigo.

⁴ Undatserezwa, na kula pho vumbini
undavoya msada kpwa sauti ya pokopoko
sautiyo indakala avi ni ya pepho.

⁵ Ela maaduigo gandakala manji dza vumbi,
hinyo atu jaili andakala dza maphephe
gaphepheruswago.

Gafula bila kutarajiya,

⁶ Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi
andakpwedza
na chiguruguru, msumbo wa dunia na hoyo
dzinji
na chikulukulu, phuto na moho uochao.

⁷ Na mataifa ganjina gosi gapiganago na mudzi
wa Arieli,
gachigouzunguluka phamwenga na
ngomeze na kuhenda atue agaye,
gandaangamika dza ndoso, ruwiya ya usiku.

⁸ Dza mutu ariye na ndzala alohavyo anarya,
ela achivumbuluka ana ndzala
au mutu mwenye chiru alohavyo ananwa madzi,
ela achivumbuluka ni mnyonje na achere na
chiruye.

Hivyo ndivyo ndivyokala unji wa atu anjina
ndiopigana na atu a mwango wa Sayuni.

- ⁹ Angalalani na mdangane,
zibani matso genu msione.
Kalani avi mkalewa ela si kpwa sababu ya uchi,
dedelekani, ela si kpwa sababu ya uchi.
- ¹⁰ Mana mwimwi manabii, Mwenyezi Mlungu
akakutiyani roho ya usingizi.
Akakufungani matso, mwi manabii
na kubwiningiza vitswa vyenu, mwi aon-
adzi.
- ¹¹ Maono higa gosi gakakala dza chitabu chiri-
cho fungbwa na muhuri. Uchimupha mutu
amanyaye kusoma anaamba, “Siweza kuchisoma
mana china muhuri.” ¹² Ela achihewa mutu
asiyemanya kusoma andaamba, “Siweza mana
simanya kusoma.”
- ¹³ Mwenyezi Mlungu anaamba,
“Atu hano ananisengerera
na kuniishimu kpwa kanwa zao
ela mioyo yao i kure nami.
Ibada zao zinalongozwa ni malagizo arigo-
fundzwa ni anadamu.
- ¹⁴ Kpwa sababu iyo ndahenda tsona kazi ya
kuangalaza kahi ya atu aha.
Nindahenda kazi ya kuangalaza na vilinje.
Ikima ya enye ikima indaangamika
na kumanya kpwa atu a kpwao amanyao,
kundafwitswa.”
- ¹⁵ Shauri yao hinyo amfwitsao Mwenyezi
Mlungu mipango yao.
Hinyo ahendao mambo gao chisiri-siri na
kudziamba mwao mioyoni,

“Taphana ahuonaye, tsona taphana mutu ndiyehumanya.”

16 Mwimwi mkuika mambo chitswatsi.
Dze, mfinyangi anaweza kuambwa a sawa na ulongo?

Haya cho chitu chirichofinyangbwa chinaweza kumuamba ariyechifinyanga,
“Uwe kunifinyangire.”

Au chitu chirichofinyangbwa chinaweza kumuamba ariyechifinyanga,
“Uwe kumanya rorosi.”

17 Bado muda mchache tu, Lebanoni indagaluzwa kukala munda wenye rutuba na munda wenye rutuba undakala tsaka.

18 Wakati hinyo masito andaweza kusikira maneno ga hicho chitabu na matso ga vipofu gandaona kahi za upofu na jiza.

19 Anyenyekevu andahamirwa tsona ni Mwenyezi Mlungu na achiya andahamirwa ni Mtakatifu wa Iziraeli.

20 Mana atu majaili andaangamizwa, enye chibero andasiswa nao apangao kuhenda mai andaangamizwa.

21 Hinyo ni hara amuhendao mutu kukala mkosa na kumhehera mkosadzi hinyo nkumlafya haki mutu asiye makosa kpwa maneno ga handzo.

²² Kpwa hivyo Mwenyezi Mlungu ariyemkom-bola Burahimu anaamba hivi kuhusu atu a mudzi wa Jakobo:

“Jakobo kandagbwirwa ni haya tsona
wala kandagbwirwa ni waibu.

²³ Atu ndipholola na kudziona arivyo anji,
andamanya kukala mimi Ndimi Mtakatifu.

Andamtogola Mtakatifu wa Jakobo,
andamuogopha Mlungu wa Iziraeli.

²⁴ Aho akosao mwao rohoni andang’arirwa
na aho anung’unikao andakubali
mafundzo.”

30

¹ Mwenyezi Mlungu anaamba, “Shaka hiro kpwa
hinyo anaoasi.

Anahenda mipango isiyokala yangu,
na kuhenda ushirika bila Roho wangu,
aenjerezao dambi dzulu ya dambi.

² Atsererao kuphiya Misiri
bila kunitaka ushauri,
avoyao msada na urindzi kula kpwa farao,
na kukuluphira urindzi kula tsi ya Misiri.

³ Phahi hinyo urindzi wa Farao undakutiyani
waibu,
na kuadamira kpwenu pepho ya Misiri kun-
dakuhendani mkale chitu cha kuberwa.

⁴ Mana dzagbwe akulue a hiko Soani
na ahumwae akafika Hanesi,

⁵ chila mutu andatiywa waibu
kpwa sababu atu a Misiri taaweza kutivya
bii.

Taana msada wala fwaida, ela waibu.”

⁶ Higa ni maneno kuhusu nyama a tsakani ari o tsi ya kugbwa, mwakani mwa Juda:

Ahumwa enu nkutsupira tsi ya tabu na ziki
tsi ambayo nkutuluka simba achetu na
simba alume,
mabafwe na nyoka siru za kuuruka.

Nkutsukula mali zao dzulu ya punda na ngamia
akaziphirika kpwa atu asioweza kuterya,

⁷ taifa ra Misiri ambaro msadawe taufwaha
rorosi.

Ndiyo mana Misiri nkayiiha

Rahabu* anayedzisagarira tu.

Izraeli tailonda kusikira

⁸ Mwenyezi Mlungu waniamba niuandike
ujumbe huno kpwenye mwalawe
na uandike chitabuni,
ili wedze ukale ushaidi hata kare na kare.

⁹ Mana ni atu akaidi,
asiolonda kusikira malagizo ga Mwenyezi
Mlungu.

¹⁰ Nkuambira aonadzi,
“Msione tsona ruwiya.”

Na manabii, “Huambireni mambo manono na
kuhutabiriya handzo!

¹¹ Richani iyo njira,
galukani mriche iyo njira,
na mriche kuhudemurira
msihuambire tsona kuhusu iye Mtakatifu wa
Izraeli!”

¹² Phahi dzulu ya higo, Mtakatifu wa Izraeli
anaamba hivi:
“Kpwa sababu mkarema ujumbe huno,

* **30:7** 30:7 Rahabu ni dzinyama kulu ra baharini.

namwi mkaadamira kuonera na kuchenga,
 13 phahi uyi wenu
 undakala dza mwanya kpwenye ukuta mure
 ukuta ulondao kugbwa,
 na kugbwakpwe kundakala gafula bila ku-
 manya.

14 Na kuvundzikakpwe kundakala dza nyungu ya
 ulongo,
 ichiyovundzwa kusudi
 isisale seemu ichiyotivywa.
 Phasisale hata chidzaya cha kutsukurira
 moho,
 au cha kuhekera madzi chisimani.”

15 Mwenyezi Mlungu, Mtakatifu wa Iziraeli
 anaamba,
 “Mundativywa ichikala mundatubu makosa
 genu na kuhurira.
 Kuhurira na kukuluphira ndiyo nguvu
 yenu,”
 ela tamyakubali.

16 Badaye mwimwi mwaamba,
 “Hata! Swino hundazola na farasi azolao
 mairo.”
 Ni kpweli mundazola ela hinyo anaokuzoresani
 andakala na mairo zaidi.

17 Atu elufu mwenga andazolwa ni mutu
 mmwenga
 na kundi zima rindazolwa ni atu atsano
 bahi.
 Achache enu ndiotiya
 andakala dza mlingoti wa bendera dzulu ya
 chidzango.

*Mwenyezi Mlungu anaonera mbazi
 atue*

18 Mwenyezi Mlungu anagodza kpwa hamu akukubalini na kukuonerani mbazi.

Mwenyezi Mlungu ni Mlungu ahendaye haki, iye nkujaliya anaomkuluphira.

19 Kpwa kpweli mwimwi atu a Sayuni, yani Jerusalemu tamundarira tsona. Mchiririra kuterywa, andakuonerani mbazi, naye andasikira chiriro chenu, andakujibuni.

20 Dzagbwe Mwenyezi Mlungu nkuapha chakurya chichache agbwiririre wakati wa shida na madzi machache ga kuphunguza chiru bado andaenderera kukala mwalimu wenu namwi mundamuona na matso genu. 21 Napho mkagaluka uphande wa kulume au wa kumotso, mundasikira sauti inaamba, “Njira ni hino, igbwireni!” 22 Alafu vizuka vyenu vya feza na zahabu mundaviona dza najisi na kuvitsupha dza mademu ga nongo. 23 Mwenyezi Mlungu andahenda mvula inye kpwa ajili ya mbeyu zenu mchizophanda. Minda yenu indavyala mtsera munji na mifugo yenu indaphaha nyasi nyinji za kurisa. 24 Hata ndzau na nyo punda a kurimira minda yenu andariswa mtsera uchiokola munyu vinono na uchiophekwato. 25 Siku iyo atu anji andaolagbwa na minara kubanagbwa, madzi gandajera kula myango mire na vidzango vire. 26 Alafu Mwenyezi Mlungu andaafunga bendeji atue ariolumizwa na kuphoza vironda arivyosababisha. Mwezi undaala na mwanga munji avi ni dzuwa, na dzuwa rindalavya mwanga munji kano sabaa zaidi ya kawaida. Indakala avi ni mwanga wa

siku sabaa kpwa siku mwenga.

Ashuru indatiywa adabu

- 27 Mwenyezi Mlungu aredza kula kure
na usiru munji na maingu maziho ga mosi.
Kanwaye i tele maneno ga tsukizi
na lilakare ni dza moho uochao tsetsetse.
- 28 Pumuziye ni dza chidzuhu chirichofurika
madzi
gafikago hadi singoni.
Iye nkusumbisa mataifa ganjina na kuga-
bananga.
Alafu nkutiya lijamu† chila mutu wa tsi ya
kure
na kualongoza aangamike.
- 29 Atu a Mwenyezi Mlungu andaimba
dza wakati wa usiku anaphokala na sikukuu
takatifu.
Mwenyezi Mlungu ni mwamba wa nguvu kpwa
Iziraeli
na atue andakala na raha dza akalavyo
anapholunga-lunga sauti za chivoti
kuphiya mwango wa Sayuni kpendahenda
ibada.
- 30 Mwenyezi Mlungu andakala msiru.
Sautiye kulu ya kuogofya indasikirika
na mkpwonowe undakala tayari kupiga.
Usiruwe undakala dza moho uochao tsetsetse,
uchilungirwa ni chiguruguru na phuto.
- 31 Aashuru achisikira sauti ya Mwenyezi Mlungu

† 30:28 30:28 Lijamu ni neno ra Chiswahili ririro na mana ya chigongo chitiywacho mlomoni mwa farasi ili kumlongoza kura mutu alondako aphiye.

na kumuona apigavyo na fwimboye ya
chuma,
andaogopha.

³² Chila pigo ndiropiga Mwenyezi Mlungu
kuhumira ndataye ya kutiira adabu
kundasikirwa sauti za tamburini na za
ngephephe.

³³ Phatu pha kuochera lufu ra mfalume
phatayarishwa hangu kare.

Dibwa hiro ni pana tsona ra china.

Phana kuni nyinji chizopangbwa kare.

Mwenyezi Mlungu andaasa moho kpwa
pumuziye
dza moho wa chibiriti.

31

Mwenyezi Mlungu andakanira Jerusalemu

¹ Shaka hiro kpwa hinyo anaotserera kuphiya
Misiri kpendavoya msada,
hinyo anaoadamira farasi a viha.

Anaoadamira magari gao ga kuvwehwa ni farasi
kpwa kukala anajeshi akuhumira farasi ana
mkpwotse,

badala ya kumuadamira Mtakatifu wa Iziraeli,
au kuvoya msada kpwa Mwenyezi Mlungu.

² Iye ana ikima na anaweza kureha mashaka.
Achigomba nenore kakosa kuritimiza.

Andaatiya adabu hinyo anaohenda uyi,
na atu ateryao ahendao mai.

³ Amisiri ni anadamu, si milungu
Farasi aho ana miri ya kawaida
taaweza kuishi ta kare na kare,

Mwenyezi Mlungu ndiphonyesa nguvuze
andaangamiza ateryaye na aterywao.

Osi andafwa phamwenga.

⁴ Mwenyezi Mlungu, waniamba,
“Ndanguruma na kukushambuliya dza
simba asiyeogopha.

Asiyetishirwa ni sauti ya guphuphu ra arisa
anaorinda mang’ondzi.

Hivyo ndivyo mimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu
wa majeshi ndivyotserera
na kupigana kpwenye mwango Sayuni.

⁵ Mimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi
nindarinda Jerusalemu
dza nyama wa mapha anavyouruka-uruka
kuzunguluka nyumbaye.

⁶ “Mwi atu a Iziraeli, muuyireni iye mriye-
muasi. ⁷ Mana siku hiyo, chila mmwenga
andarema vizuka vya feza na zahabu arivyo-
dzitengezera na mikono yenu ya dambi.

⁸ Aashuru andaolagbwa
ela si kpwa panga za atu.

Aho andajeza kuchimbira upanga
na barobaro aho andagbwirwa alazimishwe
kukala atumwa.

⁹ Urindzi wa Aashuru undagbwa kpwa sababu
ya wuoga,
Akulue a viha andadziondoka achimbire
ariche bendera yao vihani.”

Hivi ndivyo Mwenyezi Mlungu aambavyo
iye ambaye mohowe mkpwulu u dzulu ya
mwango Sayuni
na jimbi-jimbire ri Jerusalemu.

32

Mfalume ahendaye haki

- ¹ Lola, mfalume andatawala na haki
na akulue andalavya uamuli wa haki.
 - ² Chila mmwenga wao andakala dza phatu pha
kudzifwitsa
pha kudzichinga na phuto kali,
dza chidzuhu cha madzi hiko jangbwani
na dza pepho ya mwamba mkpwulu wakati
wa dzuwa ngerengere
kpwenye tsi isiyomera chitu.
 - ³ Alafu chila ariye na matso ga kuona andaga-
tong'ola aoneto
na ariye na masikiro andaphundza ili
asikire.
 - ⁴ Osi asio vumirira andahenda chituwo
aririkane,
chila ariye na chigugumiza andagomba vi-
nono.
 - ⁵ Azuzu taandaisabiwa tsona kukala ni chitu
na asio na adabu taandaishimiwa.
 - ⁶ Azuzu anagomba ga chizuzu,
chila wakati anahenda mipango ya kuhenda
dambi
ya kugomba handzo kuhusu Mwenyezi
Mlungu.
- Mipango ya kuahirisa ario na ndzala
na kualafya madzi ario na chiru.
- ⁷ Njira za mutu wa handzo ni mbii.
Anapanga hila,
ili aangamize achiya na agayi,
kpwa kulavya ushaidi wa handzo
hata napho enye analalamikira haki.
 - ⁸ Atu ario na ishima nkupanga mambo ga ishima

na mahendo gao ga ishima nkuaimarisha.

*Achetu a Jerusalemu
andatiywa adabu*

⁹ Hendani makini musikire higa nigombago
mwi achetu enye raha.

Niphundzani mwi ana a achetu
munaodziona mu salama.

¹⁰ Mwimwi achetu munadziona mu salama
ela ndani ya mwaka mmwenga
mundakakama,

mana minda ya mizabibu indafusa,
na tamundavuna matunda gogosi.

¹¹ Kakamani mwi achetu enye raha,
kakamani na wuoga mwimwi msagalao raha
msitarehe.

Vulani nguwo zenu
mwale magunia.

¹² Pigani vifuwa vyenu kpwa sonono
kpwa sababu ya minda ya mizabibu yenu,

¹³ na kpwa sababu ya tsi ya atu angu
ambayo i tele miya.

Sononekani kpwa sababu ya nyumba zenye raha
kpwenye mudzi wenye raha wa Jerusalemu.

¹⁴ Dzumba ra mfalume rindarichwa wekee bila
atu
mudzi uriokala ukaodzala atu
undakala wekee.

Minara ya urindzi indakala magandzo ta kare na
kare
na ikale uwanja wa mvumbo za maforo
na weru wa kurisa mang'ondzi.

¹⁵ Hali indakala hivyo

- hadi Roho wa Mlungu ndiphohwedzera kula
dzulu mlunguni,
ndipho majangbwa gandakala minda yenye ru-
tuba,
na minda yenye rutuba indakala dza tsaka.
- 16 Ndipho hiko weruni atu andaamula na haki
na atu andakala enye haki kpwenye tsi ya
rutuba.
- 17 Atu andasagala kpwa amani kpwa kukala ni
enye haki,
kpwa haki yao andahurira na akale salama
ta kare na kare.
- 18 Atu angu andasagala kpwa amani
makalo gao gandakala phatu salama pha
kuishi,
andahurira na taandayugbwa ni yeyesi.
- 19 Dzagbwe mvula ya mawe indanya na kubwaga
mihi yosi ya tsakani *
na mudzi ubanangbwe tsetsetse.
- 20 Ela mwimwi mundajaliwa, mundaphanda
mbeyu zenu kanda-kanda ya seemu zosi
za madzi
na kuricha punda enu na ng'ombe zenu
zirise bila kufungbwa.

33

Jerusalemu indakala salama

- 1 Shaka hiro uwe uriyebananga atu angu,
kala kudzangbwebanangbwa, ela vivi unda-
banangbwa.
Shaka hiro uwe uriyesalata atu angu,

* **32:19** 32:19 Chieburania tachiwazi.

- kala kudzangbwesalatwa, ela vivi undasalatwa.
Ndiphomala kubananga na kusalata nawe undabanangbwa na usalatwe.
- ² Nakuvoya Mwenyezi Mlungu uhuonere mbazi, swiswi hunakukuluphira uwe.
Hutiye nguvu chila ligundzu na uhutivye chila wakati wa mashaka.
- ³ Unaphonguruma mataifa ganjina nkuchimbira unaphoonyesa urivyo mkpwulu mataifa nkutsamukana.
- ⁴ Hukuvamia maadui gehu dza ndzije adide avamiavyo na kuhala zewe chila aricho nacho dza ipho ra ndzije riryavyo.
- ⁵ Uwe Mwenyezi Mlungu una utukufu munji na chihicho chi dzulu sana.
Undareha uamuli wa haki na kusaonerana ko Sayuni.
- ⁶ Uwe ndiwe msingi unayehuhenda hukale imara wakati wosi.
Ukuhutivya na kuhupha ikima ya kpweli na marifwa,
na kukuogopha uwe Mwenyezi Mlungu ndicho chitu cha samani zaidi kpwehu.
- ⁷ Lolani, masujaa enu anakota kululu njira-njira kulonda msada.
Ajumbe enu atarajiya amani ela achiuya kaya na chiriro.
- ⁸ Takuna tsona anyendekaye,
barabara zosi zikarichwa wekee.
Vilagane vikavundzwa

wala takuna ishima kpwa yeyesi aikaye
chilagane.

⁹ Minda taimera chitu mana yauma,
mwango Lebanoni ukagbwirwa ni waibu
mana mihiye ikanyala.

Seemu ya tsi ya kugbwa iriyo na rutuba, yiih-
wayo Sharoni ikakala jangbwa.

Mihi ya tsi ya kugbwa iihwayo Bashani
na tsaka ra mwango Karimeli rinakuta
makodza.

¹⁰ Ela Mwenyezi Mlungu anaamba,
“Nindahenda chitu ili nitogolwe sana.

¹¹ Mipango yenu ni dza wiswa
na mahendo genu ni dza mibuwa, tagaokola
rorosi.

Pumuzi zenu ni dza moho wa
kukuangamizani.

¹² Mundaochwa mkale ivu
dza miya iphyavyo mohoni.”

¹³ Chila mutu wa kure na wa phephi naedze arole
nchivyohenda.

Naedze arole uwezo wangu mkpwulu!

¹⁴ Enye dambi ario mwango Sayuni
anakakama kpwa wuoga, nao anauza,
“Hundasagaladze phatu pharipho na moho
mkali,

moho usioricha kuaka?”

¹⁵ Ela hinyo asagalao kpwa kuhenda haki
na kugomba kpweli,

hinyo aremao kuhala pesa kpwa nguvu
na asiokubali hongo,

hinyo asiodzihusisha na njama za kuolaga
na asioshiriki kuhenda mai,

16 ndio ambao andasagala dzulu, phatu pharipho salama,
 na chimbiriro rao rindakala ngome iriyo mwambani.
 Andakala na chakurya
 na madzi ga kutosha wakati wosi.

*Mwenyezi Mlungu
 ndiye mfalume wehu*

- 17 Siku mwenga undamuona mfalume arivyo mnono.
 Undalola uone tsi anayoitawala irivyo kulu na pana ya kufika kure.
- 18 Alafu undaririkana urivyogaya na undadzi-
 uza,
 “Akuphi nyo vilongozi akulu ariohuogofyera na kuhulazimisha kuripha kodi ya dzulu?”
- 19 Kundaona tsona atu hinyo a mabavu
 hinyo ariogomba luga usiyoimanya na usiy-
 oielewa.
- 20 Kuluphiroro narikale Sayuni,
 mudzi wa kukusanyana kpwa ajili ya sikukuu zehu zoikpwa.
 Undaona Jerusalemu iriyo imara
 dza hema ambaro vigingivye taviweza kung’olwa
 ambavyo vikafungbwa ngingingi kpwa kowa zisizoweza kudoka.
- 21 Kpwa kpweli, hipho Mwenyezi Mlungu wa nguvu andakala phamwenga naswi.
 Iye andaphahenda hipho phakale dza phatu phenye myuho mipana na vidzuho.
 Phatu ambapho meli kulu za maadui tazin-
 daphafika.

22 Mwenyezi Mlungu ndiye muamuli wehu
na mtawala wehu.
Mwenyezi Mlungu ndiye mfalume wehu
iye ndiye ndiyehutivya.

23 Kowa zenu zikarejera,
taziweza kudinisa mlingoti,
ama kubumula tangare.
Chisha zewe nyinji zindaganywa,
hata virema piya aphahe.

24 Taphana ndiyeamba ni mkpwongo,
na dambi za asagalao himo, zindaswame-
hewa.

34

Mataifa ganjina gandaamulwa

1 Mataifa gosi nagasengere phephi ganisikize,
atu osi naaniphundze.

Atu osi a dunia naanisikire na vyosi viiodzaza-
vyo
dunia yosi na vyosi vimeravyo himo.

2 Mwenyezi Mlungu akatsukizwa sana ni mataifa
na majeshi gao.

Akaamua kukala ni gaolagbwe tsetsetse.

3 Nyufu zao zindarichwa bila kuzikpwa.

Zindaola na zinuke lovu.

Myango indalwamiswa ni milatso yao.

4 Nyenyezi zosi mlunguni zindaangamika
na mlungu undakundzwa dza jamvi.

Chila chitu mlunguni chindagbwa
dza makodza ga mzabibu chigonyala

- au ga mtini chigouma pho muhini.
- ⁵ Bada ya upanga wa Mwenyezi Mlungu kuhenda alondavyo hiko dzulu mlunguni, undatserera hadi Edomu, taifa ambaro Mwenyezi Mlungu akapanga kuriangamiza tsetsetse.
- ⁶ Upanga wa Mwenyezi Mlungu ukaodzala milatso na marunya. Milatso ya ana ng'ondzi na mbuzi, marunya ga figo za maturume. Mana Mwenyezi Mlungu analavya sadaka hiko Bosira, akatsindza sana katika tsi yosi ya Edomu.
- ⁷ Nyahi andatsindzwa phamwenga nao, ana ndewa phamwenga na ndzau a mkpwotse. Tsi yao indalwama milatso na mitsanga yao indaodzala mafuha gao.
- ⁸ Mana Mwenyezi Mlungu ana wakatiwe wa kuriphiza chisasi. Wakati ambapho andaakanira atu a mudzi wa Sayuni chinyume cha atu a tsi ya Edomu na mataifa ganjina.
- ⁹ Vidzoho vya Edomu vindagaluzwa kukala lami na mtsangawe kugaluzwa kukala chibiriti, alafu tsi yosi indakala lami iakayo.
- ¹⁰ Indaaka usiku na mutsi wala taindasika kutifuka mosi ta kare na kare. Edomu indakala jangbwa muda mure,

34:5 34:5 Isaya 63:1-6; Jeremia 49:7-22; Ezekieli 25:12-14; 35:1-15; Amosi 1:11-12; Obadiya 1:1-14; Malaki 1:2-5 **34:10** 34:10 Maono 14:11; 19:3

chivyazi chimwenga hadi chanjina.
Takuna mutu ndiyetsupa tsona kahi za tsi
iyo hata kare na kare.

11 Mweko na vimburu vindasagala himo.
Mlungu andairicha ikale gandzo,
ikale tsumbi ya mawe.

12 Edomu indaihwa, “Ufalume usio na chitu.”
Ana osi a afalume taandakala chitu tsona.

13 Madzumbage ga afalume na ngomeze
zindaodzala miya.

Diya-mbewa na mbuni
ndio ndiosagala himo.

14 Nyama a tsakani andaindza phamwenga na
fisi,
mbuzi a weruni andaihana.

Nyama a usiku andakpwedza kuko
nao andaphaha phatu pha kuoya.

15 Vimburu vindadzidzengera nyumba zao vib-
wage mayayi,
viahire na vikokote na kukusanya vidzana
vyao na kuvirinda.

Viphanga piya vindakusanyika kuko
chila chichetu na chiyawe chilume.

16 Endzani kpwenye chitabu cha Mwenyezi
Mlungu
mundaona phatu phakaandikpwa hivi,
“Taphana hata mmwenga wa hinya ndiyekosa
kukalapho,
chila mmwenga andakala na myawe.

Mana Mwenyezi Mlungu akaamuru ikale hivyo,
na akaakusanya kpwa uwezo wa Rohowe.”

17 Mwenyezi Mlungu ndiye chiyeapha tsi ya
Edomu,

akaaganyira mwenye tsi hiyo.
 Edomu indakala mali yao hata kare na kare
 nao andasagala himo chivyazi bada ya
 chivyazi.

35

Kuuya Jerusalemu na raha

- ¹ Jangbwa na tsi kavu zindahererwa
 na maruwa gandabumula weruni.
- ² Tsi zirizo weru, zindabumula dza maruwa
 na kuimba mawira ga raha.
 Zindaodzala mihi dza mwango wa Lebanoni
 na kukala nono dza mwango wa Karimeli au
 Dete ra Sharoni.
 Atu andaona mahendo manono ga Mwenyezi
 Mlungu,
 mambo makulu anagohenda Mlungu wehu.
- ³ Tiyani nguvu mikono minyonje,
 dinisani magoyo sigoweza kuima.
- ⁴ Hinyo achiomaka kpwa wuoga aambireni,
 “Msiogophe, dzitiyeni nguvu! Mlungu wehu
 aredza!
 Aredza ariphize chisasi,
 aredza akutivyeni.”
- ⁵ Ndiphokpwedza, vipofu andahewa uwezo wa
 kuona
 na masito andasikira.
- ⁶ Viswere nao andaweza kutinatina dza kulungu
 na bubu andaimba na raha.
 Weruni kundazembuka pula za madzi
 na jangbwani kundajera myuho.

- ⁷ Tsi ichiyokola dzuwa indakala ziya ra madzi,
 mtsanga uchouma kpwa kukosa mvula
 undagota vidzuho vya madzi.
 Hiko kusagalako diya-mbewa
 magugu manji gandamera.
- ⁸ Kundakala na barabara kulu ndiyoihwa
 “Njira ya utakatifu.” Indakala njira ya atu a
 Mlungu.
 Yeyesi ariye najisi
 kandatsupira njira hiyo.
 Chila ndiyetsupira njira iyo
 kandaangamika hata kala ni mzuzu.
- ⁹ Njira iyo taindakala na simba
 wala nyama yeyesi msiru wa tsakani.
 Ela hinyo ariotivywa ni Mwenyezi Mlungu
 ndio ndiotsupira njira hiyo.
- ¹⁰ Atu ambao Mwenyezi Mlungu waativya an-
 dauyiza salama
 kula tsi za kure arikoatsamiza kpwa lazima
 andauya na kuinjira Sayuni
 kuno anaimba kpwa raha isiyosika.
 Andakala na raha siku zao zosi
 wala taphana ndiyekala na sababu ya ku-
 sononeka wala kuula.

36

Senakeribu anavamia Juda

(2 Afalume 18:13–27; 2 Nyakati 32:1–19)

- ¹ Mwaka wa kumi na ne, wa utawala wa
 mfalume Hezekiya, mfalume Senakeribu wa
 Ashuru washambuliya midzi yosi ya Juda yenye
 ngome na achiiteka. ² Mfalume wa Ashuru
 wamuhuma mkpwulu wa jeshi kula Lakishi,

aphiye kpwa mfalume Hezekiya ko Jerusalemu na jeshire kulu. Ye mkpwulu wa jeshi waphiya achendaima phephi na mfumbi uinjizao madzi mtsara wa dzulu kpwenye barabara kulu iphiyayo chiwanja cha mfuli wa nguwo. ³ Hiphho watulukirwa ni Eliakimu mwana wa Hilikiya, ambaye kala ni muimirizi wa dzumba ra mfalume, muandishi Shebuna na Joa mwana wa Asafu, muiki wa vitabu vya kumbukumbu.

⁴ Ye mkpwulu wa jeshi achiaambira, “Muambireni Hezekiya kukala, ‘Mfalume mkpwulu wa Ashuru ana kuuza hivi: Ukakuluphira utu wani?

⁵ Maneno mahuphu tagatosha kukuhenda uwe uturye viha. Ukamkuluphira ani we hata unaniasi? ⁶ Namanya ukakuluphira Misiri, iyo ni dza mridza wa nyasi uchiopufuka. Utu ambao undamdunga mkpwono yeyesi ndiyeujejemera. Hivyo ndivyo arivyo Farao mfalume wa Misiri kpwa osi anaomkuluphira.’ ⁷ Ela hata kama mundaniambira, ‘Hunamkuluphira Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu,’ nami ndakuuzani, ‘Dze siye hiye ambaye Hezekiya wabananga mwatumwe mosi mwa dzulu mwa kuabudu na kulavya sadaka na kuambira atu a Juda na Jerusalemu, “Abuduni mbere za phatu pha kulavira sadaka!” ’

⁸ “Ndzo upatane na bwana wangu, mfalume wa Ashuru, nami ndakupha farasi elufu mbiri napho undaweza kuphaha aphirikie. ⁹ Kundaweza kuturya hata ofisaa wa tsini wa bwana wangu, hata ukaikuluphira Misiri kpwa

magari ga kuvwehwa ni farasi na aphirikie. ¹⁰ Zaidi ya gosi nakuamba, mino sikadzireha mwenye kpwedzapigana ili hino tsi niiangamize, Mwenyezi Mlungu ndiye ariyeniamba, ‘Ambuka ukaishambuliye hira tsi na uiangamize.’ ”

¹¹ Ndipho Eliakimu, Shebuna na Joa achimuamba yuya mkpwulu wa jeshi, “Swino atumishio hunaelewa Chiamu vinono, kpwa hivyo gomba naswi Chiamu usigombe Chieburania, mana nyo atu ario pho dzulu ya ukuta anasikira.”

¹² Ela yuya mkpwulu wa jeshi achiamba, “Pho kpwani mino nkalagizwa ni tajiri wangu maneno higa nkuambireni mwimwi na mkpwulu wenu bahi? Maneno higa ni mgamanye mwimwi phamwenga na hinyo asegero uku-tani. Aho piya a mashakani phamwenga namwi, andarya mavi gao na kunwa mikodzo yao dza mwimwi.” ¹³ ye mkpwulu wa jeshi waunuka, achikota kululu kpwa Chieburania achiamba, “Phundzani maneno ga mfalume mkpwulu, mfalume wa Ashuru! ¹⁴ Ye mfalume anaamba, ‘Msikubali Hezekiya akuchengeni, kpwa sababu kandaweza kukutivyani. ¹⁵ Msikubali Hezekiya akuhendeni mumkuluphire Mwenyezi Mlungu kpwa kuamba: Hakika Mwenyezi Mlungu andahutivya, mudzi huno taundatiywa mikononi mwa mfalume wa Ashuru.’ ¹⁶ Musimusikize Hezekiya, mana mfalume wa Ashuru anaamba, ‘Patanani nami na mdzilavye kpwangu. Hipo ndipho chila mmwenga wenu andaweza kurya matunda ga mzabibuwe na matunda ga mtiniwe, na kunwa madzi ga chisimache mwenye, ¹⁷ hadi

ndiphokpwedza atsamiza niaphirike tsi ambayo i dza yo yenu, tsi yenye mtsere na uchi wa zabibu, tsi yenye chakurya na minda ya miz-abibu.’

¹⁸ “Na musimusikize Hezekiya anaphokuchen-gani achiamba, ‘Mwenyezi Mlungu andahuokola.’ Kuna yeyesi kahi ya milungu ya mataifa ariyeokola tsi yao kula mikononi mwa mfalume wa Ashuru? ¹⁹ Iphaphi yo milungu ya Hamathi na Aripadi? Iphaphi yo milungu ya Sefarivaimu? Dze, yaokola Samariya kula mikononi mwangu? ²⁰ Kahi ya milungu yosi ya tsi, ni milungu iphi iriyoweza kuokola tsi yao kula mikononi mwangu, hadi Mwenyezi Mlungu aweze kuiokola Jerusalemu kula mikononi mwangu?” ²¹ Ela aho anyamala zii, mana kala akalagizwa ni mfalume Hezekiya asimjibu rorosi.

²² Phahi, Eliakimu mwana wa Hilikiya ariyekala muimirizi wa nyumba ya mfalume, na Shebuna yekala muandishi wa mfalume na Joa mwana wa Asafu, muiki wa kumbukumbu, aphiya kpwa Hezekiya kuno akakpwanyula nguwo zao, achimsemurira maneno ga yuya mkulu wa jeshi.

37

*Hezekiya anaendza msada kpwa Isaya
(2 Afalume 19:1–13)*

¹ Mfalume Hezekiya ariphosikira mambo gago, wakpwanyula nguwoze, achivwala gunia, achi-injira ndani ya nyumba ya Mwenyezi Mlungu.

² Naye achimuhuma Eliakimu, yekala muimirizi wa dzumba ra mfalume, muandishi Shebuna na alavyadzi-sadaka avyere aphiye kpwa nabii Isaya mwana wa Amози, kuno akavwala magunia. ³ Nao ariphofika kpwa Isaya achimuamba, “Hezekiya anaamba hivi, ‘Rero ni siku ya sonono, ya kudemurirwa na ya kuberwa. Swino hukakala dza mchetu alondaye kudzivugula, ela kana mkpwotse wa kupiga mbavu. ⁴ Chahi Mwenyezi Mlungu, Mlunguo, wasikira maneno ga mkpwulu wa jeshi ambaye wahumwa ni bwanawe mfalume wa Ashuru, kumkufuru Mlungu ariye moyo, naye Mwenyezi Mlungu, Mlunguo andamzemerera kpwa ajili ya maneno achigosikira. Voyera nyo ariosala.’ ”

⁵ Hara atumishi a mfalume Hezekiya ariphofika kpwa Isaya, ⁶ Isaya waambira, “Muambireni bwana wenu, kukala Mwenyezi Mlungu anaamba hivi, ‘Usiogophe kpwa sababu ya maneno chigosikira, ambago atumishi a mfalume wa Ashuru akanilaphiza nago. ⁷ Nindamtiya roho ya wasiwasi naye andasikira ndziyendziye na auye kpwao. Chisha ndamuhenda akaolagbwe kuko kpwa upanga.’ ”

Aashuru analavya tsona vitisho

⁸ Phahi yuya mkpwulu wa jeshi ra Ashuru ariphosikira kukala mfalumewe akauka Lakishi, wauya achendakuta majeshi gao ganapigana na atu a mudzi wa Libuna, achimlunga kuko.

⁹ Alafu mfalume Senakeribu achisikira kukala mfalume Tirihaka wa Kushi aredza apigane naye. Phahi ariphosikira vivyo, achihuma ajumbe kpwa Hezekiya achiamba,

10 “Kamuambire Hezekiya mfalume wa Juda, ‘Usichengbwe ni ye Mlungu unayemkuluphira akuambaye kukala mudzi wa Jerusalemu taundatiywa mikononi mwa mfalume wa Ashuru.’”¹¹ Lola, we mwenye wasikira kare vira afalume a Ashuru arivyohendera tsi zosi, aho aziangamiza tsetsetse. Dze we undatiya?¹² Dze, yo milungu ya mataifa goangamizwa ni ano baba, yani Gozani, Harani, Resefu na atu a Edeni asagalao mudzi uihwao Telasari yaweza kugaokola?¹³ A phaphi ye mfalume wa Hamathi, au wa Aripadi, au mudzi wa Sefarivaimu, au wa Hena au wa Iva?”

*Mavoyo ga Hezekiya
(2 Afalume 19:14–19)*

¹⁴ Hezekiya waphokera hira baruwa kula mikononi mwa hara ajumbe achiisoma. Chisha achiambuka achiphiya nyumbani kpwa Mwenyezi Mlungu achendayiika wazi mbere za Mwenyezi Mlungu.¹⁵ Hezekiya achivoya Mwenyezi Mlungu achiamba,¹⁶ “Uwe Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi, Mlungu wa Iziraeli, usagalaye chihi cha chifalume dzulu ya makerubi, uwe macheyo ndiwe Mlungu wa falume zosi za dunia. Uwe ndiwe uriyeumba mlunguni na tsi.¹⁷ Hega sikiro uwe Mwenyezi Mlungu usikire, vugula matsogo uwe Mwenyezi Mlungu uone. Sikiza maneno gosi ga Senakeribu, achigolagiza ili kumnyetera Mlungu ariye moyo.

¹⁸ “Ni kweli uwe Mwenyezi Mlungu, kukala nyo afalume a Ashuru abananga tsetsetse

mataifa ganjina gosi na tsi zao. ¹⁹ Atsupha milungu yao mohoni na kuibananga-bananga kpwa sababu kala siyo milungu ya kpweli, ela kala ni vizuka vya mihi na mawe vyotsongbwa ni anadamu. ²⁰ Sambu, uwe Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu, hutivye kula mwakpwe mikononi, ili falume zosi duniani zimanye kukala uwe macheyo ndiwe Mwenyezi Mlungu.”

Ujumbe wa Isaya kpwa mfalume

²¹ Ndipho Isaya mwana wa Amози, achihuma ujumbe kpwa Hezekiya achiamba, “Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Iziraeli anaamba hivi: Voyo uchironivoya kuhusu Senakeribu mfalume wa Ashuru, ²² riri ndiro neno arirogomba Mwenyezi Mlungu kumuhusu iye:

‘Ye mwanamwali wa Sayuni, anakubera na kukunyetera,
Ye msichana wa Jerusalemu,
anasukasuka chitswache nyumazo wakati unachimbira.

²³ Ukamnyetera na kumlaphiza ani?

Ukamdemurira ani?

Ni ani uchiyemlola na matso ga chibero?

Ni iye Mtakatifu wa Iziraeli!

²⁴ Kutsupira atumishio,

ukam’bera Mwenyezi Mlungu,

uwe ukaamba,

“Kpwa magari gangu manji ga kuvwehwa ni farasi

nikakpwera dzulu ya virere vya myangoni,
hadi ndani ya Lebanoni.

Nami nikatema mierezi mire-mire,

na misonobariye minono-minono.

Nikainjira hata seemuze za ndani-ndani,
 kpwenye tsakare ririro gigigi mihi.

25 Nátsimba visima kpwenye tsi za chijeni na
 nchinwa madzige.

Na náumisa vidzuhu vya Misiri
 kpwa magulu gangu.”

26 Dze, we kudzangbwesikira,
 kukala mimi ndimi yepanga dzambo hiri
 hangu kare?

Nágapanga hangu kare na vivi ninagatimiza.
 Nápanga kukala ubomole midzi yenye
 ngome,
 ikale tsumbi za mawe na magandzo.

27 Ndiyo mana enyezies a midzi iyo achikala
 akasira nguvu,
 akavundzika mioyo na kunyala,
 akala dza mimea ya mundani, dza nyasi tsanga,
 dza nyasi zimerazo dzulu ya nyumba,
 ziumazo kabila ya kuphera.

28 Ela, mimi namanya vyo uishivyo,
 shuulizo zosi nazimanya.
 Ninamanya vyo unitsukirirwavyo.

29 Kpwa vira ukanitsukirirwa
 na nkasikira kudzikaryako,
 ndatiya chiloo changu mwako pulani
 na nkutiye lijamu mwako kanwani.
 Ndakuuyiza na yo njira uriyokpwedzera.’ ”

30 “Na hino ndiyo ndiyokala ishara kpwako
 uwe Hezekiya.

Mwaka uhu mundarya vya kumera vyenye,
 na mwaka wa phiri mundarya matunda ga
 vitu vivyo.

Ela mwaka wa hahu,
 phandani na mvune,
 phandani mizabibu na murye matundage.

³¹ Hinyo atu ariosala a nyumba ya Juda,
 andakala dza mihi imerayo mizi tsini,
 na kuvyala matunda.

³² Mana ko Jerusalemu, kundatuluka atu ndios-
 ala,
 na kula mwango wa Sayuni, kundatuluka
 chikundi cha atu ndiotiya.

Mendzwa nyinji ya Mwenyezi Mlungu, Mlungu
 wa majeshi,
 ndiyo ndiyogahenda gaga.”

³³ Kpwa vivyo, Mwenyezi Mlungu anaamba
 hivi kuhusu mfalume wa Ashuru:
 “Iye kandamenya mudzi huno
 wala kulatsa muvwi hipha,
 wala kpwedza mbere na ngao,
 wala kandaudzengera mwatu mwa ku-
 pandira ukuta wa nyo mudzi.

³⁴ Iye andauya na yo njira ndiyotsolokera
 wala kandamenya mudzi uhu,
 vivyo ndivyo aambavyo Mwenyezi Mlungu.

³⁵ Nami ndaurinda mudzi uhu, niutivye, kpwa
 ajili ya mimi mwenye
 na kpwa ajili ya mtumishi wangu Daudi.”

³⁶ Phahi, malaika wa Mwenyezi Mlungu
 wamenya ndani ya kambi ya Aashuru usiku
 uho na kuolaga atu elufu gana mwenga
 na mirongo minane na tsano. Ligundzure,
 wakati atu aripholamuka, aona kambi ikagota
 nyufu za hinyo achioolagbwa. ³⁷ Ndipho
 Senakeribu mfalume wa Ashuru achiuka,

achiuya kpwakpwe, achendakala Ninawi.
³⁸ Siku mwenga wakati Senakeribu ariphokala anaabudu ndani ya nyumba ya Nisiroki mlunguwe, anae airi, Adirameleki na Sharezeri amuolaga kpwa upanga, halafu achimbira achiphiya tsi ya Ararati. Halafu mwanawe Esarihadoni achitawala badalaye.

38

Hezekiya analumwa

¹ Wakati uho, Hezekiya walumwa sana hadi achitsungurira kaburi. Nabii Isaya, mwana wa Amozi wakpwendamlola naye achimuamba, “Mwenyezi Mlungu anaamba, ‘Lavya wasiya wa mwisho mana kundaphola, undafwa.’”
² Hezekiya wagaluzwa usowe ukutani na achimvoya Mwenyezi Mlungu achiamba, ³ “Uwe Mwenyezi Mlungu, nakuvoya utambukire vira nrivyokuhumikira kpwa uaminifu, na kpwa moyo wangu wosi, na kuhenda manono mberezo.” Naye Hezekiya achirira sana kpwa utsungu.

⁴ Ndipho neno ra Mwenyezi Mlungu richimwedzera Isaya kuamba, ⁵ “Phiya ukamuambire Hezekiya kukala, ‘Mwenyezi Mlungu anakuamba hivi, Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa mkareo Daudi, nkasikira voyoro na nkaona matsozigo. Lola ndakuenjerezera miaka kumi na mitsano ya maishago. ⁶ Nami nindakukombola uwe na mudzi uhu na niurinde kula kpwa mfalume wa Ashuru.’”

7 “Hino ndiyo ishara kula kpwa Mwenyezi Mlungu kpwako kukala dzambo hiri arirogomba andaritimiza: 8 ‘Lola, nindahenda chivurivuri cha dzuwa ra kutswa chiuye nyuma nyago kumi kpwenye ngazi ya Ahazi.’ ” Naro dzuwa richiuya nyuma nyago kumi.

9 Hezekiya mfalume wa Juda ariphophola, waandika maneno higa:

10 Mimi naamba, “Kpwa utu wani nikatirwe umuri?

Ni turi yani niphiye kuzimu kabila sidzangbwekala mkare?”

11 Nami nchiaza, “Vino sindamuona tsona Mwenyezi Mlungu, na kumenya nyumba ya Kuvoya Mlungu hipha duniani?

Sindaona tsona ayangu aishio duniani.

12 Nyumba yangu ikang’olwa na kuhalwa dza hema ra mrisa.

Uhai wangu nkaukuba dza mfumadzi akubavyo chitambaa,

Mlungu akanikata dza chitambaa chikatwavyo kula kpwenye mbao ya kufumira naye kala ananimarigiza chila siku.

13 Náririra msada hadi ligundzu, ela wavundza mifupha yangu yosi dza simba;

naye kala ananimarigiza chila siku.

14 Nárira dza mbayumbayu au korongo, náula dza njiya ariravyo.

Matso gangu garemwa kpwa kulola dzulu.
Ee Mwenyezi Mlungu,
ndzo uniterye mana nkaonerwa!

- 15 Vivi sina ra kugomba;
Iye wagomba nami,
na iye mwenye akahenda higa.
Siphaha usingizi tsona,
kpwa sababu maisha gangu gakaodzala ut-
sungu.
- 16 Ee Mwenyezi Mlungu, kpwa manenogo na
mahendogo atu nkukala moyo;
nami piya naishi kpwa gago.
Phahi niphoza na uniphe uhai.
- 17 Kpwa kpweli kala nateseka kpwa fwaida
yangu
Ukanitivya na kaburi kpwa mendzwayo
kpwa kukala ukaniswamehe dambi zangu.
- 18 Mbira taiweza kukushukuru,
chifo tachiweza kukutogola;
Hara aphiyao kaburini
taatarajiya kuona uaminifuo.
- 19 Ario moyo ndio awezao kukutogola,
dza nkutogolavyo rero;
Ano baba nkumanyisa ana aho uaminifuo.
- 20 Mwenyezi Mlungu andanitivya,
naswi hundaimba na kupiga ngephephe
maisha gehu gosi
kpwenye nyumba ya kuvoya Mlungu.”
- 21 Kabila ya higa Isaya kala akaamba, “Naa-
hale gande ra tini aribandike pho iphuni, naye
andaphola.”
- 22 Mana Hezekiya kala akauza, “Ni utu wani
ndiokala ishara kukala nindaambuka nkainjire
nyumba ya Mwenyezi Mlungu?”

39

Ajumbe kula Babeli (2 Afalume 20:12–19)

¹ Wakati uho Merodaki-Baladani mwana wa Baladani, mfalume wa Babeli, wamuhumira Hezekiya baruwa na zawadi ariphosikira kukala Hezekiya wakala mkpwongo na achiphola.

² Hezekiya waakaribisha na achiaonyesa chila chirichokala kpwenye nyumbaye ya hazina. Waaonyesa feza, zahabu, vilungo, mafuha ga thamani, silahaze zosi, na vyosi tsetsetse virivyokala kpwenye nyumbaze za kuikira hazina. Takuyakala na chitu chochosi kpwenye nyumbaye ya chifalume, au kahi za ufalumewe wosi, ambacho Hezekiya kaonyesere.

³ Ndipho nabii Isaya achiphiya kpwa mfalume Hezekiya achendamuuza, “Hara atu akaambadze? Nyo enye alaphi?” Hezekiya wamjibu achiamba, “Ala kure, hiko tsi ya Babeli.” ⁴ Halafu achimuuza; “Akaona utu wani ndani ya nyumbayo ya chifalume?” Hezekiya wamjibu achiamba, “Akaona chila chitu. Takuna chitu chochosi kpwenye hazina zangu ambacho siaonyesere.”

⁵ Phahi Isaya achimuamba Hezekiya, “Phundza neno ra Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi. ⁶ ‘Siku ziredza ambapho vitu vyosi vya mwako nyumbani, na hazina zosi zirizoikpwa ni akareo hadi rero, zindahalwa ziphirikpwe Babeli. Taphandasazwa hata chitu chimwenga, Mwenyezi Mlungu anaamba.

⁷ Tsona anao anjina a chilume andahalwa kpwa lazima, akatulwe na kuhumika ndani ya nyumba ya mfalume wa Babeli.’ ”

⁸ Naye Hezekiya achimuamba Isaya, “Neno ra Mwenyezi Mlungu uchirorigomba ni nono.” Waamba hivyo mana waaza mwakpwe moyoni achidziamba, “Bora kukale na amani na usalama muda wosi wa siku zangu.”

40

Atu a Mlungu andaphozwa marena

- ¹ Mlungu wenu anaamba,
“Aphozeni marena atu angu,
aphozeni marena.
- ² Gombani na atu a Jerusalemu kpwa upole,
atangazireni kukala mateso gao gakasira,
na dambi zao zikaswamehewa.
Mwenyezi Mlungu waatiya adabu kano
mbiri*
kpwa sababu ya dambi zao zosi.”
- ³ Phundzani, kuna sauti ya mutu akotaye kululu
ko weruni iambayo,
“Tayarishani njira ya Mwenyezi Mlungu,
mtayarishireni Mlungu wenu njira kulu
ya kugoloka ko weruni.
- ⁴ Chila dete rindasirirwa,
na chila mwango na chidzango chindatan-
dazwa,

39:7 39:7 Danieli 1:1–7; 2 Afalume 24:10–16; 2 Nyakati 36:10

40:2 40:2 Kutsama 22:3,6,8 * **40:2** 40:2 Kala ni shariya ya Chiyahudi, mutu achiolaga nyama au achiiya utu, kala ni ariphe kano mbiri. **40:3** 40:3 Mathayo 3:3; Mariko 1:3; Johana 1:23

40:3 40:3 Luka 3:4–6

kpwatu kuriko na vitsulu kundahendwa kukale
herera,
na kuriko magome-magome kundahendwa
tsi ya kugbwa.

⁵ Na utukufu wa Mwenyezi Mlungu undaikpwa
wazi,
na anadamu osi andauona,
mana Mwenyezi Mlungu akagomba.”

⁶ Sauti yaamba, “Kota kululu!”
Nami nchiamba, “Nikote kululu
niambedze?”

Atu osi ni dza nyasi,
na unono wao ni dza maruwa ga weruni.

⁷ Nyasi nkunyala na maruwa gakagbwa,
kpwa pumuzi ya Mwenyezi Mlungu.
Kpwa kpweli atu ni nyasi.

⁸ Nyasi nkunyala na maruwa gakagbwa,
ela neno ra Mlungu wehu rindakalako hata
kare na kare.

⁹ Uwe ambaye unahubiri habari nono ko Sayuni,
kpwera dzulu ya mwango mure.

Uwe ambaye unahubiri habari nono Jerusalemu,
kota kululu kpwa nguvu.

Kota kululu, usiogophe,
iambire midzi ya Juda,
“Lolani, Mlungu wenu hiyu.”

¹⁰ Lola, Mwenyezi Mlungu andakpwedza dza
sujaa,
na andatawala na mkpwonowe wa nguvu.

Lola, aredza na zawadiye mkpwononi
phamwenga na mariphoge.

- 11 Andarisa mifugoye dza mrisa,
andakusanya ana ng'ondzi mwakpwe
mikononi,
na kuaika phakpwe lagani,
na riamwisaro andarilongoza pore-pore.

Takuna ariye dza Mlungu

- 12 Ni ani ariyepima madzi na fumbare,
na kupima ko mlunguni na mikonoye?
Ni ani ariyetiya vumbi ra dunia kpwenye pishi,
au kuipima myango kpwa kuhumira ratili,
na vidzango kpwa kuhumira mizani?
- 13 Ni ani awezaye kumuambira Roho wa
Mwenyezi Mlungu ra kuhenda,
na ni ani anayeweza kumfundza au
kumshauri?
- 14 Mwenyezi Mlungu walonda ushauri kpwa ani,
na ni ani ariyemfundza njira za sawa?
Ni ani ariyemfundza marifwa,
na kumuonyesa njira za ufahamu?
- 15 Lola, mataifa ganjina ni dza tone ra madzi
ndani ya ndoo,
ambago ni dza vumbi dzembamba kpwenye
mizani.
Iye nkuunula visuwa avi ni vumbi dzem-
bamba.
- 16 Tsaka ra Lebanoni taritoshu kukala kuni za
kuochera sadaka za Mwenyezi Mlungu,

- na nyamae taatosha kukala sadaka za
kuochwa.
- 17 Mataifa ganjina gosi si chitu mbereze,
kpwakpwe iye ganatalwa kukala tagana
mana yoyosi
na tagafwaha chitu.
- 18 Dze, mundamfwananisha Mlungu na ani?
Au ni utu wani munaoweza kuamba
waigana nao?
- 19 Tamuweza kumfwananisha na chizuka!
Chicho nkutengezwa ni fundi,
na mfuli wa zahabu akachifwinika na za-
habu,
na akachitengezera mikufu ya feza.
- 20 Ariye mchiya asiyeweza kuhumira feza au
zahabu
nkutsambula muhi ambao tawuola,
na kuendza fundi mangungu akatengezerwa
chizuka cha kutsonga,
ambacho chikadiniswato na chichiimiswa
tachigbwa.
- 21 Dze, tammanyire? Au tamsikirire?
Vino, tamuambirirwe hangu mwandzo?
Dze, tamyagaelewa hangu kuumbwa kpwa
dunia?
- 22 Iye ndiye asagalaye dzulu ya mviringo wa
dunia,
na nyo asagalao mumo ni dza mabandzi,
iye ndiye atandazaye ko dzulu mlunguni dza
paziya,
na kukukudula dza hema ra kusagala atu.

- 23 Iye ndiye atserezaye akulu
na kuahenda atawala akakala si chitu.
- 24 Aho ni dza mbeyu ambayo ichiphandwa tu,
kabila taidzangbwehenda mizi mtsangani,
iye nkuavuvurira phepho akanyala,
na chikulukulu nkuaphepherusa dza
mibuwa ya kuuma.
- 25 Iye Ariye Mtakatifu anaamba,
“Dze, mundanifwananisha na ani,
niphahe kukala sawa naye?”
- 26 Unulani matso genu mlole ko dzulu,
ni ani ariyeumba zo nyenyezi mzionazo?
Iye azilongozaye dza jeshi na kuzimanya is-
abuye,
aziihaye zosi, chila mwenga na dzinare.
Kpwa kukala ana nguvu nyinji,
na uwezo mkpwulu, taphana hata mwenga
isiyokalapho.
- 27 Mwi atu a chivyazi cha Jakobo, kpwa utu wani
munalalamika na kuamba,
‘Mwenyezi Mlungu kamanya tabu zehu,
Mlungu wehu kajali haki zehu.’
- 28 Kpwani tammanya?
Vino tamdzangbwesikira?
Iye Mwenyezi Mlungu ni Mlungu hata kare na
kare,
iye ndiye muumba wa dunia.
Iye kavundzika moyo wala karemwa,
na takuna awezaye kuchunguza fahamuze.
- 29 Mwenyezi Mlungu nkuatiya nguvu
achioiremwa
na kuapha anyonje uwezo.

- 30 Hata anache andavundzika moyo na kuremwa,
na barobaro andakpwala agbwe.
- 31 Ela osi amukuluphirao Mwenyezi Mlungu andatiywa nguvu nyiphya,
nao andauruka dzulu sana dza kozi,
andazola wala taandaremwa,
andanyendeka wala taandafwa purungire.”

41

Mlungu ndiye msaidizi wa Iziraeli

- 1 Nyamalani mnisikize mwi atu a visuwani,
atu a mataifa ni adzitiye nguvu nyiphya,
aricheni asengere edze agombe,
na hukusanyikeni phamwenga phapho phatu pha uamuli.
- 2 Ni ani ariyeunula mfalume kula mlairo wa dzuwa,
mutu ambaye anaturya chila aphiyako?
Iye nkutiya mataifa ganjina mwakpwe mikononi,
na kuavyoga-vyoga afalume.
Nkuahenda akale vumbi kpwa upangawe,
na kpwa uhawe nkuahenda akale dza wiswa uchiophetheruswa.
- 3 Iye nkuazoresa na akaashinda bila ya kuzurika,
hata kpwenye njira ambazo kadzangbwet-sapira.
- 4 Ni ani ariyehenda na kutimiza mambo higo,
aviihaye vivyazi hangu mwandzo?
Mimi Mwenyezi Mlungu ndimi wa kpwandza na wa mwisho,
mimi ndimi hiye.

- 5 Atu a visuwani akaona na akaogopha,
atu a pembe zosi za dunia andakakama,
hinyo anasengera, aredza.
- 6 Chila mutu anaterya myawe,
chila mutu anamuambira nduguye “Dzitiye
moyo!”
- 7 Fundi wa kutsonga anamtiya moyo mfuli wa
zahabu
na iye alainishaye vyuma na nyundo
anamtiya moyo iye apigaye fulawe,
na kuitogola kazi ya kugbwizanya kpwa kuamba,
“Ni kazi nono.”
Nao nkuchiimisa phatuphe na kuchikota
misumari ndindindi ili chisisumbe.
- 8 “Ela uwe Iziraeli, mtumishi wangu,
Jakobo, nriyekutsambula,
uriye u wa chivyazi cha msena wangu Bu-
rahamu,
- 9 uwe nriyekuiha
na nchikuhala kula pembe za dunia
na nchikuamba, ‘Uwe u mtumishi wangu,
sikutsuphire bali nkakutsambula.’
- 10 Usiogophe, mana mimi ni phamwenga nawe,
usihende wasiwasi mana mimi ndimi Mlun-
guo,
nindakutiya nguvu na nkuterye
ndakugbwira na mkpwono wa kulume wa
haki yangu.
- 11 Osi ariokutsukirirwa
andagbwirwa ni waibu na kuhenda wasi-
wasi,

ashindanao nawe andaangamika
nao andakala si chitu.

12 Undaaendza aho apiganao nawe,
nawe kundaona.

Aho arioheha nawe
andakala si chitu.

13 Mana mimi Mwenyezi Mlungu, Mlunguo
nindakugbwira mkpwonoo wa kulume
na nkuambe, ‘Usiogophe,
mimi nindakuterya.’

14 Usiogophe uwe Jakobo, ambaye u dza mny-
ololo,
mwimwi atu Aiziraeli, ‘Nindakuteryani!’ ”

Ndivyo aambavyo Mwenyezi Mlungu,
Mkombolio, Mtakatifu wa Iziraeli.

15 “Lola, nindakuhenda ukale chifwaya cha
kuwagira
chiphya chenye meno.

Undatisa-tisa myango na kuisaga-saga,
nawe undavihenda vidzango vikale dza
wiswa.

16 Undavipheha, phuto riviphepheruse,
na chikulukulu chindavitsamula-tsamula.

Nawe undahamirwa ni Mwenyezi Mlungu,
na kumtogola Mtakatifu wa Iziraeli.

17 Achiya na akutsowa anaendza madzi
ela taphana,

chila mmwenga lilimire rikakpwalala kpwa
chiru.

Mimi Mwenyezi Mlungu nindaajibu,
mimi Mlungu wa Iziraeli sindaaricha.

18 Nindaihenda myuho ijere kula dzulu za
vidzango

na pula za madzi zihumbuke madeteni.
 Nindagaluza weru ukale madimbwi ga madzi
 na pharipho kpwalala phakale vidzuho vya
 madzi.

19 Nindaphanda mierezi,
 mishita, mihadasi na mizaituni ko jangb-
 wani.

Chisha nindaphanda miboreshi,
 mitidhari phamwenga na miteashuru,

20 ili atu aone na amanye,
 osi aririkane na aelewe,
 kukala Mwenyezi Mlungu ndiye ariyehenda utu
 uhu,
 Mtakatifu wa Iziraeli ndiye ariyeuumba.”

Vizuka tavina mana

21 Mwenyezi Mlungu anaamba, “Lavyani
 malalamishi genu,
 dzihehereni,” anaamba mfalume wa Jakobo.

22 “Vireheni vizuka vyenu vihuambire kun-
 dakalani.

Navihuambire ni mambo gaphi garigohen-
 deka pho kare,
 ili hugaririkane na humanye gandasababisha
 utu wani,
 au vihutangazire mambo ndigokpwedza.

23 Navihumanyise mambo ndigokala badaye,
 naswi hundakubali kukala vyo vizuka ni
 milungu.

Navihende manono au mai
 ili huangalale na huogophe.

24 Mwimwi vizuka si chitu, chisha tamuna uwezo
 wowosi.
 Iye anayekutsambulani ni tsukizo.

25 Nátsambula mutu asagalaye uphande wa vurini,
 naye andakpwedza na njira ya mlairo wa dzuwa,
 iye andaiha dzina rangu.

Andaavyoga-vyoga afalume dza ulongo,
 au dza mfinyangi anavyotiga-tiga ulongo.

26 Ni ani ariyetabiri higa kula mwandzo ili hugamanye?

Au kabila gahendeke ili huambe, ‘Wagomba kpweli.’

Taphana hata mmwenga ariyehumanyisa,
 taphana hata mmwenga ariyehunyesa,
 taphana ariyesikira maneno genu.

27 Nákala wa kpwandza kuwaambira mudzi wa Sayuni, ‘Lola, si hinya hipha!’

Nami nindaapha atu a Jerusalemu mjumbe wa kuarehera habari nono.

28 Ela nriphounula matso kahi za yo milungu, sionere hata mmwenga awezaye kulavya ushauri,

wala ambaye nchimuuza swali anaweza kunijibu.

29 Lola, milungu yosi ni bure, kazi yao si chitu, vizuka vyao ni dza phepho tu.”

42

Mtumishi wa Mwenyezi Mlungu

1 Lola ye mtumishi wangu, nimlongozaye, nriyemtsambula, ambaye ananihamira,

42:1 42:1 Mathayo 3:17; 17:5; Mariko 1:11; Luka 3:22; 9:35

42:1 42:1 Mathayo 12:18–21

- nikatiya Roho yangu ndaniye,
 naye andagaamula mataifa kpwa haki.
- ² Iye kandarira, kandakota kululu,
 wala kuhenda sautiye isikirwe mo
 barabarani.
- ³ Mwandzi uchichetuka, kandauvundza
 na taa ilondayo kufwa, kandaizimya,
 naye andalavya uamuli kpwa uaminifu.
- ⁴ Iye kandaremwa wala kufwa moyo
 hadi ndiphoimarisha uamuli wa haki duni-
 ani,
 visuwa vindakuluphira shariyaze.
- ⁵ Mwenyezi Mlungu, ariyeumba mlunguni na
 achikutandaza,
 ariyetandaza tsi na mavunoge,
 aaphaye pumuzi atu a tsi,
 aaphaye uhai aho aishio mumo
 ndiye aambaye hivi:
- ⁶ “Mimi ndimi Mwenyezi Mlungu, nikakuiha na
 kukupha uwezo,
 ili nione kukala haki inahendeka kahi za
 dunia.
 Kutsupira uwe nindahenda chilagane na atu,
 na kutsupira uwe nindareha mwanga kpwa
 mataifa.
- ⁷ Undavugula matso ga vipofu,
 uatuluze afungbwa kula jela
 na uatuluze nyo ariofungbwa kpwenye jela
 za jiza.
- ⁸ Mimi ndimi Mwenyezi Mlungu, riro ndiro dzina
 rangu,

42:5 42:5 Mahendo 17:24–25 **42:6** 42:6 Isaya 49:6; Luka 2:32;
 Mahendo 13:47; 26:23

- na sindamupha mutu wanjina utukufu
wangu,
au kuvipha nguma yangu vizuka.
- ⁹ Lola, mambo ga kpwandza gahendeka,
nami ninahubiri mambo maphya,
ninakuambirani gago
kabila tagadzangbwehendeka.”
- ¹⁰ Muimbireni Mwenyezi Mlungu wira muphya,
mtogoleni kpwa mawira duniani kosi.
Mtogoleni kpwa mawira mwimwi muphiyao ba-
harini.
Mtogoleni mwimwi viumbe vyosi vya ba-
hari,
visuwa na osi asagalao mumo.
- ¹¹ Jangbwa na midziye naikote kululu,
vidzidzi visagalavyo atu a Kedari navis-
hangiliye.
Atu a Sela naaimbe,
naakote kululu kula kpwenye virere vya
myango.
- ¹² Naamuphe Mwenyezi Mlungu utukufu,
na atangaze ngumaze visuwani.
- ¹³ Mwenyezi Mlungu nkuphiya vihani dza sujaa,
andaphiya na tsukizize dza mutu wa viha.
Andarira na kukota kululu,
andaangamiza maaduige.
- ¹⁴ Mlungu anaamba, “Nkanyamala siku nyinji,
nikanyamala na kudzizuwiya,
ela vivi nindaula dza mchetu ariye na utsungu
wa kudzivugula,
na kupiga pumuzi.
- ¹⁵ Nindabananga myango na vidzango,

na kuumisa vyosi vimeravyo.
Myuho ndaihenda ikale visuwa,
na niumise madzi ga maziyani.

16 Nindaalongoza vipofu
kpwenye njira ambazo taadzangbwezit-
supira.

Nindagaluzza jiza rikale mwanga mbere zao,
na kuhenda tsi iriyo magome-magome ikale
sawa-sawa.

Higa ndigo mambo ndigogahenda
nami sindaaricha.

17 Ela akuluphirao vizuka vya kutsongbwa,
na kuviambira vizuka vya vyuma,
'Mwimwi ndimwi milungu yehu,'
aho andakahalwa na kutiywa waibu sana."

Aiziraeli taasikira

18 Phundzani mwi visoto,
lolani mwi vipofu, muweze kuona.

19 Mtumishi wangu nriyemtsambula ni chipofu,
mjumbe wangu nriyemuhuma ni masito.

Takuna mutu ariye chipofu dza mtumishi wangu
chiyedzilavya
chipofu dza mtumishi wa Mwenyezi
Mlungu.

20 Munaona mambo manji ela tamugatiya man-
ani,
masikiro genu ga wazi, ela tamsikira.

21 Vyamuhamira Mwenyezi Mlungu kuihenda
shariyaye ikale kulu,
na ya kuishimika kpwa ajili ya hakiye.

22 Ela mwimwi mu atu murioiyirwa na
kutekpwa,

mosi mwafungirwa madibwani na
kufwitswa jela,
mukakala mateka bila mutu wa kukuokolani
au kuamba, “Auyizeni kpwao.”

²³ Ni ani kahi yenu ndiyehega sikiro na ku-
gasikira go?

Ni ani ndiyephundza siku zedzazo?

²⁴ Ni ani ariyeatiya Aiziraeli mikononi mwa aivi,
na chivyazi cha Jakobo akale mateka?

Si ariyehenda hivyo ni Mwenyezi Mlungu?

Iye ambaye Aiziraeli amkosera

na achirema kulunga njiraze na shariyaze.

²⁵ Kpwa sababu iyo achiatiya adabu kpwa tsuk-
izize kali,

achiaricha apigbwe vihani.

Tsukizize zaaka chila uphande dza moho,

ela taayaelewa wala taayagatiya manani.

43

Mlungu anaahidi kukombola atue

¹ Ela vivi Mwenyezi Mlungu, ariyekuumba uwe
Iziraeli,

ariyekutengeza uwe Jakobo, anaamba hivi,

“Usiogophe, mana nikakukombola,

nikakuiha na dzinaro, uwe u wangu.

² Ndiphotsupa na phatu phenye madzi manji,

nindakala phamwenga nawe

na myuho taindakuhosa,

ndiphotsupira mohoni,

kundaphya.

³ Mana mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu,

Mtakatifu wa Iziraeli, Muokolio.

Nikalavya Misiri ikale maripho ili nikukombole,
Kushi na Seba badalayo.

⁴ Kpwa kukala uwe u wa samani mwangu matsoni,
ninakuishimu na kukumendza,

Nindalavya atu badalayo,
na makabila ga atu badala ya uhaio.

⁵ Usiogophe, mana mimi ni phamwenga nawe,
nindareha atu a chivyazicho kula mlairo wa dzuwa,
na niakusanye kula mtswerero wa dzuwa.

⁶ Ndauambira uphande wa vurini, ‘Atuluze,’
na uphande wa mwakani nindauamba, ‘Usi-
azuwiye bii.’

Arehe anangu alume kula kure,
na anangu achetu kula pembe za dunia,

⁷ chila mmwenga anayeihwa kpwa dzina rangu,
ambaye námuumba kpwa nguma yangu,
ambaye námuumba na nchimtengeza.

⁸ Arehe nyo atu asioona dzagbwe ana matso,
nyo ario masito dzagbwe ana masikiro.

⁹ Mataifa gosi gandakusanyika phamwenga,
makabila ganjina gosi ni gakusanyike.

Ni ani kahi-kahi yao awezaye kutabiri gedzago
au kuhutangazira mambo garigotsapa?
Naarehe mashaidi ao, aphahe kuisabiwa
kukala ni a haki,
ili anjina asikire na aambe, ‘Ni kpweli.’ ”

¹⁰ Mwenyezi Mlungu anaamba, “Mwimwi mu
mashaidi angu
na atumishi angu nriokutsambulani,
ili munimanye na mnikuluphire

na mng'arirwe kukala mimi machiyangu
ndimi Mlungu,
takudzangbwekala na mlungu wanjina kabila ya
mimi
na takundakala na wanjina bada ya mimi.

¹¹ Mimi, yani mimi machiyangu ndimi Mwenyezi
Mlungu,
takuna muokoli wanjina isiphokala mimi.

¹² Nátangaza, nchitivya na nchionyesa,
na taphakarire na mlungu wa chijeni kahi-
kahi yenu.”

Mwenyezi Mlungu anaamba, “Mwimwi
mu mashaidi angu, kukala mimi ndimi
Mlungu.

¹³ Ndimi Mwenyezi Mlungu siku zosi hata kare
na kare.
Takuna awezaye kutivya nriyemtiya mkp-
wononi.
Nihendapho kazi taphana wa kunizuwiya.”

Kukombolwa kula Babeli

¹⁴ Mimi Mwenyezi Mlungu,
mkomboli wenu, Mtakatifu wa Iziraeli
naamba hivi,

“Kpwa sababu yenu nikahuma jeshi chinyume
cha Babeli,
nami nindaatsereza Akalidayo akale mateka,
na achimbire kuhumira meli zao kuno
anarira.

¹⁵ Mimi ndimi Mwenyezi Mlungu, Mtakatifu
wenu,
muumba wa Iziraeli na mfalume wenu.”

¹⁶ Mwenyezi Mlungu anaamba hivi, iye ahen-
daye njira baharini,

- na phatu pha kutsupira kahi-kahi ya madzi
genye nguvu,
- 17 yeangamiza magari ga kuvwehwa ni farasi,
farasi na majeshi genye uwezo,
gachigbwa na tagawezere kuunuka tsona,
gachiangamika na kuzimwa dza utambi:
- 18 “Msitambukire mambo ga kare,
wala kuaza mambo garigotsapa.
- 19 Lola, ninahenda dzambo dziphya,
vivi rindadzituluzi, dze, tamundariona?
Nindatengeza njira weruni
na myuho ko jangbwani.
- 20 Nyama a tsakani andaniishimu,
makala na mbuni andaniishimu,
mana nikaapha madzi weruni
na myuho ko jangbwani,
ili nianwese atu angu nriotsambula,
- 21 atu nriondziumbira,
ili anitogole.”

Dambi ya Iziraeli

- 22 “Ela kuniihire uwe chivyazi cha Jakobo,
ukasinywa ni mimi uwe Iziraeli!” Mwenyezi
Mlungu anaamba.
- 23 “Kuyanirehera ana ng’ondzi akale sadaka za
kuochwa,
na kuyaniishimu na sadakazo za nyama.
Siyakulazimisha kulavya sadakazo za mtsere,
au kukuremweza kpwa kulonda ubani.
- 24 Kuyanigurira marashi
au kunimvunisa na marunya ga sadakazo,
ela ukanitsukuza na dambizo
na kuniremweza na uyio.

- 25 Mimi ndimi nigafutaye makosago kpwa ajili
yangu,
na sindazitambukira dambizo tsona.
- 26 Nitambukiza mambo ga kare,
hugombekezane,
lumba lauro ili uhewe haki.
- 27 Mkareo wa kpwandza wahenda dambi,
na agombio achiniasi.*
- 28 Kpwa hivyo, nindaahenda akulu a phatu
phatakatifu akale najisi,
na nindamuhenda Iziraeli aangamizwe,
na Jakobo, afyorerwe.”

44

Mlungu ndivyoajaliya Aiziraeli

- 1 Ela phundza uwe Jakobo, mtumishi wangu,
phundza uwe Iziraeli nriyekutsambula.
- 2 Ye Mwenyezi Mlungu ariyekuumba hangu
ndanini,
ye ndiyekuterya anaamba hivi,
“Usiogophe Jakobo, mtumishi wangu,
usiogophe uwe Jeshuruni nriyekutsambula.
- 3 Mana nindamwaga madzi dzulu ya tsi kavu,
na nindahenda vidzuhu vya madzi kpwenye
tsi ya kukpwalala.
Nindamwaga Roho wangu dzulu ya chivyazicho,
na nindaajaliya nyo ambao undavyala.
- 4 Chivyazicho chindatsephula dza nyasi phatu
phenye madzi,
chindatsephula dza miandzi kanda-kanda ya
vidzuhu.

* **43:27** 43:27 Agombio ni manabii au pengine alavyadzi-sadaka na afalume.

- 5 Atu a mataifa ganjina andakpwedza aambe,
‘Mimi ni wa Mwenyezi Mlungu,’
aho andadziunga na atu a Jakobo,
na anjina andaandika mwao mafumbani,
‘Mimi ni wa Mwenyezi Mlungu’ nao andadzi-
iha Aiziraeli.”
- 6 Mwenyezi Mlungu, Mfalume wa Iziraeli na
mkombolio,
Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi
anaamba hivi,
“Mimi ndimi wa kpwandza na ndimi wa mwisho,
takuna Mlungu wanjina isiphokala mimi.
- 7 Ni ani ariye dza mimi?
Naagombe na aike wazi
mambo garigohendeka hangu niriphoimarisha
atu angu pho kare,
naagombe mambo ndigokala siku zedzazo.
- 8 Msiogophe wala msihende wasiwasi,
kpwani siyakuambirani pho kare na ku-
gatangaza?
Mwimwi mu mashaidi angu! Dze, kuna Mlungu
wanjina badala yangu?
Kpwa kpweli simanya Mwamba wanjina.”
- 9 Osi atengezao vizuka si chitu,
chisha vyo vitu viafwahiravyo tavina fwaida
yoyosi,
na nyo avivoyao, ni vipofu chisha taamanya,
nao andatiywa waibu.
- 10 Ni ani ariyedzitsongera mlungu,
au ariyeyayusha chuma achitengeza chizuka
chisichomfwaha chitu?

- 11 Lola, ayae osi andatiywa waibu,
na nyo mafundi ni atu tu.
Phahi osi naakusanyike phamwenga edze adzite-
tee,
nao andaogopha na kutiywa waibu.
- 12 Mfula vyuma nkuhala chuma,
chisha akahumira makala kutengeza
chizuka kpwa kuhumira nyundo.
Iye nkuchitengeza kpwa nguvu za mkpwonowe,
naye nkusikira ndzala na akakala mnyonje
na asiphonwa madzi nkufwa purungire.
- 13 Fundi wa mbao nkuchipima na wuuzi,
na kuchichora na kalamu,
nkuchitsonga na tezo na kuchitiya alama na
bikari,
nkuchitsonga mfwano wa mwanadamu,
na kuchitiya unono wa mwanadamu,
chisha nkuchiika muzukani.
- 14 Iye nkubwaga mierezi,
au akahala mtiriza au mwaloni.
Iye nkudzitsamburira muhi mmwenga
kahi ya mihi ya tsakani,
nkutsambula dza mvinde akauricha up-
igbwe ni mvula ili ukuleto.
- 15 Iye nkukata kuni kula muhi hinyo.
Zanjina nkuziasa moho akaoha,
na zanjina akaziochera mikahe.
Chisha akatengeza chizuka na muhi hinyo-
hinyo akachiabudu,
nkutsonga chizuka na akachisujudiya.
- 16 Kuni zanjina nkuzijitira chakurya,
akaziochera nyama akarya, akamvuna.
Chisha nkuoha moho na akaamba,

- “Moho u mtswano, mnyevu ukanituluka!”
- 17 Seemu yanjina ya nyo muhi nkutengeza
chizuka na akachisujudiya,
akachiabudu na kuchivoya kpwa kuamba,
“Niokola, mana uwe ndiwe mlungu wangu.”
- 18 Taamanya chisha taaelewa,
mana akazibwa matso ili asione
na achili zao zikafwinikpwa asing’arirwe.
- 19 Taphana aazaye
wala ariye na marifwa au kung’arirwa, aam-
baye,
“Seemu ya nyo muhi nkaioha moho na
nkaiochera mikahe,
seemu yanjina nkaiochera nyama nkarya.
Dze, yo seemu isereyo inaweza kukala mlungu?
Nawezadze kuabudu chipande cha muhi?”
- 20 Iye nkurya ivu* na moyowe uchiochengeka
nikumuangamiza,
asiweze kutivya rohoye au kuamba,
‘Rino ririro mkpwono wangu wa kulume si
handzo?’ ”
- 21 “Gatambukire gaga uwe Iziraeli, uwe Jakobo,
mtumishi wangu.
Nakuumba, uwe u mtumishi wangu.
Uwe Iziraeli, mimi sindakuyala.
- 22 Nikagafuta makosago dza ingu ziho,
nikazifuta dambizo dza guro,
niuyira, mana nikakukombola.
- 23 Imbani kpwa kuhererwa mwi murio mlun-
guni,

* **44:20** 44:20 Kuabudu mizuka ni uzuzu sawa na mutu kurya
ivu dza chakurya.

- mana Mwenyezi Mlungu ndiye achiyehenda vivyo.
Pigani kululu mwi vivwa vya dunia,
imbani mwi myango,
imba uwe tsaka na chila muhi uriomumo,
mana Mwenyezi Mlungu akamkombola Jakobo,
naye andadzipha nguma kahi za Iziraeli.”
- 24 Mwenyezi Mlungu mkombolio, ariyekuumba ndanini mwa mayoo, anaamba hivi,
“Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu niriyeumba vitu vyosi,
ni ani ariyekala phamwenga nami nriphohenda hivyo?
mimi machiyangu ndimi niriyetandaza mlunguni na tsi.
- 25 Ndimi niikaye wazi handzo ra manabii a handzo,
na kuahenda apigi a mburuga aonekane azuzu,
nigaluzaye marifwa ga enye ikima na kughenda gakale uzuzu.
- 26 Mimi ndimi nitimizaye neno ra mtumishi wangu
na mipango nchiyohuma ajumbe angu,
niambiraye Jerusalemu, ‘Mudzi uhu undaishi atu,’
na kuiambira midzi ya Juda, ‘Indadzengbwa tsona,’
nami phatuphe phariphobomolwa-bomolwa nindaphadzenga tsona.
- 27 Mimi ndimi niviamurishaye vivwa vya madzi na kuviamba,

‘Umani! Nindayiumisa myuho yenu.’
 28 Higa ndigo niambago kuhusu Koreshi, ‘Iye ni
 mrisa wangu
 naye andatimiza mahendo gangu gosi,’
 na niambiraye Jerusalem, ‘Undadzengbwa lu-
 phya,’
 na kuiambira nyumba ya kuvoya Mlungu,
 ‘Misingiyo indaikpwa.’ ”

45

Koreshi mtumishi wa Mlungu

- 1 Hivi ndivyo Mwenyezi Mlungu anavyomuam-
 bira Koreshi,
 mpakpwa mafuhawe,
 ambaye akamgbwira mkpwonowe wa kulume
 na kumtiya nguvu,
 ili agashinde mataifa ganjina mbereze,
 na arejeze nguvu za atawala na silaha zao,
 ili avugule miryango mbereze
 na maryango tagandafungbwa:
- 2 “Nindakutanguliya na kutandaza myango,
 nindavundza-vundza maryango ga shaba
 na kukata magbwama ga vyuma.
- 3 Nindakupha hazina zofwitswa jizani,
 na mali zirizofwitswa phatu pha siri,
 ili umanye kukala mimi, ndimi Mwenyezi
 Mlungu, Mlungu wa Iziraeli
 nikuihaye na dzinaro.
- 4 Kpwa sababu ya Jakobo mtumishi wangu,
 na Iziraeli nriyemtsambula,
 nikakuiha na dzinaro.

- Nkakupha nguma dzagbwe kunimanya.
- ⁵ Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu na takuna wanjina,
zaidi ya mimi takuna Mlungu wanjina,
nindakutiya nguvu dzagbwe kunimanya,
- ⁶ ili kula mlairo wa dzuwa hadi mtswerero wa dzuwa
atu amanye kukala takuna wanjina isiphokala mimi.
Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu na takuna wanjina.
- ⁷ Mimi ndiye niumbaye mwanga na jiza,
ndimi nirehaye kuongokerwa na mashaka.
Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu nigahendaye gaga gosi.
- ⁸ Ko dzulu mlunguni nakumwage haki dza ingu ra mvula,
tsi naivuguke ili wokofu na haki vimere phamwenga.
Mimi Mwenyezi Mlungu nikaviumba.
- ⁹ Shakare iye ahehaye na muumbawe,
iye ambaye ni dza chidzandzakaya kahi ya vidzandzakaya virivyo mtsangani.
- Vino ulongo unaweza kumuuzwa ye mfinyandziwe, ‘Unatengezani?’
Au kumuamba, ‘Kumanya kutengeza.’
- ¹⁰ Shakare iye amuambaye ise au nine,
‘Mbona wanivyala vino?’
- ¹¹ Mwenyezi Mlungu, Mtakatifu wa Iziraeli na muumbawe anaamba hivi,
‘Dze, undaniuza maswali kuhusu anangu,

- au kunipha malagizo kuhusu kazi ya mikono yangu?
- 12 Ni mimi nriyeumba dunia na nchimuumba mwanadamu dzuluye.
Mikono yangu ndiyo iriyotandaza ko mlunguni,
na nchilagiza kukale nyenyezi ko mlunguni.
- 13 Nindamuunula Koreshi kahi za haki yangu,
na ndagolosa njiraze zosi.
Andaudzenga luphya mudzi wangu
naye andaarichira huru atu angu ariohalwa mateka,
bila ya kuriphiwa wala kuhewa zawadi.’ ”
Vivyo ndivyo aambavyo Mwenyezi Mlungu,
Mlungu wa majeshi.
- 14 Mwenyezi Mlungu anaamba hivi,
“Utajiri wa Misiri na vitu vya kula Kushi vindakala vyako,
nao Aseba, atu ario are,
andakulunga, nao andakala ako,
andakulunga kuno akafungbwa silisili.
Andakusujudiya na akuvoye aambe,
‘Kpwa kpweli Mlungu a phamwenga nawe,
na takuna Mlungu wanjina.’
- 15 Kpwa kpweli uwe u Mlungu udzifwitsaye,
uwe u Mlungu na muokoli wa Iziraeli.
- 16 Osi atengezao vizuka andatiywa waibu na kuangalazwa,
osi andaberwa.
- 17 Ela Iziraeli andativywa ni Mwenyezi Mlungu
kpwa wokofu wa kare na kare,
kundatiywa waibu wala kuberwa

hata kare na kare.”

18 Mana Mwenyezi Mlungu anaamba kukala iye
ndiye ariyeumba mlunguni,
naye ni Mlungu.

Iye waumba dunia
naye achiyiika imara,
kayayiumba ikale tuphu,
ela wayiumba ili isagalwe ni atu.

Iye anaamba,
“Mimi machiyangu ndimi Mwenyezi
Mlungu, na takuna wanjina.

19 Sigombere chisiri-siri wala kpwenye tsi ya jiza,
nisingeambira chivyazi cha Jakobo,
aniendze kalapho siphahikana.

Mimi Mwenyezi Mlungu nagomba kpweli,
ninagomba mambo ga haki.

20 Dzikusanyeni na mwedze phamwenga
mwi atu a mataifa muriosala!
Aho atsukulao vizuka vyao vya kutsonga,
na kuvoya milungu isiyotivya, ni azuzu.

21 Tangazani na mwedze mdzihehere,
uzanani mashauri phamwenga.
Ni ani ariyetabiri mambo gano hangu kare?
Ni ani ariyegatangaza hangu kare?

Dze si mimi Mwenyezi Mlungu?
Takuna Mlungu wanjina isiphokala mimi,
Mlungu mwenye haki na muokoli.
Takuna Mlungu wanjina isiphokala mimi.

22 Nigalukirani mimi mtivywe,
mwi atu a dunia ndzima,
mana mimi machiyangu ndimi Mlungu na
takuna wanjina.

- 23 Naapa kpwa dzina rangu,
 neno riri ratuluka mwangu kanwani kahi za
 haki
 naro tarindagbwa photsi,
 chila mutu andachita mavwindi mbere zangu,
 na chila lilimi rindaapa kpwa dzina rangu.
- 24 Atu andagomba kunihusu kuamba, ‘Kpwa
 Mwenyezi Mlungu macheye,
 ndiko kuriko na haki na nguvu.’
 Osi ariomtsukirirwa andamwedzera, nao
 andatiywa waibu.
- 25 Chivyazi chosi cha Iziraeli chindakala cha enye
 haki
 nao andamtogola Mwenyezi Mlungu.”

46

Mlungu wa kpweli na milungu ya handzo ya Babeli

- 1 “Beli na Nebo, milungu ya Babeli ikazama,
 vizuka vyao vi dzulu ya nyama na ng’ombe.
 Vizuka hivyo kala mchiphya navyo hiku na hiko,
 vikakala mzigo, vinaremerera nyama
 achioremwa.
- 2 Anazama phamwenga,
 taaweza kuhula yo mizigo
 nyo enye anatsamizwa kpwa lazima.
- 3 Niphundzani, mwi atu a nyumba ya Jakobo,
 mwi atu a nyumba ya Iziraeli msereo,
 mwimwi nriokuroromani hangu ndanini mwa
 mayo zenu,
 nami nkakutsukulani hangu mriphovyalwa.
- 4 Hata mkatsakala na kuhenda komvwi,

ndimi ndiyekuroromani,
nákuumbani nami ndakuroromani
na kukutivyani.

⁵ Mundanifwananisha na ani,
mundanilinganisha na ani ambaye
hwaigana?

⁶ Anjina nikutuluza zahabu kula mwao
mikobani,
na kupima feza kpwenye mizani,
nkumuandika mfuli wa zahabu akatengezerwa
chizuka,
chisha akachisujudiya na kuchiabudu.

⁷ Nkuchipiga tsuritsuri akachitsukula
achachiimisa phatuphe.
Pho ndiphoikpwa tachiweza kuuka,
na hata mutu akachiririra tachiweza kumjibu,
wala kumtivyana na tabuze.

⁸ Gatambukireni gaga na mgaririkane,
gatiyeni manani mwi atu ayi.

⁹ Gatambukireni go mambo ga kare,
mana mimi ndimi Mlungu na takuna wan-
jina dza mimi,
Mimi ndimi Mlungu, takuna wanjina dza
mimi.

¹⁰ Kula pho mwandzo nátabiri ndigokpwedza-
hendeka,
pho kare nátangaza mambo ndigohendeka.
Náamba kukala mipango yangu indafwaulu,
nami ndahenda gosi nrigokusudiya kuga-
henda.

¹¹ Náiha mutu kula tsi ya mlairo wa dzuwa,
iye andakpwedza dza kozi
na atimize gara nrigopanga.

Nkagagomba, nami ndagatimiza,
 nikagakusudiya nami ndagahenda.
 12 Niphundzani mwi atu a likakado,
 mwimwi murio kure na kuhenda haki.
 13 Mimi nareha haki yangu phephi, nayo taikure
 na wokofu wangu taundachelewa.
 Nindauokola mudzi wa Sayuni,
 kpwa sababu ya Iziraeli, nguma yangu.”

47

Babeli inahukumiwa

1 Mwenyezi Mlungu anaamba,
 “Tserera usagale photsi uwe mwanamwali
 wa Babeli,
 sagala photsi phasipho na chihi cha utawala,
 we msichana wa Akalidayo,
 mana kundaihwa tsona mwenye mwiri laini
 na mnono.
 2 Hala lala usage unga,
 vula tadziyo,
 sega rindaro na uvule johoro,
 na uvuke myuho.
 3 Undavulwa nguwo urichwe chitsaha mbere za
 atu,
 nawe undatiywa waibu.
 Ndakuriphiza chisasi
 na sindamuonera mbazi mutu hata
 mmwenga.”
 4 Mkomboli wehu, Mwenyezi Mlungu, Mlungu
 wa majeshi ndiro dzinare,
 iye ndiye Mtakatifu wa Iziraeli.

- 5 “Sagala unyamale zii, injira jizani,
 uwe mwana mchetu wa Kalidayo,
 mana kundaihwa tsona
 Malikiya wa falume.
- 6 Kala nkaatsukirirwa atu angu,
 nchiahenda atu ambao kala ni urisi wangu
 akale najisi,
 nchiatiya mwako mikononi,
 nawe kuyaaonera mbazi.
 Hadi nyo atumia
 uchiatsukuza mizigo miziho.
- 7 Uchiamba, ‘Mimi nindakala Malikiya hata kare
 na kare,’
 ela kuyagaririkana mambo urigohenda
 wala kuaza mwishoo undakaladze.
- 8 Sambu phundza gaga uwe unaye starehe,
 phundza uwe usagalaye na kudziona u
 salama,
 uambaye mwako moyoni, ‘Ni mimi bahi, na
 takuna wanjina.
 Sindakala gungu wala kufwererwa ni ana.’
- 9 Ela mambo gaga mairi, kufwererwa ni ana na
 kukala gungu,
 gandakuphaha gafula siku mwenga.
 Dzagbwe u mtsai na mgbwanga mkpwulu,
 mambo higa gosi gandakuphaha.
- 10 Ukakuluphira uyio
 nawe ukaamba, ‘Taphana anionaye.’
 Ikima na marifwago ganakuangamiza
 unaphodziambira mwako moyoni,
 ‘Ni mimi bahi, takuna wanjina.’
- 11 Kpwa sababu iyo undaphahwa ni mafwa,

nawe kundamanya ugausedze.
 Undaphaha hasara
 ambayo kundaweza kuyiepuka.
 Na ubanangi undakpwedzera gafula,
 ambao uwe kuutarajiya.
 12 Enderera na ugangao na utsaio,
 ambao unauhenda hangu wanacheo,
 mendzerepho undaongokerwa,
 na uzuwiye go mapigo.
 13 Ukaremwezwa ni ashauri anji urioaphaha.
 Haya vivi ariche hinyo ajuzi a nyenyezi
 atabirio chila mwezi,
 edze mbere akutivye na gago ndigokuphaha.
 14 Lola, andakala dza mibuwa ichiyouma,
 nao andaochwa ni moho,
 taandaweza kudziokola na ruche ra moho,
 mana uho taundakala moho wa kuoha.
 15 Hivyo ndivyo ndivyokala atu uriohenda nao
 kazi,
 hara muriohenda nao bishara hangu
 wanacheo,
 osi andakuchimbira,
 taphandakala na mutu wa kukutivya.”

48

Likakado ra Iziraeli

1 Phundzani higa mwi atu a nyumba ya Jakobo,
 mwimwi muihwao na dzina ra Iziraeli,
 na mwimwi murio a chivyazi cha Juda.
 Mwimwi muapao kpwa dzina ra Mwenyezi
 Mlungu
 na kumhadza Mlungu wa Iziraeli,
 ela si kpwa kulunga kpweli wala haki.

- ² Mnadziamba mula mudzi mtakatifu,
na kumkuluphira Mwenyezi Mlungu wa
Iziraeli,
ambaye dzinare ni Mwenyezi Mlungu,
Mlungu wa majeshi.
- ³ “Mimi nátangaza mambo ga kare hangu kare,
gago gatuluka mwangu kanwani, nami nchi-
gasema,
chisha náгахenda gafula nago gachitimiya.
- ⁴ Mana námanya uwe unalikakado,
na singoyo taigaluzika, ni nyifu dza chuma,
na chilangucho nchifu dza shaba.
- ⁵ Kpwa hivyo nákuambira mambo gaga hangu
kare,
nákutangazira kabila tagadzangbwehen-
deka ili usedze ukaamba,
‘Gaga gahendwa ni chizuka changu,
gaamuriwa ni chizuka changu cha kutsonga,
na chizuka changu cha chuma.’
- ⁶ Uwe wasikira mambo gaga, vivi gaone.
Dze, kundagakubali?
Phahi hangu sambi ndakuambira mambo ma-
phya ga siri,
ambago kala kugamanya.
- ⁷ Vivi gakaumbwa, sigo ga kare,
kudzangbwegasikira, rero ndio mwandzo,
phahi kuweza kuamba, ‘Mino kala
nágamanya kare.’
- ⁸ Uwe kudzangbwegasikira wala kugamanya,
hangu kare sikiroro kala rikazibwa.
Mana námanya unahenda mambo kpwa
kuchenga,
na kukala hangu uvyalwe u muasi.

- 9 Kpwa ajili ya dzina rangu na nguma yangu,
 nikazuwiya tsukizi zangu zisikufikire,
 sedze nikakuangamiza.
- 10 Lola, nikakutsusa, dzagbwe si dza feza,
 nikakujeza kwenye tanuru ya mateso.
- 11 Kpwa sababu yangu mwenye, ninahenda gaga.
 Sindaricha dzina rangu riberwe,
 sindamupha wanjina nguma yangu.

Aiziraeli anarichwa huru

- 12 Niphundza uwe, Jakobo,
 Niphundza uwe Iziraeli nriyekuiha!
 Mimi ndimi iye,
 mimi ndimi wa kpwandza na ndimi wa
 mwisho.
- 13 Mkpwono wangu ndio urioika msingi wa
 dunia,
 na mkpwono wangu wa kulume uchitan-
 daza ko mlunguni,
 ninaphoziamurisha nyenyezi,
 nkudzikusanya phamwenga.
- 14 Dzikusanyeni phamwenga mwimwi mosi,
 musikize!
 Ni chizuka chiphi chotabiri mambo higa?
 Iye amendzwaye ni Mwenyezi Mlungu,
 andatimiza lengore chinyume cha Babeli,
 na kushambuliya Akalidayo.
- 15 Mimi nkamuiha na nikagomba naye,
 nindamreha, naye andaongokerwa kahi ya
 njiraze.
- 16 Nisengererani musikize maneno gaga
 kula mwandzo sigombere chisiri-siri,

kula wakati gariphohendeka nákala phapho.”

Na vivi Mwenyezi Mlungu na Rohowe akanihuma.

17 Mwenyezi Mlungu, Mkombolio, Mtakatifu wa Iziraeli anaamba hivi,
 “Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu nikufundzaye ili uongokerwe,
 nikulongozaye kpwenye njira ufwahayo kuilunga.

18 Kalapho waphundza amuri zangu,
 phahi amaniyo ingekala dza muho,
 na hakiyo ingekukupukira dza maimbi ga bahari.

19 Chisha atu a chivyazicho angekala anji dza mitsanga,
 dzina rao taringeuswa
 au kufutwa mbere zangu.

20 Haya tulukani ko Babeli,
 chimbirani kula kpwa Akalidayo!

Gagombeni na mgatangaze gaga kpwa kufwahirwa.
 Gatangazeni kosi duniani, ambani,
 ‘Mwenyezi Mlungu akakombola mtumishiwe Jakobo.’

21 Taayasikira chiru ariphoalongoza ko jangbwani,
 waatuluzira madzi kula mwambani.
 Waahula mwamba, madzi gachijera kpwa nguvu.”

22 Mwenyezi Mlungu anaamba, “Takuna amani
kpwa atu ayi.”

49

Mtumishi wa Mwenyezi Mlungu

¹ Niphundzani mwi atu a visuwani,
hegani masikiro mwi atu a mataifa ga kure.
Mwenyezi Mlungu waniha hangu ni ndanini
mwa mayo
na achinihadza dzina rangu kabila sidzangb-
wevyalwa.

² Iye wahenda kanwa yangu ikale dza upanga wa
kurya.
Achinifwitsa na chivurivuri cha
mkpwonowe,
na achinihenda nikale dza muvwi uchionolwa,
chisha achinifwitsa kpwenye ryakare.

³ Naye achiniamba, “Uwe Iziraeli u mtumishi
wangu,
mimi nindahewa nguma kpwa sababuyo.”

⁴ Ela nchiamba, “Nkahenda kazi ya bure,
nkatsupha nguvu zangu bure bila sababu,
ela kpwa kpweli haki yangu ina Mwenyezi
Mlungu,
na zawadi yangu ina Mlungu wangu.”

⁵ Vivi Mwenyezi Mlungu anaamba,
iye ariyeniumba kula ndanini mwa mayo
nikale mtumishiwe,
wahenda hivi ili nimuyizire atu a Jakobo,
na Aiziraeli akusanyike mbereze,
mana Mwenyezi Mlungu akanipha ishima,

na Mlungu wangu akakala nguvu yangu.

⁶ Mwenyezi Mlungu anaamba,
 “Sikakutsambula uwe mtumishi wangu,
 ili uziunule mbari za Jakobo
 na kuauyiza atu a Iziraeli ariosazwa mach-
 eye,
 ela piya nkuhende ukale mwanga kpwa atu
 ambao sio Ayahudi,
 ili uphirike wokofu wangu chila phatu duni-
 ani.”

⁷ Mwenyezi Mlungu, mkomboli na Mtakatifu wa
 Iziraeli,
 anamuambira hivi ye aberwaye ni
 anadamu,
 iye achiyemenwa ni mataifa,
 iye ariye mtumishi wa atawala,
 “Afalume andakuona na kuunuka,
 vilongozi nao andadzizamisa hata vilangu
 vyao vigute photsi,”
 kpwa sababu ya Mwenyezi Mlungu, ariye
 muaminifu,
 Mtakatifu wa Iziraeli ariyekutsambula.

⁸ Mwenyezi Mlungu anaamba hivi,
 “Wakati wangu uriokubalika uchifika
 ndakujibu,
 siku ya wokofu, nindakuterya.
 Nindakuikato nami ndakuhenda ukale chila-
 gane cha atu aha,
 ili kuyiuyizato yo tsi yobanangbwa na
 kuauyizira enye.

- 9 Uambire afungbwa, ‘Kalani huru,’
na aho ario jizani uambire, ‘Tulukani mkale
mwangani!’
Andaphaha chakurya cha kukola kanda-kanda
za njira,
na hata dzulu ya vidzango ambavyo kala
tavina chitu.
- 10 Taandakala na ndzala wala chiru,
taandapigbwa ni dzuwa ra weruni,
mana iye aaoneraye mbazi, andaalongoza,
kanda-kanda za vidzoho vya madzi.
- 11 Nindahenda myango yangu yosi
na madete gakale njira zangu kulu ziri-
zogbwa.
- 12 Lola, andakpwedza kula kure,
anjina andatuluka kula vurini,
anjina kula mtswerero wa dzuwa
na anjina kula seemu ya Sinimu.*
- 13 Ko dzulu mlunguni na kuimbe na raha,
tsi naihererwe na myango yimbe.
Mana Mwenyezi Mlungu akaaphoza marendra
atue,
na andaaonera mbazi atue ariogayiswa.
- 14 Ela atu a Sayuni aamba,
‘Mwenyezi Mlungu akahuricha,
Mwenyezi Mlungu akahuyala.’
- 15 Dze, mchetu anaweza kuyala mwanawe
aamwaye

49:10 49:10 Maono 7:16-17 * **49:12** 49:12 Mudzi urio
mwakani mwa tsi ya Misiri ambao kpwa wakati uhu una-
manyikana kama Aswani.

na asimuonere mbazi mwanawe wa
kumvyala?
Hata napho iye anaweza kuyala,
ela mimi sindakuyalani bii!

16 Lola, nakuchora kpwenye mafumba gangu,
na kutazo zi mbere zangu chila mara.

17 Anao aredza upesi
na aho ariokubananga na kukuhenda
gandzo,
andauka akuriche.

18 Unula matsogo ulole pande zosi,
anao osi andakusanyika phamwenga na
kukulunga.”

Kpwa kpweli dza niishivyo, Mwenyezi Mlungu
anaamba,
“Atuo osi andakala dza mapambo
nawe udzivwise dza bibi arusi.

19 Dzagbwe wabanangbwa na kuhendwa gandzo,
undaodzala atu hadi ukale kutosha,
na nyo ariokubananga andakala kure.

20 Atu ariovyalwa wakati kala unasononeka
undaasikira anaamba,
‘Phatu hipha ni phadide,
huphe seemu kulu zaidi husagale.’

21 Phapho ndipho ndiphogomba chimoyo-moyo
uambe,
‘Ni ani ariyenivyarira ana hano?
Náfwererwa na nchikala siweza kuphaha an-
jina,
nchihalwa mateka nchiphirikpwa kure.
Vino ni ani ariyearera hano?
Kala nkarichwa machiyangu, vino hano
alaphi?’ ”

- 22 Mwenyezi Mlungu anaamba hivi,
“Lola, ndaunula mkpwono wangu kpwa
mataifa,
na kuunurira bendera yangu atu a makabila,
andaareha ana enu alume kuno akaika la-
gani
na ana enu achetu kuno akaapiga tsuritsuri.
- 23 Atawala andakala ano sowe a kukurera,
na Malikia aho akale mayozo a kukurera,
andakusujudiya hadi vilangu vyao vigute photsi
na kulamba vumbi ra phako nyayoni,
nawe undamanya kukala mimi, ndimi Mwenyezi
Mlungu,
na kukala nyo ndionikuluphira
taandaphaha waibu.”
- 24 Dze, sujaa anaweza kufutwa matekae?
Au mateka a mutu msiru anaweza ku-
tivywa?
- 25 Mwenyezi Mlungu anaamba hivi,
“Hata mateka a mutu sujaa andahalwa,
na mateka a mutu msiru andativywa,
mana nindaheha na ye ahehaye nawe
chisha nindativya anao.
- 26 Na aho anaokuonera andarya nyama zao enye,
na andanwa milatso yao enye,
alewe dza mutu aleweswavyo ni uchi.
Chisha anadamu osi andamanya kukala mimi
Mwenyezi Mlungu ni Muokolio,
na mkombolio ni Mwenye Nguvu Zosi wa
Jakobo.”

50

*Dambi ya Jerusalemu
na nguvu za Mlungu*

- ¹ Mwenyezi Mlungu anaamba hivi,
“Chi kuphi cheti cha kumricha mayo yenu?
Kpwani nakuguzani ili niriphe madeni?
Hata, náríchana na mayo yenu na mwimwi
nchikuguzani kpwa sababu ya dambi
zenu.
- ² Nákpwedza nikutivyeni ela sionere mutu,
nchiiha ela taphana mutu yenijibu.
Kpwani mkpwono wangu ni mfupi sana
hata usiweze kukukombolani?
Au sina uwezo wa kukutivyani?
Nnaphodemula, nikuumisa bahari,
nikuhenda myuho ikakala jangbwa,
ng’onda aho nkufwa akanuka lovu kpwa
kukosa madzi.
- ³ Ko mlunguni nkukuvwika wiru,
na nkukubwiningiza na nguwo za magunia.
- ⁴ Mwenyezi Mlungu akanifundza ga kugomba,
ili niatiye moyo achioremwa.
Chila ligundzu ananilamusa
ili niphahе kuphundza mambo alondago
kunifundza.
- ⁵ Mwenyezi Mlungu akanisodola masikiro,
nami siyakala muasi,
na siuyire nyuma.
- ⁶ Aho ariokala ananipiga naarichira mon-
gomongo,
na aho ariokala anamwafula nyere za cheru
nchiarichira mafunda.

- Siyaafwitsira uso wangu ariokala ananifyorera na kunitehera mahe.
- 7 Mana Mwenyezi Mlungu ananiterya, sindatiywa waibu.
Kpwa hivyo nkakata shauri kusauya nyuma, na namanya sindatiywa waibu.
- 8 Iye aniphaye haki yangu a phephi. Ni ani ndiyenishitaki?
Adui wangu ni ani?
Naadzituluze mbere hugbwirane.
- 9 Lola, Mwenyezi Mlungu ndiye aniteryaye. Ni ani ndiyeniamba nina makosa?
Lola, aho osi andariwa dza nguwo iriwavyo ni lutswa.
- 10 Ni ani kahi yenu amuogophaye Mwenyezi Mlungu, na kulunga kauli ya mtumishiwe?
Ni iye anyendekaye jizani kusiko mwanga, kuno anamkuluphira Mwenyezi Mlungu na kuadamira Mlunguwe.
- 11 Ela mwimwi mosi muasao moho, na kudzitengezera silaha za vimwinda mchivyoviasa,
humirani mwanga wa moho wenu na wa vimwinda vyenu mchivyoviasa.
Ela Mwenyezi Mlungu andasababisha nyo myoho wenu ukuangamizeni.

51

Sayuni indaphaha wokofu

wa kare na kare

¹ Niphundzani mwi mlungao haki,

mwimwi mumuendzao Mwenyezi Mlungu.
Uloleni nyo mwamba muriotuluzwa kpwa
kuhenda tsongbwa,
na yo timbo mriyotsimbwa.

² Mloleni sowe yenu Burahimu,
na Sara, ariyekuyalani.

Kpwa mana nriphomuiha, kala amacheye,
nami nchimjaliya na nchimuhenda akale
taifa ra atu anji.

³ Mana Mwenyezi Mlungu andaphoza marena
mudzi wa Sayuni,
na chila phatu phokala gandzo,
na andahenda weru wa mudzi hinyo ukale dza
bustani ya Edeni,
na jangbware rikale dza munda wa
Mwenyezi Mlungu.

Atu a himo andahererwa na kuhamirwa,
sauti za shukurani na kuimba zindasikirwa
kula mumo.

⁴ Niphundzani mwi atu angu,
nisikirani mwi taifa rangu,
mana shariya indala kpwangu
na uamuli wangu wa haki undakala
mwanga kpwa mataifa.

⁵ Haki yangu i phephi, wokofu wangu u njirani,
nami nindatawala makabila ga atu,
visuwa vinanigodzera,
navyo vindakuluphira nguvu zangu.

⁶ Unulani matso genu mlole mlunguni,
na mlole dunia
mana mlunguni kundatsamuka dza mosi,
tsi indatsakala dza nguwo,

- na aho asagalao mumo andafwa dza
maindzi.
Ela wokofu wangu undakala wa kare na kare,
na haki yangu taindasira bii.
- ⁷ Niphundzani mwimwi mmanyao haki,
mwimwi mmanyao shariya yangu mwenu
mioyoni,
msiogophe kulaphizwa ni atu,
chisha msitishirwe ni chibero chao.
- ⁸ Mana andariwa dza nguwo iriwayo ni lutswa,
na dza mabulu garyavyo nyoya za
mang'ondzi,
ela haki yangu indakala ta kare na kare,
na wokofu wangu vivyazi hadi vivyazi.”
- ⁹ Lamuka, uwe Mwenyezi Mlungu uhuterye.
Humira uwezoo uhuokole,
uuhumire dza urivyouhumira pho kare.
Dze, siwe uriyekata ro dzoka ra Naili
riihwaro Rahabu?
- ¹⁰ We siwe uriyeumisa bahari,
na madzi ga vivwavye?
Uriyehenda vivwa vya bahari vichikala njira
ili aho ariokombolwa avuke!
- ¹¹ Aho ariokombolwa ni Mwenyezi Mlungu an-
dauya.
Andainjira Sayuni kuno anaimba,
kuhererwa kundakala chiremba mwao vitswani
ta kare na kare,
andahererwa sana
na taandasononeka wala kuula.
- ¹² “Mimi ndimi ninaye kuphozani marena.
Kpwa utu wani mumuogophe mwanadamu

ambaye andafwa na aole dza nyasi?

13 Kpwa utu wani mummyale Mwenyezi Mlungu,
ariyekuumbani,
ariyetandaza ko mlunguni na achiika
misingi ya dunia?

Kpwa utu wani muishi kpwa wuoga chila siku
kpwa sababu ya tsukizi za iye anayekuon-
erani,
wakati anapanga kukuolagani?
Dze, zo tsukizize vino ziphaphi?

14 Aho ariotekpwa achendafungbwa
andavugulwa upesi.
Taandafwa na kuzikpwa
wala taandakosa chakurya.

15 Mana mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu
wenu,
nichafuaye bahari na kuhenda maimbiga
gavume,
Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi
ndiro dzina rangu.

16 Nikatiya maneno gangu mwako kanwani,
na kukufwitsa kwenye chivurivuri cha
mkpwono wangu

mimi nriyetandaza ko mlunguni
na nchiika misingi ya dunia
na nchiaambira atu a Sayuni, ‘Mwimwi mu
atu angu.’ ”

17 Lamuka! Ima uwe Jerusalemu,
uwe wanwa chikombe kula mkpwononi
mwa Mwenyezi Mlungu,
chikombe cha tsukizize,
wanwa hadi tone ra mwisho

- chikombe chihendacho atu adedeleke.
- 18 Kahi za ana osi ario wavyala na kuarera,
taphana hata mmwenga wa kumlongoza
wala wa kumbwira mkpwono.
- 19 Mashaka gaga mairi gakakuphaha,
ni ani awezaye kukuonera mbazi?
Ukakala gandzo, ukabanangbwa,
ndzala na viha vikakuphaha,
ni ani awezaye kukuphoza marena?
- 20 Anao akafwa purungire,
akagbwa kahi ya chila pembe ya barabara,
dza kulungu chiyegbwirwa ni nyavu.
Mwenyezi Mlungu, Mlunguo akaatiya adabu
kali kpwa tsukizize.
- 21 Kpwa hivyo phundzani gaga ninagokuambi-
rani mwi murioteswa na kulewa,
dzagbwe si kulewa kpwa uchi.
- 22 Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu,
akaniraye atue, anaamba,
“Lolani, nkachiusa mwenu mikononi
cho chikombe cha tsukizi zangu,
chokuhendani mdedeleke
namwi tamundachinwerera tsona.
- 23 Nami ndachitiya mikononi mwa nyo arioku-
gayisani,
ariokuhendani mlale barabarani,
na achikuvyogani dza mtsanga,
na kutsupa dzulu ya myongo-myongo yenu.”

52

Mlungu andakombola Jerusalemu

1 Lamuka, udzitiye nguvu uwe Sayuni.

Vwala nguwozo nono, uwe Jerusalemu,
mudzi mtakatifu.
Mo mwako tamundainjira tsona atu ambao
taadzangbwetiywa tsatsani,
au ario najisi.

² Unuka udzikutekute vumbi,
usagarire chihi cha endzi uwe Jerusalemu.
Dzivugule silisili mo mwako singoni,
uwe mwana mchetu wa Sayuni uriyetekpwa.

³ Mana Mwenyezi Mlungu anaamba hivi,
“Mwaguzwa bure,
namwi mundakombolwa bila pesa.”

⁴ Mana Mwenyezi Mlungu anaamba hivi,
“Pho mwandzo atu angu atserera achiphiya
Misiri
achendasagala kuko dza ajeni,
na badaye Aashuru achiaonera bila chisa,

⁵ Mwenyezi Mlungu anaamba, ‘Kuna fwaida yani
atu angu achihalwa mateka tsona?’

Aho aatawalao anaabera,
na anaenderera kulaphiza dzina rangu
mutsi wosi.

⁶ Kpwa hivyo, atu angu andarimanya dzina
rangu,
siku iyo andamanya kukala mimi ndimi
nriyetabiri.
Oo, ni Mimi.”

⁷ Vinahama sana
kumuona muhumwa arehaye habari nono a
ko myangoni aredza,
iye atangazaye amani,
arehaye habari nono za mambo manono,

iye atangazaye wokofu,
 aambiraye atu a mudzi wa Sayuni, “Mlungu
 wenu anatawala!”

⁸ Phundzani, arindzi enu andapiga kululu,
 andaimba phamwenga kpwa kuhererwa.

Mana andaona na matso gao enye,
 Mwenyezi Mlungu ndiphouya Sayuni.

⁹ Kotani kululu phamwenga kpwa kuhererwa
 mwimwi magandzo ga Jerusalemu,
 kpwa kukala Mwenyezi Mlungu akaphoza
 marena atue,
 akakombola mudzi wa Jerusalemu.

¹⁰ Mwenyezi Mlungu andaunula mkpwonowe
 mtakatifu wenye uwezo
 mbere za mataifa gosi,
 andaaokola atue duniani kosi,
 na atu andaona wokofu wa Mlungu wehu.

¹¹ Ukani! Tulukani kuko!
 Msigute chitu najisi.

Tulukani kahi ya utumwa wa Babeli na mkale
 atakatifu,
 mwi mtsukulao vitu vitakatifu vya
 Mwenyezi Mlungu.

¹² Mana tamundatuluka upesi,
 na kuhenda wangbwi wa kuchimbira,
 mana Mwenyezi Mlungu andakutanguliyani
 na Mlungu wa Iziraeli andakala nyuma zenu
 akurindeni.

Mtumishi agayaye

¹³ Lola, mtumishi wangu andahenda mambo
 kpwa ikima,
 andatogolwa na kuunulwa dzulu,

naye andakala dzulu sana.

¹⁴ Atu anji ariomuona aangalala.

Usove na umbore kala rikabanangbwa-
banangbwa,
hata achikala kamanyikana kukala ni
mwanadamu.

¹⁵ Ela vivi andaangalaza mataifa manji,
atawala andakosa ra kugomba kpwa kuan-
galala.

Mana andaona mambo ambago taadzangb-
weambirwa,
na andaelewa mambo ambago taadzangb-
wegasikira.

53

¹ Ni ani ariyeamini ujumbe hurioureha?

Ni ani ariyeonyeswa nguvu za Mwenyezi
Mlungu?

² Mana iye mtumishi wakula dza mutse mtsanga,
na dza muzi kahi ya tsi kavu.

Iye kana umbo au unono,
ili huchimlola hummendze.

³ Waberwa na achiremewa ni atu,
mutu wa sonono nyinji na amanyaye kugaya
ni utu wani.

Atu taalondere kumuona,
waberwa na tahumuonere dza chitu.

⁴ Kpwa kpweli iye wahala makongo gehu,
na kutsukula kulumira kpwehu,
ela huchiona anatiywa adabu
na kugayiswa ni Mlungu.

- 5 Ela walumizwa kpwa sababu ya makosa gehu,
 achigopholwa-gopholwa kpwa uyi wehu.
 Hwaphaha amani kpwa kutiywakpwe adabu,
 na kpwa kupigbwakpwe, swiswi hwaphola.
- 6 Swiswi hosi hwaangamika njira dza
 mang'ondzi,
 chila mwenga akagaluka na kulunga njiraye,
 na Mwenyezi Mlungu akamuhika iye
 makosa gehu gosi.
- 7 Waonerwa na kugayiswa,
 ela kayagomba chitu.
 Iye walongozwa dza mwana ng'ondzi apherikp-
 waye chitsindzironi,
 naye dza mwana ng'ondzi anyamalavyo
 mbere za iye amunyolaye, iye naye wanya-
 mala.
- 8 Kpwa kuonerwa na kpwa kuhukumiwa,
 wauswa.
 Taphana mutu awezaye kugomba kuhusu
 chivyaziche,
 kpwa kukala wauswa kula tsi ya atu ario moyo.
 Wapigbwa kpwa sababu ya makosa ga atu
 angu.
- 9 Wazikpwa phamwenga na atu ayi,
 kpwenye mbira ya tajiri,
 dzagbwe kahendere fujo
 wala kugomba handzo.
- 10 Ela Mwenyezi Mlungu kala akalonda amgu-
 phyule na amuhende agaye,
 dzagbwe Mwenyezi Mlungu anamuhenda akale
 sadaka ya kuusa dambi,

iye andachiona chivyaziche na maishage gandakala mare,
na kutsupira iye alondaro Mwenyezi Mlungu rindaongokerwa.

¹¹ Bada ya kugayakpwe andaona mwanga naye andatosheka.

Kutsupira marifwage,
mtumishi wangu mwenye haki andaahenda anji akale enye haki,
naye andatsukula uyi wao.

¹² Kpwa hivyo nindamupha mtalo phamwenga na akulu,
naye andaganya zewe phamwenga na enye mkpwotse,

kpwa kukala wadzilavya hadi afwe,
waolangbwa phamwenga na atu ayi.

Iye wahala dambi za anji
na kuavoyera ili Mlungu aaswamehe.

54

Nguma ya Sayuni yedzayo

¹ Mwenyezi Mlungu anaamba, “Imba uwe uriye tasa,

uwe ambaye kuvyarire.

Kota kululu uimbe kpwa raha,
uwe usiyemanya utsungu wa kuvyala,
mana ana a ye mchetu ariyerichwa ni anji kuriko nyo a iye ariye na mlume.

² Enjereza phatu pha hemaro,
kudula vyandaruwa vya makalogo,
usidzizuwiye, enjereza ure wa nyugbwezo,

na vigingi vya hemaro vikote vinono.

³ Mana undaenea uphande wa kulume na wa kumotso.

Chivyazicho chindahala mataifa ganjina
na atu andasagala kwenye midzi iriyokala
magandzo.

⁴ Usiogophe, mana kundagbwirwa ni waibu,
usikale na wasiwasi, mana kundatiywa
waibu.

Undayala waibuo wa wanacheni,
na urivyoberwa wakati uriphokala gungu.

⁵ Kpwa kukala muumbao ndiye mlumeo,
Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa majeshi
ndiro dzinare,

Mtakatifu wa Iziraeli ndiye mkombolio,
iye ndiye Mlungu wa dunia yosi.

⁶ Mana Mwenyezi Mlungu andakuiha
dza mchetu ariyerichwa ni mlumewe
na achisononeswa moyowe,

dza mchetu wa uhanani arichwavyo ni
mlumewe,
Mlunguo anaamba.

⁷ Nákuricha kpwa muda mfupi tu,
ela kpwa mbazi nyinji, ndakuuyira.

⁸ Kpwa tsukizi nyinji
nakufwitsa uso wangu kpwa muda mfupi,
ela kpwa mendzwa ya kare na kare,
nindakuonera mbazi,”
Mwenyezi Mlungu mkombolio aambavyo.

⁹ “Dza nrivyoapa wakati wa Nuhu,
kukala madzi tagandabwiningiza tsi tsona,

- vivi piya naapa kukala sindakutsukirirwa,
na sindakudemurira tsona.
- 10 Dzagbwe myango indasumbiswa na vidzango
vindauswa,
ela sindaricha kukuonyesa mendzwa yangu
isiyosika,
chisha sindavundza chilagane changu cha
kukala ndakupha amani,”
Mwenyezi Mlungu aambavyo.
- 11 “Uwe uriyegayiswa na kusukumwa hiku na
hiko ni phuto bila kuphozwa marena,
lola, ndakudzenga na mawe ga samani,
na misingiyo ndayiika na yakuti ya rangi ya
bahari.
- 12 Nami nindaidzenga minarayo na akiki ya
kundu,
na maryangogo nindagadzenga na alimasi,
na kutazo zosi nizidzenge na mawe ga
samani.
- 13 Na anao osi andafundzwa ni Mwenyezi
Mlungu,
na akale na amani.
- 14 Undaimarika kpwa kulunga haki na utakatifu
undakuhenda ukale na nguvu,
nawe kundaonerwa,
mana kundaogopha na kundatishirwa ni
rorosi.
- 15 Mutu yeyesi ndiye kushambuliya, andakala si
mimi chiyehenda gago,
na yeyesi ndiye kushambuliya, undamturya.
- 16 Mimi ndimi nriyeumba mfula vyuma,

akusanyiraye moho wa makala,
na kutengeza silaha za chila aina,
piya nchimumba m’banangi ahumiraye silaha
kubananga.

17 Chila silaha ndiyotengezwa kukupigira,
taindafwanikiwa,
na chila mutu ndiyeunuka kukushitaki, un-
damuamula.

Uhu ndio urisi wa atumishi a Mwenyezi Mlungu
na haki yao ilayo kpwangu,” Mwenyezi
Mlungu anaamba.

55

Atu enye chiru anaalikpwa

1 “Haya, chila mwenye chiru naaedze anwe
madzi,
na iye ambaye kana pesa naaedze agule
arye.

Ndzoni mugule uchi wa zabibu na maziya
bila pesa na bila garama.

2 Kpwa utu wani munahumira pesa zenu kpwa
mambo ambago si chakurya?
Na kpwa utu wani munadzishuulisha na vitu
visivyomvunisa?

Niphundzani mimi na murye vitu vinono,
na mdzifurahishe na vya kunona.

3 Hegani masikiro genu na mnilunge,
niphundzani, na roho zenu zindaishi.

Nindaika namwi chilagane cha kare na kare.
Chilagane chichi ni mendzwa yangu
isiyosika niriyo mlaga Daudi.

- ⁴ Lola, namuhenda shaidi kpwa mataifa,
nchimuhenda chilongozi na mkpwulu wao
wa jeshi.
- ⁵ Lola, undaiha mataifa ganjina usigogamanya,
nago gandakulunga mairo
kpwa sababu ya Mwenyezi Mlungu, Mlungu,
Mtakatifu wa Iziraeli,
mana andakuhenda uishimiwe sana.”
- ⁶ Muendzeni Mwenyezi Mlungu, wakati achere
phahikana,
muiheni wakati achere phephi.
- ⁷ Mutu mui naariche uyiwe,
na mutu asiye na haki naariche maazoge
mai,
amuuyire Mwenyezi Mlungu, naye andaonerwa
mbazi.
Naamuyire Mlungu wehu, naye
andamswamehe tsetsetse.
- ⁸ “Mana maazo gangu sigo dza genu,
na njira zenu sizo dza zangu.”
Mwenyezi Mlungu anaamba.
- ⁹ “Dza vyo mlunguni kurivyo dzulu sana kuriko
tsi,
ndivyo njira zangu zirivyo dzulu kuriko
zenu,
na maazo gangu garivyo dzulu kuriko go
genu.
- ¹⁰ Dza mvula inyavyo na barafu igbwavyo kula
mlunguni,
na isiuye tsona dzulu,
ela nkuihenda tsi ikalwama na ivyale,

- na kuapha mbeyu akurima na chakurya atu angu,
- 11 ndivyo neno rangu ritulukaro mwangu kanwani ririvyo.
Riro tarindaniuyira chihuphu,
ela rindakamilisha vyo nilondavyo
na kutimiza lengo ambaro narihumira.
- 12 Mana mundatuluka kpwa furaha,
na mundalongozwa kpwa amani.
Myango na vidzango vindaimba kpwa sauti mbere zenu,
na mihi yosi ya mindani indapiga makofi.
- 13 Badala ya mihi ya miya, kundamera misonobari,
na badala ya vikpwata kundamera mihadesi.
Mambo gaga gandakala kumbukumbu kpwa Mwenyezi Mlungu,
na ishara ya kare na kare ambayo taindabanangbwa.”

56

Wokofu wa atu a mataifa

- 1 Mwenyezi Mlungu anaamba vivi,
“Hendani ga haki na garigo sawa,
mana ni phephi na kukutivyani,
na haki yangu taikure na kuikpwa wazi.
- 2 Baha mutu ahendaye gaga na kugagbwira sana,
agbwiraye Siku za Kuoya bila ya kuzivundza
na kudzizuwiya asihende mai gogosi.”
- 3 Mjeni ariyedziunga na atu a Mwenyezi Mlungu asiambe,
“Kpwa kpweli Mwenyezi Mlungu andanitenga na atue.”

- Naye ariyetulwa asiambe, “Mimi ni muhi mufu tu.”
- ⁴ Mana Mwenyezi Mlungu anaamba vivi,
 “Atu a kutulwa agbwirao Siku zangu za Kuoya,
 na kutsambula ganifwahirago,
 na kuchigbwira chilagane changu ngingingi,
- ⁵ nindaaikira kumbukumbu kahi za nyumba yangu na kuta zangu,
 na kuapha dzina nono kuriko hara ario na ana alume na achetu,
 dzina ridumuro ambaro tarindafutwa hata kare na kare.
- ⁶ Chisha ajeni adziungao na Mwenyezi Mlungu ili amuhumikire,
 aho amendzao dzina ra Mwenyezi Mlungu na kukala atumishie,
 aho agbwirao Siku ya Kuoya bila ya kuivundza na kugbwira chilagane changu ngingingi,
- ⁷ nindaareha kahi za mwango wangu mtakatifu nindaafurahisha kahi za nyumba yangu ya mavoyo.
- Sadaka zao za kuochwa na sadaka zanjina,
 zindakubaliwa dzulu ya phatu phangu pha kulavira sadaka,
 mana nyumba yangu indaihwa nyumba ya mavoyo kpwa mataifa gosi.”
- ⁸ Mwenyezi Mlungu akusanyaye Aiziraeli ariot-samizwa kpwa lazima anaamba,
 “Nindamkusanyira anjina, mbali na aho ambao akusanywa kare.”

Vilongozi a Iziraeli anademurirwa

- 9 Mwimwi nyama mosi a tsakani
ndzoni murye.
- 10 Arindzi a Iziraeli ni vipofu,
osi taana maarifwa,
osi ni madiya mabwibwi,
tagaweza kupheka,
ganadziambalaza na kuloha ndoso,
ganamendza kulala.
- 11 Aho ni dza madiya matoni,
ambago tagamvuna.
Aho ni dza arisa asioelewa.
Osi akagaluka na kulunga njira zao enye,
na chila mmwenga anadziendzera fwaidaye
mwenye.
- 12 Aho nkuamba, “Ndzoni, hunwe uchi wa
zabibu,
hata hulewe,
na muhondo indakala dza vi rero au hata
zaidi.”

57

Aiziraeli anavoya vizuka

- 1 Mutu wa haki achifwa,
taphana mutu ajaliye,
atu amuogophao Mlungu nkuuswa duniani,
taphana aeleye kukala
enye haki nkuuswa ili asiphahwe ni mai.
- 2 Mutu wa haki afwapho,
nkuinjira kpwenye amani na akaoya.
- 3 “Ela mwi, ana a mchetu mtsai, ndzoni hipha
mwimwi atu a chivyazi cha azindzi na
malaya.
- 4 Munamnyetera ani mwi enye?

Munabenyurira ani madomo?

Mwimwi mu ana a aasi na chivyazi cha atu
a handzo.

⁵ Mwi muhendaao muzingao tsini ya mialoni,
na tsini ya chila muhi wenye pepho.

Munalavya ana enu sadaka madeteni,
tsini ya mapango ga myamba.

⁶ Mtalo wenu u kahi za tsangalawe za deteni.
Ukazilavira sadaka ya chinwadzi na sadaka
ya mtsere.

Dze, nihamirwe ni mambo gago?

⁷ Waika chitandacho dzulu ya mwango mure,
na waphiya kuko kpwendalavya sadaka.

⁸ Nyuma ya miryango na miimo, mukaika
mifwano ya milungu yenu.

Mukaniricha na kuvula nguwo zenu,
mwadziambalaza na mchikaribisha alume
anjina azinge namwi.

Mwimwi mwapatana na anjina ao,
na kumendza kulola vitsaha vyao.

⁹ Waphiya kpwa Moleki* na mafuha ga zaituni,
uchienjereza marashigo.

Uchihuma ajumbeo aphiye kure,
na uchidzitsereza sana hadi kuzimu.

¹⁰ Wadziremweza kpwa kulunga njira nyire,
ela kuyavundzika moyo.

Waphaha mkpwotse muphya,
na kpwa vivyo kuyafwa moyo.

¹¹ Kala unamuogopha ani
ariyekuhenda ukakame hadi uchigomba
handzo,

* **57:9** 57:9 Neno riri Moleki rikaigana na neno ra Chieburania
ambaro manaye ni mtawala (mlungu wa Akanani).

bila kunitambukira wala kuniaza?
 Dze, tamniogopha kpwa kukala
 nákunymarirani hangu kare?

12 Nindatangaza mahendogo uonago ni ga haki,
 ela tagandakufwaha chitu.

13 Ndiphorira, vyo vizuka urivyovikusanya
 navikutivye,
 phepho rindaviphepherusa,
 pumuzi chache indaviusa.

Ela mutu anikuluphiraye
 andarisi tsi na mwango Mtakatifu undakala
 wakupwe.”

14 Mwenyezi Mlungu anaamba, “Dzengani, dzen-
 gani, tayarishani barabara!
 Usani vikpwazo vyosi kpwenye njira za atu
 angu.”

15 Mana vivi ndivyo aambavyo iye ariye dzulu,
 iye aunulwaye sana,
 iye ariye moyo hata kare na kare, ambaye
 dzinare ni Mtakatifu,
 “Mimi nasagala phatu phatakatifu pharipho
 dzulu,
 chisha ninasagala phamwenga na nyo adzit-
 serezao na kutubu,
 ili niatiye nguvu nyiphya.

16 Sindashindana na atu siku zosi,
 wala kukala na tsukizi za kpwenderera,
 mana nchihenda hivyo atu angu nrioaumba
 mwenye
 andavundzika mioyo sana.

17 Kpwa sababu ya tamaa zao mbii, nátsukirwa
 nchiapiga,

- na kpwa sababu ya tsukizi nchiricha kualola,
ela achienderera kuhenda mioyo yao irivy-
olonda.
- 18 Nikaona mahendo gao, ela nindaaphoza,
nindaalongoza na kuaphoza marena tsona
inyo asononekao.
- 19 Mimi nindaahenda osi asononekao anitogole
kahi ya Iziraeli.
Nindaahenda osi ario kure na ario phephi
akale na amani na niaphoze,”
Mwenyezi Mlungu aambavyo.
- 20 Ela atu ayi andakala dza bahari ichiyochafuka,
ambayo taiweza kuhurira,
na maimbiga nkutuluza misuya na tope.
- 21 Mlungu wangu anaamba, “Takuna amani
kpwa atu ayi.”

58

Saumu ya kpweli

- 1 “Piga kululu, usiriche.
Piga kululu dza tarumbeta.
Atangazire atu angu makosa gao,
na uambire atu a nyumba ya Jakobo dambi
zao.
- 2 Ananiendza chila siku,
na anahamirwa ni kumanya njira zangu,
avi ni taifa rihendaro haki
ambaro taririchire kugbwira amuri za
Mlungu wao.
Analonda kula kpwangu amuri za haki,
nao anahamirwa ni kumsengerera Mlungu.

- ³ Aho anaamba, ‘Kpwa utu wani hukafunga, ela kuhuona?
Kpwa utu wani hunadzigayisa, ela Mlungu kalola?’
Wakati mkafunga mkuhenda mlondavyo enye,
na kuaonera ahendadzi-kazi enu osi.
- ⁴ Saumu zenu zinasirira na kukosana, kuzirana,
na kupigana ngumi.
Kufunga kuku, mufungako,
takundakuhendani musikirwe ko dzulu.
- ⁵ Siyatsambula kufunga dza hiku.
Kpwani kufunga ni kudzigayisa?
Au ni kuzama dza nyasi
na kurarira nguwo za magunia na ivu?
Ko ndiko mukuihako kufunga kukubaliwako
ni Mwenyezi Mlungu?
- ⁶ Kufunga nrikokutsambula mimi ni hiku:
Ni kuusa silisili za uyi na gogolo ra kuoner-
ana,
kuaika huru atu aonerwao,
na kubananga chila aina ya utumwa.
- ⁷ Ni kuganya chakurya chenu na ario na ndzala,
na kuapha makalo achiya asio na makalo.
Kumupha nguwo mutu ariye chitsaha,
na kusaricha kumterya mduguo.
- ⁸ Ndipho mwangao undang’ala dza ligundzu,
namwi mundaphozwa upesi,
hakiyo indakutanguliya,
na nguma ya Mwenyezi Mlungu
indakurinda nyumazo.
- ⁹ Ndiphomuiha Mwenyezi Mlungu, andaihika,

undamririra akuterye naye andaamba,
 ‘Himi hipha.’
 Muchiusa utumwa kahi-kahi yenu,
 muchiricha kulaumu na kugomba mai
 kuahusu,
 10 mchidzilavya kurisa mutu mwenye ndzala,
 na kutosheleza mahitaji ga mutu agay-
 iswaye,
 mwanga wenu undang’ala jizani
 na gunjugunju yenu indakala dza dzuwa ra
 mutsi.
 11 Naye Mwenyezi Mlungu andakulongoza siku
 zosi,
 na kutosheleza mahitaji kahi ya tsi kavu,
 na kuitiya nguvu mifuphayo,
 nawe undakala dza munda wenye madzi,
 na dza chisima sichouma madzi.
 12 Magandzogo ga kare gandadzengbwa luphya,
 undaimisa misingi ya kare,
 mundaihwa atu a kurekebisha kuta zenye
 myanya,
 na njira za midzi.
 13 Ela msivundze Siku ya Kuoya.
 Msilunge muonago ni sawa siku yangu takat-
 ifu.
 Ihende Siku ya Kuoya ikale ya furaha na takatifu
 kpwa Mwenyezi Mlungu,
 muyiishimu na kuitogola.
 14 Muchihenda vivyo mundaphaha furaha kahi
 za Mwenyezi Mlungu,
 nami ndakuunulani phatu pharipho dzulu
 kahi za tsi,
 nindakuhendani murye urisi wa mkare wenu
 Jakobo,”

Mwenyezi Mlungu anaamba.

59

Atu anakubali na kutubu dambi zao

- ¹ Lola, mkpwono wa Mwenyezi Mlungu si mfupi
hata usiweze kutivya,
na sikirore si ziho hata risiweze kusikira.
- ² Ela makosa genu gakakutengani mwimwi na
Mlungu wenu,
na dambi zenu zikaufwitsa usowe musiuone,
ndiyo mana kakusikirani.
- ³ Mikono yenu ikatiywa najisi kpwa kuolaga,
na mala genu gakatiywa najisi ni makosa,
miromo yenu ikagomba handzo,
na malilimi genu gakagomba uyi.
- ⁴ Taphana ashitakiye kpwa haki,
na taphana adziheheraye kpwa kugomba
kpweli.
Mnakuluphira maneno mahuphu na kugomba
handzo,
na kupanga njama mbii za kuhenda uyi.
- ⁵⁻⁶ Mipango muhendayo ni mii dza mayayi ga
bafwe.
Mwenga richivundzwa, bafwe nkutuluka.
Ela mipango yenu taindakufwaidini,
mipango dza iyo taina mana
dza nguwo ichiyotengezwa na muhambo wa
dzwidzwidzwi.
- ⁷ Amaruru kuhenda mai,
na kuhenda wangbwi wa kuolaga atu asio
na makosa.
Maazo gao ni ga uyi,

chila phatu ainjirapho, nkuphabananga na kuphahenda gandzo.

⁸ Taamanya kuishi kpwa amani, na taphana uamuli wa haki, kahi yao.

Adzitengezera njira za kumyoka.

Chila atsupiraye njira zizo, kandaishi kpwa amani tsona.

⁹ Kpwa sababu iyo, uamuli wa haki u kure naswi na haki taihufikira, hunagodzera mwanga, ela kosi kuna jiza, hunagodzera kung'ale, ela hunanyendeka kpwenye chilungulungu cha jiza.

¹⁰ Hunaphaphasa kuta dza chipofu, hunakpwala mutsi, avi ni usiku. Kahi-kahi ya enye nguvu, swiswi hu dza nyufu.

¹¹ Swiswi hosi hunanguruma dza dubu, na hunaula dza njiya kpwa sonono, hunalonda haki ela taipho, hunalorera wokofu, ela u kure naswi.

¹² Mana makosa gehu ni manji mberezo, chisha dambi zehu zinatuluza ushaidi kuhusu,

kpwa kukala huna makosa, na uyi wehu hunaumanya.

¹³ Hukakuasi na kukurema uwe Mwenyezi Mlungu,

hukakuricha uwe Mlungu wehu, hukaonera atu na kukuasi uwe, hukatunga maneno ga handzo mioyoni mwehu na kugagomba.

¹⁴ Uamuli wa haki ikaikpwa kanda na haki i kure naswi,

kpweli ikarichwa kotini
uaminifu taupho.

15 Kpweli taipho
na iye arichaye uyi anakala muindzwa.

Mwenyezi Mlungu waona kala takuna uamuli
wa haki,
vivyo taviyamuhmira.

16 Waangalala ariphoona taphana mutu wa
kuhehera aonerwao,
phahi mkpwonowe wenye, ndio uriokure-
hera ushindi,
na hakiye ndiyo iriyokuterya.

17 Achiwala haki dza chisibao cha chuma chi-
fuwani,
na wokofu dza kofiya mwakpwe chitswani,
achidzivwisa chisasi dza nguwo,
na achidzifwinikira wivu dza vwazi.

18 Andariphiza maaduige kulengana na ma-
hendo gao,
andaatsukirirwa nyo ampingao,
naye andariphiza maaduige
hadi garigo pembe za dunia.

19 Phahi atu andariogopha dzina ra Mwenyezi
Mlungu,
na kuishimu ngumaye,
kula mlairo wa dzuwa hadi mtswerero wa
dzuwa,
mana andakpwedza dza madzi ga mafuriko
gachigovuvurirwa ni Mwenyezi Mlungu.

20 “Mkomboli andakpwedza Sayuni,

akombole atu a chivyazi cha Jakobo atubuo dambi zao,”

Mwenyezi Mlungu anaamba.

²¹ Mwenyezi Mlungu anaamba, “Chichi ndicho chilagane changu nao, Roho wangu ariye ndani yenu, kandakurichani kula vi sambi, hata kare na kare. Na maneno gangu nrigogatiya mwenu kanwani, tagandauka mwenu kanwani, kanwani mwa ana enu, wala kanwani mwa adzukulu enu kula vivi sambi, hata kare na kare.”

60

Nguma ya Sayuni

¹ Unuka ung’ale, kpwa kukala mwangao ukedza, na nguma ya Mwenyezi Mlungu ikakutsembukira.

² Lola, jiza rindaifwinika dunia na chilungulungu cha jiza chindaafwinika makabila ga atu, ela Mwenyezi Mlungu andakutsembukira uwe na ngumaye indaonekana dzuluyo.

³ Mataifa ganjina gandalunga mwangao, na atawala andalunga chimirimiri cha sikuyo nyiphya.

⁴ Unula matsogo, ulole pande zosi.

Osi anakusanyika edze kwako.

Anao alume andakpwedza kula kure, na anao achetu andaunulwa.

⁵ Ndipho ndiphoona na kutiywa nuru, undatangamuka na kuhamirwa.

Kpwa kukala utajiri wa bahari undarehwa kwako,

- utajiri wa mataifa ganjina undakufikira.
- ⁶ Makundi ga ngamia atsanga-atsanga a Midiani
na Efa gandaodzaza tsi.
Osi alao Sheba,
andareha zahabu na ubani,
na azitangaze nguma za Mwenyezi Mlungu.
- ⁷ Vyaa vyosi vya Kedari vindakusanyika ko kp-
wako,
maturume kula Nebayothi undagahumira,
gandakubalika dza sadaka dzulu ya phatu pha
kulavira sadaka,
nami ndaipamba nyumba yangu ya nguma.
- ⁸ Ni ano ani hano aurukao dza maingu,
dza njiya aurukao kuphiya kpwao
makaloni?
- ⁹ Kpwa kpweli visuwa vindanigodzera.
Meli kula Tarishishi zinalongoza
kuareha anao kula kure,
phamwenga na feza na zahabu zao,
ili kumuishimu Mwenyezi Mlungu, Mlungu wao
iye Mtakatifu wa Iziraeli,
kpwa kukala iye akakuunula.
- ¹⁰ Ajeni andadzenga kutazo,
na afalume aho andakuhumikira.
Dzagbwe nakupiga kpwa tsukizi zangu,
ela nindakuonera mbazi kpwa unono
wangu.
- ¹¹ Maryangogo gandakala laza wakati wosi,
tagandafungbwa mutsi wala usiku,
ili atu aweze kukurehera utajiri wa mataifa
ganjina,

- kuno afalume aho akaatanguliya.
- 12 Mana mataifa na falume zanjina ambazo tazindakuhumikira, zindaangamizwa tsetsetse.
- 13 Nguma ya Lebanoni, yani miberoshi, mitidhari phamwenga na mialoni indarehwa ko kpwako. Ili ihumirwe kupamba phatu phangu phatakatifu, nami ndaphatogola phatu phangu pha kuikira magulu.
- 14 Ana alume a nyo ariokugayisa andakpwedza phako maguluni akusujudiye, osi ariokubera andakugbwerera maguluni, nao andakuiha “Mudzi wa Mwenyezi Mlungu, Sayuni, mudzi wa Mtakatifu wa Iziraeli.”
- 15 Kpwa kukala warichwa na kuberwa, taphana mutu ariyetsupira kpwako, ela nindakuhenda ukale na nguma hata kare na kare, na furaha ya vivyazi vyosi.
- 16 Mataifa na atawala andakutundza, dza viratu mwana mtsanga aamwiswavyo, nawe undamanya kukala mimi Mwenyezi Mlungu, mimi ndimi Muokolio na mkombolio Mwenye Nguvu Zosi, wa Jakobo.
- 17 Badala ya shaba nindareha zahabu, badala ya chuma nindareha feza, badala ya mbao nindareha shaba, badala ya mawe nindareha chuma

- Tsona nindaahenda vilongozio
atawale kpwa amani na haki.
- 18 Takundasikirwa tsona fujo kpwenye tsiyo,
takundakala magandzo au kubanangika kp-
wenye miphakayo
ela kutazo undaziiha “Wokofu,”
na maryangogo undagaiha “Togo.”
- 19 Dzuwa tarindakala tsona mwangao wakati wa
mutsi,
na mwezi mwangao usiku,
ela Mwenyezi Mlungu andakala mwangao hata
kare na kare,
na Mlunguo andakala ngumayo.
- 20 Dzuwaro tarindatswa tsona,
na mwezio taundakosa kung’ala,
mana Mwenyezi Mlungu mwenye andakala
mwangao hata kare na kare,
na sikuzo za kusononeka zindasira.
- 21 Atuo osi andakala enye haki,
nao andairisi tsi hata kare na kare.
Aho ni mitse ambayo náiphanda mwenye,
ni kazi ya mikono yangu,
ili ionyese nguma yangu.
- 22 Iye ariye mdide andakala atu elufu mwenga
ariye mdide andakala taifa kulu renye
nguvu.
- Mimi, ndimi Mwenyezi Mlungu
nami ndagatimiza kpwa wakatiwe.

61

Habari nono za ukomboli

- 1 Roho wa Mwenyezi Mlungu a phamwenga nami,
 mana Mwenyezi Mlungu akanipaka mafuha nihubiri habari nono kpwa achiya.
 Akanihuma niphoze marena atu ariovundzika mioyo,
 nitangazire atumwa uhuru wao,
 na kuvugulwa kpwa afungbwa.
- 2 Akanihuma niutangaze mwaka ambao Mwenyezi Mlungu andaonyesa mbazize,
 na siku ambayo Mlungu wehu andariphiza chisasi,
 na kuaphoza marena osi asononekao.
- 3 Na kuapha osi asononekao ko Sayuni,
 tadzi za maruwa badala ya ivu,
 mafuha ga furaha badala ya sonono,
 vwazi ra nguma badala ya kuvundzika moyo
 aphahe kuihwa mihi ya haki,
 iriyophandwa ni Mwenyezi Mlungu ili atogolwe kpwa go arigohenda.
- 4 Nao andagadzenga luphya magandzo ga kare,
 andaimisa midzi iriyobanangbwa pho kare.
 Andayiuyiza luphya midzi,
 iriyorichwa magandzo vivyazi vinji virivyot-supu.
- 5 Ajeni andakala arisa a vyaa vyenu vya mang'ondzi,
 atu a makabila ganjina andakala ahendadzi-kazi a mwenu mindani,
 na kutundza mizabibu yenu.

61:1 61:1 Mathayo 11:5; Luka 7:22 61:1 61:1 Luka 4:18-19

61:2 61:2 Mathayo 5:4

- 6 Ela mwimwi mundaihwa alavyadzi-sadaka a
Mwenyezi Mlungu,
atu andakuihani atumishi a Mlungu wehu.
Mundarya utajiri wa mataifa,
na kudziunula kpwa utajiri wao.
- 7 Badala ya waibu muriophaha, mundaphaha
ishima kano mbiri,
phatu pha kuberwa, mundahamirwa ni urisi
wenu.
Mundaphaha mtalo kano mbiri kahi ya tsi yenu,
na mundahererwa hata kare na kare.
- 8 Mana mimi Mwenyezi Mlungu namendza ua-
muli wa haki,
namena wivi na uyi.
Nindaapha zawadi atu angu kpwa sababu ya
uaminifu wangu
nindaika nao chilagane cha kare na kare.
- 9 Atu a chivyazi chao andamanyikana kahi za
mataifa,
andamanyikana kahi za makabila ga atu.
Osi ndioaona andaamba
hano ni atu ariojaliwa ni Mwenyezi Mlungu.
- 10 Nindahamirwa sana kahi za Mwenyezi
Mlungu,
roho yangu indashangiliya kahi ya Mlungu
wangu,
mana akanibwiningiza vwazi ra wokofu,
akanivwika vwazi ra haki,
dza viratu bwana harusi adzipambavyo na
chiremba chinono dza cha mlavyadzi-
sadaka,

dza bibi harusi adzipambavyo na vitu vya samani.
 11 Mana, dza viratu tsi ituluzavyo mimea,
 na viratu munda uhendavyo mbeyu zikam-
 era,
 ndivyo Mwenyezi Mlungu ndivyoreha haki
 na togo kahi za mataifa gosi.

62

Dzina dziphya ra Sayuni

1 Kpwa ajili ya Sayuni, sindanyamala,
 kpwa sababu ya Jerusalemu, sindahurira bii,
 hadi hakiye ing'ale dza mwanga wa ligundzu,
 na wokofuwe ung'ale dza chimwindi cha moho.
 2 Mataifa ganjina gandaona hakiyo,
 na afalume osi andaona ngumayo.
 Nawe undaihwa na dzina dziphya,
 ndirohewa ni Mwenyezi Mlungu.
 3 Undakala dza tadzi nono mkpwononi mwa
 Mwenyezi Mlungu,
 dza chiremba cha chitawala mkpwononi
 mwa Mlungu.
 4 Kundaihwa tsona "Ariyerichwa,"
 wala tsiyo kuihwa "Gandzo."
 Ela undaihwa "Hefuziba,"*
 na tsiyo indaihwa "Beula,"†
 mana Mwenyezi Mlungu andafwahirwa ni uwe,
 na tsiyo indalólwa.
 5 Atuo andalóla tsiyo,

* 62:4 62:4 Hefuziba manaye ni anayenifwahirwa. † 62:4 62:4 Beula manaye ni ariyelólwa.

- dza vira mvulana alólavyo msichana.
Dza bwana harusi ahamirwavyo ni bibi
harusiwe,
ndivyo Mlungu ndivyohamirwa ni uwe.
- ⁶ Nikaika arindzi dzulu ya kutazo, uwe
Jerusalemu,
aho taandanyamala usiku na mutsi.
Mwimwi mundamuhenda Mwenyezi Mlungu
atambukire ahadize,
musioye.
- ⁷ Musimuriche Mwenyezi Mlungu aoye
hadi aihende imara Jerusalemu,
na itogolwe kosi duniani.
- ⁸ Mwenyezi Mlungu akaapa kpwa mkpwonowe
wa kulume,
mkpwonowe wa nguvu, kuamba,
“Sindalavya mtsere wenu tsona
ukale chakurya cha maadui genu,
chisha ajeni taandanwa tsona uchi wenu
muriouhendera kazi.
- ⁹ Ela nyo avunao mtsere ndio ndiourya
na kumtogola Mwenyezi Mlungu,
na aho ahundao zabibu, ndio ndionwa uchi wa
zabibu
kpwenye mihala ya phatu phangu phatakat-
ifu.”
- ¹⁰ Atu a Jerusalemu, tulukani kondze ya mudzi
atengezereni barabara nyo atu auyao.
Tengezani barabara kulu, usani mawe.
Ikani alama ili atu ndiouya aweze kuiona.

- 11 Mwenyezi Mlungu andatangaza dunia yosi,
 “Aambire atu a Sayuni kukala, ‘Lolani,
 muokoli wenu aredza,
 aredza na zawadize na mariphoge.’ ”
- 12 Nao andaihwa atu atakatifu,
 atu ariokombolwa ni Mwenyezi Mlungu,
 na Jerusalemu indaihwa “Mudzi umendzwao,”
 “Mudzi ambao Taurichika.”

63

Mlungu anatiya adabu maadui ga atue

- 1 Ni ani yuno edzaye kula Edomu
 alaye Bosira, ambaye mavwazige gana
 mabara ga kundu?
 Ni ani yuno achiyevwala mavwazi ga nguma,
 anyendekaye kpwa nguvu?
 “Ni mimi nigombaye haki,
 mwenye nguvu za kutivya.”
- 2 Kpwa utu wani go mavwazigo ga kundu,
 dza ga mutu aminyaye zabibu?
- 3 “Návyoga-vyoga atu a mataifa machiyangu
 dza mutu aminyaye zabibu,
 taphana mutu ariyekpwedza kuniterya.
 Kpwa tsukizi zangu siru, náavyoga-vyoga
 milatso yao ichitsiririkira mavwazi gangu,
 ichitiya madowa nguwo zangu.

62:11 62:11 Isaya 40:10; Maono 22:12 **63:1** 63:1 Isaya
 34:5–17; Jeremia 49:7–22; Ezekieli 25:12–14; 35:1–15; Amosi
 1:11–12; Obadiya 1:1–14; Malaki 1:2–5 **63:3** 63:3 Maono 14:20;
 19:13,15

- 4 Mana yo siku ya kuriphiza kala i moyoni mwangu,
na mwaka wa kukombola atu ukafika.
- 5 Náriyariya, ela sipatire mutu wa kuniterya,
náangalala kpwa kukala taphayakala na mutu wa kuniunga mkpwono,
phahi mkpwono wangu uchinipha ushindi,
na tsukizi zangu zichinitiya nguvu.
- 6 Mimi návyoga-vyoga nyo atu a mataifa kpwa tsukizi zangu,
nchiahenda adedeleke na kugbwa,
milatso yao nchiimwaga photsi.”

Togo na mavoyo

- 7 Nindasemurira mendzwa ya Mwenyezi Mlungu isiyosika,
nindamtogola kpwa gosi arigohuhendera
Mwenyezi Mlungu waihendera mambo manji
manono nyumba ya Iziraeli,
kpwa sababu ya mbazize na mendzwaye isiyosika.
- 8 Mana waamba, “Kpwa hakika aho ni atu angu,
anangu asioweza kunichenga,”
naye achikala muokoli wao.
- 9 Katika kugaya kpwao, iye naye wagaya,
na malaika kula mbere za Mlungu waativya.
Kpwa mendzwaye na mbazize waakombola,
na waaroroma dza anae pho kare.
- 10 Ela aasi achisononesha Roho Mtakatifu.
Kpwa hivyo achigaluka kukala adui wao,
naye achipigana nao.

- 11 Ndipho atue achitambukira siku za kare,
wakati wa Musa na atue.
Achiuza achiamba, “Akuphi ye ariyevusa atu a
Iziraeli
phamwenga na chilongozi wao Musa, kut-
supira kahi-kahi ya bahari?
Akuphi ye ariyeika Rohowe Mtakatifu kahi-
kahi yao?
- 12 Ariyealongoza kpwa nguvuze na ngumaye
kutsupira Musa?
Ariyeganya madzi mbere zao,
ili dzinare ritogolwe hata kare na kare?
- 13 Iye waalongoza kutsupira vivwa vya madzi,
nao taayakpwala dza farasi atsupiravyo
weruni.
- 14 Dza mrisa atserezavyo ng’ombe deteni zikatin-
dizhe,
ndivyo Roho wa Mwenyezi Mlungu arivy-
ooyeza atue.
Hivi ndivyo urivyoalongoza atuo,
ili dzinaro riphaha nguma.
- 15 Hulole kula ko mlunguni,
na uone kula kpwenye makalogo matakatifu
ga nguma.
U phaphi wivuo na uwezoo?
Usiriche kuhuonera mbazi,
- 16 mana uwe ndiwe Baba yehu.
Dzagbwe Burahimu kahumanya,
na Iziraeli kahutambuwa,
uwe Mwenyezi Mlungu, ndiwe Baba yehu,
uwe ndiwe mkomboli wehu hangu kare.

- 17 Kpwa utu wani we Mwenyezi Mlungu,
unahuhenda huriche kulunga njirazo,
na kuihenda mioyo yehu ikale mifu hata
husikuogophe?
Uya kpwa ajili ya atumishio,
mbari za atuo mwenye.
- 18 Atuo atakatifu amiliki phatupho phatakatifu
kpwa muda mchache,
ela vivi maadui gehu gakavyoga-vyoga
phatupho phatakatifu.
- 19 Hukakala dza atu ambao taadzangb-
wetawalwa ni uwe,
atu asioihwa kpwa dzinaro.

64

- 1 Kalapho ungekpwanyula ko mlunguni na kut-
serera,
myango ingesumba mberezo.
- 2 Tserera dza viratu moho ugbwizavyo tsandzala,
na kuhenda madzi gaokohe,
ili uhende maaduigo gamanye dzinaro,
na mataifa ganjina gakakame mberezo!
- 3 Mana uriphohenda mambo ga kutisha,
ambago tahumanyire kukala gandahendeka,
uwe watserera na myango ichisumba
mberezo.
- 4 Mana hangu kare, takuna ariyeona Mlungu
wanjina isiphokala uwe,
uhendaye mambo kpwa sababu ya aratu
akugodzero.
- 5 Uwe ukpwedzaterya hara ahamirwao ni
kuhenda haki,

hara atambukirao njirazo.
Ela uwe watsukirwa kpwa kukala swiswi hwa-
henda dambi,
na huchiricha kulunga njirazo kpwa muda
mure.
Kpwa msadao bahi hunaweza kutivywa.
⁶ Swiswi hosi hukakala dza mutu mkolo,
na mahendo gehu gosi ga haki ni dza
mademu machafu.
Swiswi hosi hunanyala dza makodza,
dambi zehu zinahuphepherusa dza
makodza gaphepheruswavyo ni phepho.
⁷ Taphana mutu ahadzaye dzinaro
wala mwenye chadi cha kukulunga,
mana ukafwitsa usoo,
na kuhubananga-bananga kpwa sababu ya
uyi wehu.
⁸ Ela hata hivyo, uwe Mwenyezi Mlungu, ndiwe
Baba yehu.
Swiswi hu ulongo, uwe ndiwe mfinyangi,
swiswi hosi hukazi ya mikonoyo.
⁹ Usitsukirwe sana, ee Mwenyezi Mlungu,
usitambukire dambi zehu hata kare na kare.
Hunakuvoya uhulole,
mana swiswi hosi hu atuo.
¹⁰ Midziyo mitakatifu ikakala jangbwa,
hata Sayuni ni jangbwa na Jerusalemu
ikakala gandzo.
¹¹ Nyumba yehu ya kuvoya Mlungu, iriyo takat-
ifu na nono,
phatu akare ehu ariphokutogola,
ikatiywa moho ikaphya,
na vitu vyosi hurivyovisamini
vikabanangbwa-banangbwa.

- 12 Ee Mwenyezi Mlungu, dze, undadzizuwiya usihende chitu bada ya gago?
Vino undaenderera kunyamala na kuhutiya adabu kali?”

65

Uamuli na wokofu

- 1 “Nákala tayari kujibu mavoyo ga atu angu,
ela taanivoyere,
nákala tayari anione, ela taniendzere.
Aho ni taifa ambaro tarinivoyere dzagbwe
naamba,
‘Himi hipha, himi.’
- 2 Kutwa ndzima náagoloserá mkpwono atu ar-
ioasi
anyendekao kpwenye njira zisizo kala nono,
atu alungao maazo gao,
- 3 atu ambao anahenda mambo ga kunitsukiza
phangu matsoni,
alavyao sadaka mindani,
na kufukiza uvumba mwatu mwa dzulu
mwa kulavira sadaka mwa matofali,
- 4 asagalao vikurani na kuchesa mwatu mwa siri,
aryao nyama za nguluwe,
na nyungu zao zina nyama ambazo ni tsuk-
izo.
- 5 Aho akutanapho nkuambirana,
‘Kalani kure naswi, musihusengerere bij,
mana swiswi hu atakatifu kuriko mwimwi.’
Atu aha ananitsukiza sana,
dza mosi uinjirao pulani,
dza moho uakao siku ndzima.

- ⁶ Lola, dzambo riri náriandika
nami sindanyamala bii, ela ndariphiza,
ndariphiza kulengana na makosa gao.
- ⁷ Ndakuriphizani makosa genu phamwenga na
makosa ga akare enu,”
Mwenyezi Mlungu anaamba.
“Kpwa kukala mwafukiza uvumba myangoni
chisha mchinikufuru ko vidzangoni,
ndakuriphizani kulengana na mahendo
genu ga kare.”
- ⁸ Mwenyezi Mlungu anaamba hivi,
“Dza viratu ambavyo atu nkuamba butsa ra
zabibu risitsuphiwe
mana richere na uchi
mimi nami nindaahendera atumishi angu dza
vivyo,
sindaaolaga osi.
- ⁹ Nindaareha atu a chivyazi cha Jakobo, a mbari
ya Juda,
atu angu nríoatsambula,
arisi tsi ihi ya myango yangu, nao andakala
atumishi angu.
- ¹⁰ Sharoni indakala weru wa kurisa vyaa vya
mang’ondzi,
na Dete ra Akori rindakala phatu pha kutin-
dizha mifugo,
ya atu angu aniendzao.
- ¹¹ Ela mwimwi mumrichao Mwenyezi Mlungu,
na kuyala mwango wangu mtakatifu,
muabuduo mlungu wa bahati,

- na kumlavira sadaka ya uchi wa zabibu
mlungu wa majaliwa,
12 ndakuhendani muolagbwe kpwa upanga,
namwi mosi mundatsindzwa,
kpwa kukala nákuihani ela tamuihikire,
nágomba ela tamuniphundzire.
Mwahenda mai phangu matsoni,
na mchitsambula mambo gasigonihamira.”
- 13 Kpwa hivyo Mwenyezi Mlungu anaamba hivi,
“Lola, atumishi angu aniabuduo na kunio-
gopha andarya,
ela mwimwi mundakala na ndzala.
Atumishi angu andanwa,
ela mwimwi mundasala na chiru.
Atumishi angu andahererwa
ela mwimwi mundagbwizwa waibu.
- 14 Atumishi angu andaimba
kpwa kuhererwa mwao mioyoni,
ela mwimwi mundarira kpwa utsungu wa
mioyo,
mundapiga hofwi kpwa utsungu wa mioyo.
- 15 Dzina renu rindahumika dza lana kahi za atu
angu nrioatsambula.
Mwenyezi Mlungu andakuolagani,
ela atumishie andaapha dzina ranjina.
- 16 Phahi iye ndiyevoya baraka,
andazivoya kpwa Mlungu wa kpweli,
na iye ndiyeapa
andaapa kpwa Mlungu wa kpweli
kpwa kukala zo tabu za pho mwandzo zinday-
alwa
na tazipho tsona phangu matsoni.

Mlunguni kuphya na dunia nyiphya

- 17 Lola, ninaumba mlunguni kuphya na dunia nyiphya,
na mambo ga kare tagandatambukirwa wala kuririkanwa.
- 18 Ela hamirwani na muhererwe siku zosi kahi ya vyo ndivyoviumba,
mana ndahenda Jerusalemu ikale phatu phara,
na atue andahererwa.
- 19 Jerusalemu indanifwahira,
na ndahamirwa ni atu angu.
Atu angu taandasononeka na kurira tsona.
- 20 Tamundakala tsona na vifo vya ana atsanga,
na atumia nao taandafwa kabila ya siku zao,
mana ndiyefwa na miaka gana mwenga andakala achere mwanache,
na iye ambaye kandafisa miaka gana mwenga,
atu andaona akalaniwa.
- 21 Andadzenga nyumba na asagale mumo,
andaphanda mizabibu na arye matundage.
- 22 Taandadzenga nyumba na atu anjina akazisagale,
wala kuphanda mizabibu na atu anjina akarye matundage,
mana atu angu nrioatsambula andaishi maisha mare dza mihi,
nao andafwaidi matunda ga kazi yao siku nyinji.
- 23 Taandahenda kazi ya bure,

na ana aho taandaolagbwa ni makongo mai-
mai,
mana aho andakala atu ariojaliwa ni Mwenyezi
Mlungu,
aho phamwenga na vivyazi vyao.
24 Kabila taadzangbweiha nindaihika,
ndiphokala achere kugomba, nindaasikira.
25 Mabawa na ana ng'ondzi andarisa
phamwenga,
simba andarya nyasi dza ng'ombe,
ela nyoka andarya vumbi.
Taandalumiza atu wala kubananga chitu
kpwenye mwango wangu mtakatifu,”
Mwenyezi Mlungu anaamba.

66

Ibada ilondwayo ni Mlungu

1 Mwenyezi Mlungu anaamba hivi,
“Mlunguni ni chihi changu cha chifalume,
na dunia ni chigogo changu cha kuikira
magulu.
Ni nyumba ya viphi yo ndiyonidzengera
mwimwi?
Na ni phatu phaphi ambapho naweza
kuoya?
2 Vitu vivi vyosi navitengeza na mkpwono
wangu,
navyo vichikala,”
Mwenyezi Mlungu anaamba.
Nkuhamirwa ni hara adzitserezao na kutubu,
aniogaphao na kunitii.

65:25 65:25 Isaya 11:6–9 **66:1** 66:1 Mathayo 5:34–35; 23:22

66:1 66:1 Mahendo 7:49,50

- 3 “Ela ye ndiyelavya sadaka ya ndzau
 andakala avi akaolaga mutu.
 Na ndiyelavya sadaka ya mwana ng’ondzi,
 andakala dza mutu achiyevundza singo ya
 diya.
 Alavyaye sadaka ya mtsere
 ni dza arehaye mlatso wa nguluwe,
 na alavyaye sadaka ya kumbukumbu ya kufuk-
 iza ubani
 ni dza anayeabudu vizuka;
 kpwa kukala atsambula njira zao enye
 nao ahamirwa ni matsukizo gao.
- 4 Phahi, nami ndaarehera mapigo,
 ndaarehera go agaogophago.
 Mana nriphoiha, taphana ariyehika,
 nriphogomba, taphana mutu ariyephundza.
 Ahenda mai phangu matsoni,
 go gasigonifwahira ndigo arigotsambula ku-
 gahenda.”
- 5 Phundzani neno ra Mwenyezi Mlungu,
 mwimwi mkakamao munaphorisikira.
 “Ndugu zenu achiokumenani,
 na kukutengani kpwa sababu ya dzina
 rangu, akunyeterani achiamba,
 ‘Naahewe nguma ye Mwenyezi Mlungu,
 ili huone furaha yenu!’
 Ela aho andagbwirwa ni waibu.
- 6 Phundzani zo kululu zilazo mo mudzini!
 Phundzani zo kululu zilazo mo nyumba ya
 kuvoya Mlungu!
 Ni sauti ya Mwenyezi Mlungu, anaariphiza
 maaduige.

- 7 Kabila ya kugbwirwa ni utsungu,
wadzivugula
kabila utsungu taudzangbwekolea,
wadzivugula mwana mlume.
- 8 Ni ani ariyesikira utu dza huno?
Ni ani ariyeona mambo dza gano?
Dze, tsi inaweza kuvyalwa kpwa siku mwenga?
Au taifa kuvyalwa gafula?
Ela Sayuni iriphogbwirwa ni utsungu tu,
yavyala anae mara mwenga.
- 9 Mwenyezi Mlungu anaamba, ‘Dze, nirirehe
taifa hata
rikale phephi na kuvyalwa,
chisha nizuwiye risivyalwe?
Hata! Siweza kuzuwiya taifa riri risivyalwe,’ ”
Mwenyezi Mlungu anaamba.
- 10 Fwahirwani phamwenga na Jerusalemu,
hererwani kpwa ajiliye,
mwimwi mosi mmendzao Jerusalemu,
hererwani sana phamwenga nao,
mwimwi msononekao kpwa ajiliye.
- 11 Mana indakutundzani
namwi mundanwa na kutosheka
na mfwahirwe ni unji wa ngumaye
dza mwana aamwiswavyo hadi akatosheka.
- 12 Mana Mwenyezi Mlungu anaamba vivi,
“Nindareha kuongokerwa ko Jerusalemu
na utajiri wa mataifa ganjina dza muho
uchiofurika.
Jerusalemu indakuroromani dza mwana achiye-
sagikpwa magoni ni nine

mwana anayeamwiswa kuno anayigbwayigbwa.

13 Nindakuphoza marena dza viratu mayo amphozavyo marena mwanawe, namwi mundaphozwa marena mo Jerusalemu.

14 Mundiphoona mambo gago, mioyo yenu indahererwa, namwi mundapwipwita dza mjina, na atu andamanya kukala uwezo wa Mwenyezi Mlungu u phamwenga na atumishie, ela andagatsukirira maaduige.

15 Mana Mwenyezi Mlungu andakpwedza na moho, na magari ge ga kuvwehwa ni farasi dza chikulukulu.

Kpwa tsukizize, andatiya adabu atu na kuademurira na moho uakao.

16 Mana kpwa moho na upangawe, Mwenyezi Mlungu andalavya uamuli chinyume cha atu osi, nao anji ni hara ndiologbwa ni Mwenyezi Mlungu.

17 “Aho adzitengao na kudzitakasa ili ainjire mindani kuno anamlunga ye mutu ariye kahi-kahi yao aryaye nguluwe, kotso na vitu vyanjina vikolo, aho osi andaolagbwa,” Mwenyezi Mlungu anaamba.

18 “Mana namanya mahendo gao na maazo gao. Nami ndakpwedza nikusanye atu a mataifa ganjina gosi na a luga zosi, nao andaona nguma yangu.

19 “Nindaika ishara yangu kahi-kahi yao, chisha nindahuma anjina aho ariotiya kula mataifa gaga aphiye Tarishishi, Puli na Ludi (anajeshi ahumirao maha) na Tubali na Javani, na visuwa vya kure ambavyo tavidzangbwe-sikira togo zangu au kuona nguma yangu. Nao andatangaza nguma yangu kahi ya mataifa. 20 Nao andareha ndugu zenu osi kula mataifa ganjina gosi dza sadaka kpwa Mwenyezi Mlungu. Andaareha dzulu ya farasi, magari ga kuvwehwa ni farasi, na dzulu ya marukpwama, nyumbu na ngamia hadi Jerusalemu, mwango wangu mtakatifu. Aho andaareha dza Aiziraeli arehavyo sadaka zao za mtsere kpwenye chombo chiswafi, kpwenye nyumba ya Mwenyezi Mlungu.” 21 Mwenyezi Mlungu anaamba, “Nindatsambula anjina aho akale alavyadzi-sadaka na Alawi.”

22 Mwenyezi Mlungu anaamba, “Dzina renu na vivyazi vyenu vindadumu dza viratu mlunguni kuphya na tsi nyiphya ndiyoiumba ndivyoenderera kukalako.” 23 Mwenyezi Mlungu anaamba, “Anadamu osi andakpwedza aniabudu chila wakati wa kulumbwa kpwa mwezi na chila Siku ya Kuoya. 24 Nao andatuluka kondze, kpwendalola nyufu za atu arioasi, nazo zindakala zinariwa ni mabulu chila wakati na kuochwa ni moho ambao taufwa bii. Andakala ni utu wa kutsukiza kpwa atu osi.”

cci

Digo
Chidigo: Digo (Bible)

copyright © 2019 Bible Translation and Literacy

Language: Digo (Chidigo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Sep 2022 from source
files dated 17 May 2022

bab7eb71-e774-512d-9543-5878c28ca63b